# DICCIONARIO



# PAPIAMENTU HOLANDES

PA G.P. JANSEN

# DICCIONARIO

## PAPIAMENTU
## —
## HOLANDES

PA

G. P. JANSEN

## VOORWOORD.

Gaarne voldoen wij aan het verzoek van den Heer G. P. Jansen om het door hem samengestelde Papiementsch-Nederlandsch handwoordenboek aan te bevelen. Dit werkje voorziet inderdaad in een lang gevoelde behoefte. Er zijn wel enkele woordenlijstjes, maar een hulpmiddel voor Nederlanders en Surinamers om bijv. gemakkelijk een Papiementsche courant te lezen bestaat er niet. Dit is een der redenen, waardoor oudere personen, die zich in Curaçao vestigen, het Papiementsch niet meer kunnen leeren en daardoor als 't ware geheel naast de Papiementsche gedachtenwereld leven. Hoewel het Bestuur van het Curaçaosch Genootschap der Wetenschappen, evenals de Commissie voor Volkscultuur de uitgave van een etymologisch Standaard-woordenboek van het Papiementsch met verlangen tegemoet ziet, zoo meende voornoemd Bestuur aan den arbeid van den Heer Jansen toch ook zijn steun te moeten verleenen. In de eerste plaats, wijl zooals hierboven reeds is opgemerkt diens handwoordenboek reeds in een practische behoefte kan voorzien en in de tweede plaats omdat de autodidact Jansen naar ons oordeel degelijk werk heeft geleverd, waarvoor ieder, die in het „Papiement" belangstelt, erkentelijk moet zijn. Wij brengen hem hiervoor onze hulde. Jansen heeft jarenlang gestudeerd en een rijke woordenschat verzameld zoowel in de Cunucu bij de oude Curaçaoënaars als bij de benzinepomp, waar het moderne leven nieuwe woorden schept. Hij heeft zich jarenlang op Curaçao en Aruba ook onder het eenvoudige volk bewogen.

Natuurlijk zal er wel critiek op de spelling en de onvolledige inhoud loskomen, maar dat neemt niet weg, dat Jansen Curaçao en Nederland een enormen dienst heeft bewezen. Het Curaçaosch Genootschap is er — dank zij de zeer welwillende medewerking van het Bestuur van den Loterijbond Fortuna onder goedkeuring van Z. E. den Gouverneur — in geslaagd deze uitgave financieel mogelijk te maken en vertrouwt dat Jansen's woordenboek naar vele woningen en kantoren zijn weg zal vinden en er spoedig een herdruk van noodig zal zijn.

Ook Jansen's plan een Nederlandsch-Papiementsch handwoordenboek uit te geven, juicht ons Genootschap van harte toe.

Het Bestuur van het Curaçaosch Genootschap der Wetenschappen,

Dr. W. J. Goslinga, Voorzitter.
J. Polman, Secretaris.
Ir. G. Schoorl, Penningmeester.

Willemstad, 18 October 1945.

# SPLICACIÓN.

Pasobra asina leu cu e suscrito sa, ta solamente algun lista di palabranan masha simpel a mira lus i nunca un diccionario Papiamentu-Holandes, p'esei e trabao aki a tuma hopi tempu, ma na e mes tempu e a duna autor masha satisfacción. E unico diccionario cu a sirbi e di algu, ta esun „Nederlandsch-Papiamentsch-Spaansch woordenboekje" di un H. desconocí, cu tabata imprimí na Arnhem na anja 1875.

Como suscrito tabatin un idea contrario, i e trabao a bira bieu, ta masha natural cu e mester a busca su mes manera. Si pa e motibu ei e por a cometé falta den ortografía i tradución anto e bon criticador lo pordoné. Ademas no ta existi union den ortografía di Papiamentu aínda.

E suscrito a traha tumando na consideración di e sigiente reglaman principal:

1. E zonido „oe" Holandes ta worde skirbí como „u", cu excepción di e palabranan cu ta di oríhen Holandes puru, manera: „stoel, doel, etc." i di palabranan den cual por hanja masha simpel e palabra original Holandes, manera: boet (boete), spoela (spoelen), boeki (boek) etc.;

2. E zonido „k" di Holandes ta worde skirbí cu „c" dilanti e vocalnan a, o, u, cu excepción di e palabranan den cual por hanja masha simpel e palabra original

Holandes cu „k"; manera den: kashi (kast), kalki kalk), kauw (kauwen) etc.;

3. E palabranan manera: „bicinja, canja, etc.," ta worde skirbí manera nan ta worde papiá; e „ñ" Spanjó ta di mas; asina tamben e „ll", cu ta worde substituí pa „j".

Pa pronunciación di e palabranan mester pone tino den prome luga riba e tres reglanan principal ariba mencioná i además.

a. e „c" dilanti di e vocalnan „i" i „e" ta worde pronunciá manera e „s" Holandes, i e terminaciónnan di palabranan „ ción" i „cien" ta worde pronunciá como „shion" i „shien";

b. e „ch" ta worde papiá manera ei tabata skirbí na Holandes „tj", por ehempel di „mucha" pronunciación ta „moetja";

c. e vocalnan a, e, o, semper ta keda suave; nan ta worde pronunciá manera den e palabranan Holandes: „praten, spreken, wonen";

d. e vocal „i" ta worde pronunciá como ei tabata pará „ie" di „Mies".

Pa facilita, ademas acentuación ta poné ariba o despues di sílabanan, riba cual acento ta cai.

Pronto autor ta spera di presenta un diccionario manual Holandes-Papiamentu.

Corsou, October 1945.

G. P. Jansen.

## TOELICHTING.

Daar er voorzoover onderteekende bekend slechts enkele zeer beknopte woordenlijsten en nimmer een Papiamentsch-Nederlandsch woordenboek is verschenen, was deze arbeid zeer tijdroovend doch gaf de samensteller tevens veel innerlijke voldoening. Het eenige woordenboek, waaraan hij iets gehad heeft, is het "Nederlandsch-Papiamentsch-Spaansch woordenboekje van een onbekenden H., dat in 1875 te Arnhem is gedrukt.

Daar onderteekende een omgekeerd doel had en bedoeld werkje uit den aard der zaak verouderd is, moest hij veelal zijn eigen weg zoeken. Dat hij daardoor in spelling en vertaling soms heeft misgetast, zal de welwillende criticus hem wel willen vergeven. Er bestaat trouwens in de spelling van het Papiamentsch tot nog toe geen eenheid.

Onderteekende heeft met inachtneming van de volgende hoofdregels gewerkt:

1. De Nederlandsche „oe" klank wordt als „u" geschreven, behalve in die woorden, welke van zuivere Nederlandsche herkomst zijn als stoel, doel, enz. en in die woorden, waarin zeer gemakkelijk het Nederlandsch woord nog terug te vinden is als boet (boetel), spoela (spoelen), boeki (boek) enz.

2. De Nederlandsche „k" klank wordt als een „c" geschreven voor de klinkers a, o en u met uitzondering van die woorden waarin zeer gemakkelijk de Nederlandsche „k" terug te vinden is, als kashi (kast), kalki (kalk), kauw (kauwen) enz.

3. De woorden als „bicinja", „canja" enz worden geschreven gelijk uitgesproken, de Spaansche „ñ" is overbodig; zoo ook met de „ll", die in het Papiamentsch door de „j" vervangen wordt.

Voor de uitspraak der woorden lette men in de eerste plaats op de voorgaande drie hoofdregels en verder.

a de „c" voor de klinker i en e wordt uitgesproken als de Nederlandsche „s" en de uitgangen van woorden „cion" en „cien" worden uitgesproken als „shion" en „shien";

b de „ch" wordt uitgesproken als stond er in het Nederlandsch „tj", bijv van „mucha" is de uitspraak „moetja";

c de klinkers a, e, en o blijven altijd zacht; zij worden uitgesproken als in de Nederlandsche woorden praten, spreken, wonen;

d de klinker i wordt uitgesproken alsof er de „ie" van Mies stond.

Ter vergemakkelijking zijn voorts klemtoonteekens (') geplaatst op of achter de lettergrepen, waarop de klemtoon valt.

Een soortgelijk Nederlandsch-Papiamentsch handwoordenboek hoopt de samensteller spoedig te kunnen aanbieden.

Curaçao, Oct. 1945.
G. P. Jansen.

## A

**aai:** aaien, streelen.
**aal'der:** harder (visch).
**abao':** laag, beneden.
**abdicá:** afstand doen.
**abdicación:** abdicatie.
**abemari'a:** uitroep.
**abnormal':** abnormaal;
**aboga'do:** advokaat, rechtsgeleerde.
**abolí:** vervallen verklaren, afschaffen.
**abolición:** afschaffing.
**abomina'bel:** verachtelijk, weerzinwekkend, afschuwelijk, abominabel.
**aboná:** abonneeren, geabonneerd.
**abonnemen't:** abonnement.
**abor'to:** miskraam, misgeboorte, abortus.
**abrí:** weta **habrí.**
**absolución:** absolutie, vergiffenis.
**absolu'tamente:** zeer zeker, absoluut.
**absolu'tamente na'da:** niemendal.
**absorbá:** opslorpen, absorbeeren.
**absur'do:** absurd, ongerijmd
**abundan'cia:** overvloed.
**acade'mia:** academie.
**acentuación:** accentuatie
**acción:** actie, handeling, aandeel.
**aceptá:** aannemen, aangenomen, accepteeren, geaccepteerd.
**acepta'bel:** aannemelijk.
**ace'ra:** trottoir.
**acer'ca:** nabij, dichtbij, nader.
**acercá:** naderen.
**aceso'rio:** toebehooren, onderdeel.
**a'cido:** zuur (z. n. w.).
**a'cido muria'tico:** zoutzuur.
**a'cido ni'trico:** salpeterzuur
**a'cido sulfu'rico:** zwavelzuur.
**acola'da:** accolade.
**acomodá:** schikken, geschikt, bemiddeld.
**ac'ta:** minuut, akte.
**actitud':** houding.

**actividad';** bedrijvigheid, activiteit.
**acti'vo;** actief, werkzaam;
**ac'to;** daad.
**ac'to di fe;** acte van geloof.
**ac'to di contrición**; acte van berouw.
**actor';** acteur, tooneelspeler.
**actris';** actrice, tooneelspeelster.
**actual';** actueel.
**actualidad';** actualiteit.
**acua'rio;** aquarium.
**acuer'do;** vergelijk, accoord
**acumulá;** ophoopen, accumuleeren.
**acumulación;** ophooping, accumulatie.
**acusá;** beschuldigen, beschuldigd.
**acusación;** beschuldiging
**acusador';** beschuldiger, aanklager.
**adecuá;** doeltreffend, doelmatig, geschikt.
**adecua'damente;** op doeltreffende (geschikte) wijze.
**adelantá;** vooruitzetten (klok), vóórloopen (klok), vorderingen maken.
**ademas';** bovendien.
**ademas' di;** behalve.
**aden';** binnen, tusschen, in.
**adilan'ti;** vooraan, vooruit, kom binnen.
**administrá;** administreeren, beheeren, toedienen.
**administración;** administratie, bewind, beheer, bediening.
**administrador';** administrateur, beheerder, bewindvoerder.
**admirá;** bewonderen, bewonderd.
**admira'bel;** bewonderenswaardig.
**admirador';** bewonderaar.
**admiral';** admiraal.
**admisi'bel;** aannemelijk, toelaatbaar.
**admisión;** toelating.
**admití;** toelaten, toegelaten aannemen, aangenomen.
**adoptá;** aannemen, aangenomen.

**adorá:** aangebeden, aanbidden.
**adora'bel:** aanbiddelijk.
**adoración:** aanbidding.
**adorador':** aanbidder.
**ador'no:** versiersel.
**adres':** adres.
**adresá:** adresseeren;
**Advent':** Advent.
**adversa'rio:** tegenstander.
**afección:** genegenheid, affectie.
**afectuo'so:** hartelijk, aanhankelijk.
**afirmá:** bevestigd, bevestigen.
**afirmación:** bevestiging.
**afirmati'vo:** bevestigend.
**aflicción:** droefheid, smart.
**afligí:** bedroefd, bedroeven
**A'frica:** Afrika.
**African'chi:** Afrikaan (bloem).
**Africa'no:** Afrikaan.
**agen'cia:** agentschap, agenturen.
**agen'te:** agent.
**agoni'a:** doodstrijd.
**agrada'bel:** aangenaam, welgevallig, behaaglijk.
**agricultu'ra:** landbouw.
**a'guila:** arend.
**ai:** ach.
**ain'da:** nog.
**aire:** lucht.
**ajá:** aldaar, daar ginds, ginder.
**ajaban'da (eibanda):** daarheen, derwaarts.
**ajabao': (eibao')** daarbeneden, daaronder.
**ajaden': (eiden')** daarin.
**ajatras': (eitras')** daarachter.
**aje'ra** gisteren.
**ajo':** dag. goedendag (ten afscheid), vaarwel.
ja'ma ajo' = afscheid nemen, vaarwel zeggen.
**aju'da:** hulp.
**aki':** hier, alhier.
**aki bao':** hieronder, hierbeneden.
**aki cer'ca:** dichtbij, hierbij.
**aki den':** hierin.
**aki fo':** hierbuiten.
**aki ri'ba:** hierboven.
**a'la:** vlerk, vleugel, vin,

wiek.

**ala blanca:** witvleugelduif.

**alabá:** loven, prijzen, geloofd, geprezen.

**alabam'za:** lof.

**alafin':** eindelijk.

**alame'da:** park.

**alasó:** steek.

**al'bum:** album.

**alcansá:** bereiken.

**alcapa'ra:** kappertje.

**al contra'rio:** integendeel.

**alcohol':** alcohol.

**alegri'a:** blijdschap.

**Aleman':** Duitscher.

**Alema'nia:** Duitschland.

**alein':** aluin.

**alertá:** op zijn hoede zijn.

**aler'to:** op zijn hoede, waakzaam.

**aletri'a:** vermicelli.

**aleu':** we'ta **di aleu'.**

**al'gu:** iets, wat.

**algun':** enkele, eenige sommige.

**algun' tempu pasá:** onlangs

**alia'do:** bongenoot, geallieerde.

**aliam'za:** verbond, alliantie.

**alimen'tu:** voeding.

**aliviá:** lenigen, opluchten, opgelucht.

**ali'vio:** lafenis, opluchting.

**al'ma:** ziel.

**al'ma di Dios:** goede ziel.

**a lo lar'gu:** op den duur.

**a lo me'nos: (alomenos)** althans, ten minste.

**alparga'ta:** touwschoen, ('n soort slofschoen).

**altar':** altaar.

**ama'bel:** aanminnig, beminnelijk, lief, liefelijk.

**altitud':** hoogte.

**aman'del:** amandel.

**amén:** amen.

**Ame'rica:** Amerika.

**Ame'rica di sur:** Zuid-Amerika.

**America'no:** Amerikaan.

**a'mi:** ik. (met nadruk)

**ami'gu di:** bevriend met.

**ami'gu:** vriend.

**amistad':** vriendschap.

**amor':** liefde.

**amor' pro' pio:** eigenliefde

**amputá:** afgezet, afzetten, amputeeren, geampu-

teerd.

**analisá:** analiseeren, ontleden.

**ana'sa:** annanas.

**anatomi'a:** anatomie, ontleedkunde.

**ancho'vis:** ansjovis.

**ane'mia:** anemie.

**an'gel:** engel.

**an'gel wardador':** beschermengel, engelbewaarder, schutsengel.

**angló:** kalketrip. (geel bloempje.)

**anhelá:** snakken, hunkeren, haken naar.

**anhe'lo:** vurig verlangen (z. n. w.)

**animá:** animeeren, aanmoedigen, aangemoedigd, bezielen, bezield, geanimeerd, opgewekt, opwekken.

**animación:** bezieling, opgewektheid.

**animal':** dier, beest.

**a'nimo:** animo, geestdrift, lust, zin.

**anis':** anijs.

**anisete:** anisette.

**an'ja:** jaar.

**anja no'bo:** nieuwjaar.

**an'ker:** anker.

**ano'chi:** 's avonds, 's nachts.

**ano'nimo:** anoniem, naamloos.

**an'sha:** angst, haasten.

**anshá:** gehaast, beangst

**anshamen'tu:** haast, ongerustheid.

**antajer(a):** eergisteren.

**ate'na:** antenne.

**antepasa'do:** voorgeslacht

**an'tes:** vroeger, eertijds, voormalig.

**anti'ja:** antillen

**anto:** dan, dus.

**antohá:** hevig verlangen naar, begerig, verlangend.

**anto'ho:** gril.

**anulá:** annulleeren, geannulleerd, nietig, nietig verklaren, te niet doen.

**anulación:** annullatie, nietig verklaring.

**anunciá:** aankondigen, aanzeggen, verkondigen.

**Anunciación:** Annunciatie, Maria-Boodschap.

**anun'cio:** advertentie, bekendmaking

**anzue':** angel, vischhaak.

**apara'to:** apparaat, toestel

**aparición:** (geest) verschijning.

**apart':** apart.

**apartá:** aparteeren, scheiden, gescheiden.

**apèl:** appèl.

**apelá:** appeleeren, appèl aanteekenen, in hooger beroep gaan.

**apelsi'na:** sinaasappel.

**ape'nas:** nauwelijks, pas, ternauwernood.

**apendici'tis:** blindedarmontsteking.

**apen'dis:** blindedarm.

**apetit':** eetlust.

**aplau'so:** applaus, bijval.

**apos'tel:** apostel.

**Aposto'lico:** Apostolisch

**apreciá:** waardeeren, hoogschatten.

**aprecia'bel:** geëerd, achtenswaardig.

**apre'cio:** achting, waardeering.

**April:** April, grasmaand.

**aprobá:** goedkeuren, aannemen (voorstel).

**aranja:** spin.

**ararut':** pijlwortel, pijlwortelmeel (Eng. arrowroot)

**arcan'gel:** aartsengel.

**ar'co:** ark.

**arest':** arrest, voorarrest.

**arestá:** arresteeren.

**arestant':** arrestant.

**ari'ba:** boven, bovenaan, op.

**ariba abao:** onderste boven, overhoop.

**arkitect':** architect.

**arma:** wapen, wapenen, bewapenen.

**armá:** bewapend, gewapend.

**aropla'no:** vliegmachine, vliegtuig.

**aros':** rijst.

**ar'te:** kunst.

**arti'culo:** artikel.

**artificial':** kunstmatig.

**artileri'a:** artillerie.

**artis'ta:** artist(e), kunstenaar.

**Arubia'no:** Arubaan, Arubaansch.

**Arzobispo:** Aartsbisschop.

**as:** as

**asaltá:** aanranden, aangerand.

**asbak:** aschbak

**asbes'to:** asbest.

**Ascención:** Hemelvaart van Christus, Hemelvaartsdag.

**asegu'ro:** verzekering.

**asesiná:** vermoorden, vermoord.

**asesi'no:** moordenaar.

**asfalt':** asphalt.

**asfaltá:** asphalteeren.

**A'sia:** Azie.

**Asia'tico:** Aziaat.

**asi'na:** aldus, alzoo, zoo.

**asina cu:** zoodra.

**asina mes:** precies zoo; juist zoo.

**asina tan'tu:** zooveel, zoozeer.

**asisten'cia:** assistentie, bijstand.

**asisti:** helpen, bijstaan.

**aspirá:** aspireeren, streven naar.

**aspiración:** bejag, verlangen, aspiratie.

**astronomi'a:** astronomie, sterrekunde.

**astrono'mico:** astronomisch, astronoom.

**Asunción:** Maria Hemelvaart.

**asun'tu:** kwestie, zaak, aangelegenheid.

**ata':** ziedaar, ojé.

**atacá:** aanvallen.

**ata'ke:** aanval.

**atar'di:** namiddag.

**atención:** aandacht, attentie, oplettendheid.

**atende':** behartigen, te woord staan.

**atracción:** aantrekking, aantrekkelijkheid, attractie.

**atras':** achter.

**atrasa':** achterlijk, achterstallig, achter.

**atrobe:** al weer, nogmaals, wederom, weder.

**audito'rio:** auditorium, toehoorders, gehoor.

**Augustus:** Augustus, oogstmaand.

**aumenta':** toenemen, toegenomen, vermeerderen, vermeerderd.

**aumen'to:** toename, vermeerdering.

**aunke:** alhoewel, ofschoon.

**ausen'cia:** afwezigheid.

**Austra'lia:** Australië.

**Australia'no:** Australiër..

**auten'tico:** authentiek, onvervalscht.

**Aus'tria:** Oostenrijk.

**Austria'co:** Oostenrijker.

**auto:** auto.

**automobilis'ta:** automobilist.

**autoridad':** autoriteit, gezag

**autorizá:** bevoegd, bevoegd verklaren, autorizeeren, machtigen.

**avan'ce:** vooruitgang, voorschot.

**avanzá:** aanrukken, oprukken, voorschieten.

**aviador':** aviateur, vlieger, vliegenier.

**avisá:** verwittigen, verwittigd.

**avi'so:** advertentie, verwittiging.

**a'wa:** water.

**awa bendi'ta:** wijwater.

**awa di colo'nia:** Eeau de Cologne.

**awa di jobe:** regenwater.

**awa di la'li:** gootwater.

**awa di olo':** reukwater.

**awa du'shi:** zoetwater.

**awa di pla'ja:** soort sterke vischsoep.

**awa jen':** vloed.

**awa se'cu:** eb.

**awaca'ti:** advocaatpeer.

**awace'ru:** regen, bui.

**awasá:** zoutwater.

**awasá:** waterkant. (tegenwoordig Brionplein en Handelskade).

**awe':** vandaag, heden.

**awe no'chi:** vanavond, vannacht.

**awendi'a:** hedendaags, heden ten dage, tegenwoor-

dig.
**awero':** straks.
**awor':** nu, thans.
**aworo':** we'te **awero.**

## B

**baai:** baai.
**baas:** baas.
**baba:** kwijl, kwijlen, zeveren.
**babado':** slabbetje.
**babel'** herrie.
**babucá:** verwonderd, verstomd.
**ba'ca:** koe.
**bacadu'ru:** weta **bacator.**
**bacator':** soort tor.
**ba'chi:** buis, jas.
**baco'ba:** bacove.
**bacte'ria:** bacil, bacterie.
**bagamun'do:** vagebond.
**ba'gas:** kaf.
**bagatel':** bagatel, kleinigheid, nietigheid.
**ba'ha:** afdalen, afstappen, afstijgen, aftreden, dalen, lager zetten, verminderen vernederen, verlagen, neerdalen, zakken.
**baha cabes':** ongelijk erkennen, het hoofd buigen.
**baha man':** (iets) minder (nemen, pakken).
**baha na awa:** te water laten.
**baha na tera:** landen.
**baha'da:** afloop.
**bahamen'tu:** afdaling, daling, afloop, glooiing, helling.
**bahe'za:** gemeenheid, laagheid.
**ba'ho:** laag, gemeen, onedel.
**bahul':** koffer, reiskoffer.
**bai:** ga, gaan, gegaan, weggaan.
**bai dril:** loop heen!
**bai keiru:** loop heen!
**bai dilan'ti:** vooruitgaan, opklimmen.
**bai leu:** bezwijmen.
**bai na pol'chi:** loop naar de pomp... maan.
**bai pis'ca:** smeer 'em, hou je grootje voor de gek.

**bailari'na;** danseres.
**baje'na;** walvisch.
**baje'te;** baai, flanel
**bajonet';** bajonet.
**bakboord;** bakboord.
**bake';** doorkneed, expert, pikeur, paardenafrichter.
**ba'ki;** bak.
**bakijao';** kabeljouw.
**bal';** gelden, waard zijn, deugen.
**ba'la;** bal, kogel.
**balabon'chi;** buil.
**balan'der;** visschersboot.
**balandran';** wijde jurk, mantel, toog, toga.
**balan'za;** balans, slinger, anker, weegschaal, evenwicht.
**balanza';** balanseeren, evenwicht houden.
**balaú;** zwaardvisch
**balas'ter;** ballast.
**bal'chi;** frikkadel, gehaktbal.
**balcon';** balkon.
**balda'di;** baldadig.
**balen'te;** flink, stevig.
**ba'lia;** dans, dansen.
**balia disfraz'** gemaskerd bal.
**baliado(r)';** danseur, danser.
**baliamen'tu;** bal, danspartij.
**balin'ja;** schede, soort boon, peul.
**balki;** balk.
**balor';** waarde.
**balotá;** ballotteeren, geballotteerd.
**bal'sem;** balsem.
**balsemá;** balsemen, gebalsemd.
**baluá;** begrooten, begroot, schatten, geschat, taxeeren, getaxeerd, waardeeren, gewaardeerd, valueeren, gevalueerd.
**baluación;** schatting, taxatie, begrooting, waardeering.
**baluador';** schatter, taxateur.
**banal';** banaal.
**bana'na**; banaan (bak-), tienponder (visch).
**ban'da;** kant, zijde, muziek-

korps, band.
**banda ari'ba (banda 'riba):** Oost, bovendistrict.
**banda abao (banda 'bao):** West, benedendistrict.
**banda di:** naast.
**bande'ra:** vlag.
**bandera (hisa):** vlaggen.
**bandi'do:** bandiet.
**bandoná:** abandoneeren, verlaten.
**banja:** baden.
**ban'jo:** bad.
**banke'ro:** bankier.
**ban'ki:** bank.
**bankroet:** bankroet.
**bao di (bei):** onder, beneden.
**bao di condición:** onder voorwaarde.
**bao di huma:** beneveld.
**bao di nu'bia:** beneveld.
**bao di pena:** op straffe.
**bapor':** schip, stoomschip, stoomboot.
**bapor di car'ga:** vrachtschip.
**bapor di ge'ra:** oorlogsschip.
**ba'ra:** staaf, stang.
**baraha di carta:** spel speelkaarten.
**baran'ca:** rots, klip.
**bara'ta:** goedkoop.
**barati'jo:** uitverkoop.
**bar'ba:** baard.
**barba di cadu'shi:** plantenhaar.
**barbaco'ba (Ar):** weta **ala blanca.**
**bar'baro:** barbaar.
**barbería:** barbierswinkel.
**barbe'ro:** barbier, kapper.
**barbier:** barbeel, (visch).
**barbon':** baardman, man met baard.
**barbulètè:** kapel, mot, vlinder.
**barca:** inschepen, scheep gaan.
**barcu:** bark, schip, vaartuig.
**barcu di be'la:** zeilschip.
**bare'te:** staaf.
**bari:** vegen.
**barí:** fust, ton, vat.
**bari'ca:** buik.
**barica'da:** barricade.

**barigon'chi:** dikbuikje, dikbuikig.
**barometer:** barometer.
**bas:** bas.
**basa:** baseeren.
**basá:** gebaseerd.
**ba'se:** basis.
**basha:** gieten, storten.
**bashá:** gegoten, gestort.
**basha abao (basha'bao):** afbreken, sloopen.
**basha aden' (basha'den):** ineenstorten, ineenvallen.
**basha over:** overloopen, overvloeien.
**bashí:** ledig, leeg, berooid.
**baso'ra:** bezem.
**basora chikitu:** stoffer, handveger.
**basora pre'tu:** indische goudenregen, trommelstokboom.
**bas'ta:** genoeg, tamelijk.
**basta bieu:** bedaagd.
**bastan'te:** tamelijk, toereikend, voldoende.
**bas'ter:** barsten.
**ba'ta:** jurk, (kinder-) zonder taille.
**bata'ja:** veldslag.
**batajon':** batteljon.
**bata'ta:** knol, aardappel, biceps.
**batata du'shi:** zoete aardappel.
**bateria:** batterij.
**bati:** afslaan, bonzen, kloppen, klutsen.
**bati lechi:** karnen.
**bati klok:** de klok luiden.
**bati man:** in de handen klappen.
**bati pia:** trappelen.
**bati tambu':** trommelen, de trommel slaan.
**batidor di klok:** klokkenluider.
**batimentu di man:** handgeklap.
**batisá:** doopen, gedoopt.
**batis'ta:** batist (stof).
**baul:** weta **bahul.**
**bautis'mo:** doop.
**bazar':** bazaar.
**be:** weta **bes.**
**bebe:** drinken.
**bebe bura'chi:** zich bedrin-

ken.

**bebe fu'ma:** zich bedrinken.

**bebedor':** drinker, drankzuchtige, dronkaard. zuiplap.

**bebi'da:** sterke drank.

**bedei':** aanduiden, beduiden.

**bedomp:** bedompt.

**bei:** weta **bao di.**

**beis:** bui, humeur.

**beitel:** beitel.

**beji'sima:** bruidstranen, kransbloem.

**beju'da:** weta **bijuda.**

**beju'do:** weta **bijudo.**

**beker:** beker.

**bel:** bel.

**bel di pia:** dij, dijbeen.

**bëla:** kaars, zeil.

**belá:** niet goed wijs, getikt.

**belas'ter:** belasting.

**beleefd:** beleefd.

**Belga:** Belg.

**Bel'gica:** Belgie

**Belgicano** (Belgico): Belgisch.

**bembe:** postelein.

**be'na:** ader.

**benboom:** peperwortelboom (Sur).

**benché:** wannen.

**bende:** verkoopen.

**bendé:** verkocht.

**bendedor':** verkoper.

**bendemen'tu:** verkoop, verkoping.

**bendición:** zegen.

**bendicioná:** ingezegenen, ingezegend, gezegend, gewijd, wijden, zegenen.

**benificio (na) di, pa:** ten bate van.

**ben'ta:** smakken, smijten.

**bentá:** gesmakt, gesmeten.

**benta abao:** neersmakken, neersmijten.

**benta afo:** buiten smijten, weggooien.

**benta'ha:** voordeel.

**benta'na:** raam, venster.

**berdad':** waarheid.

**berdaderamente:** waarachtig, waarlijk.

**berde:** groen, onrijp, waar, juist.

**berde hasá:** gebrande pin-

da's.

**berde herebé;** gekookte pinda's.

**berdu'ra;** groente.

**berehein';** eiervrucht, aubergine.

**berguen'za;** schaamte, schande.

**bertu';** toovermiddel, weta **mascota.**

**bèrs;** baars.

**bes (be);** keer, maal.

**bèshi;** bes.

**besinda'rio;** buurtschap.

**beskein';** schimmel.

**beslag (pone);** beslag (leggen.)

**bes'tia;** beest, dier, vee.

**bestial';** bestiaal, beestachtig.

**bestialidad';** beestachtigheid.

**bestial'mente;** beestachtigtig.

**bèt;** betten.

**beurt;** beurt.

**biaha;** reis, tocht, keer, maal.

**biahá;** reizen, gereisd.

**biahe'ro;** reiziger.

**biba;** leven, wonen, leve!

**biba den;** bewonen.

**biba noá;** in onmin leven.

**bibu;** levend, levendig, bijdehand.

**bibi'tu;** bijdehand, levendig.

**bi'chi;** worm.

**bichi di cande'la;** vuurvlieg.

**bicicle'ta;** fiets, rijwiel.

**bicinidad';** buurt.

**bicin'ja;** buur, buurman, buurvrouw.

**bi'cio;** ondeugd, slechte gewoonte.

**bi'da;** leven.

**bida di cunucu;** landleven.

**bi'der;** bieden, dingen, afpingelen, pingelen.

**biehes';** ouderdom.

**bienestar';** welzijn.

**bien'tu;** wind.

**Biernes San'tu;** Goede Vrijdag.

**bieu;** oud, oudje.

**bigo'ti;** snor.

**bijbel;** bijbel.

**bijèchi;** lot, loterijbiljet, loterijbrief.

**biju'da:** weduwe.
**biju'do:** weduwnaar.
**bina':** hert.
**bina'ger:** azijn.
**binder:** binden, inbinden.
**bini:** kom, komen.
**bini bij:** bijkomen, tot bewustzijn komen.
**binimen'tu:** aankomst, komst, terugkomst.
**bin'ja:** wijn.
**bin'ti:** twintig.
**bira:** keeren, omroeren, roeren, worden, omkeeren, draaien, omdraaien.
**birá:** gekeerd, verdraaid, geroerd, gedraaid.
**bira bieu:** verouderen, oud worden.
**bira bleek:** verbleeken, bleek worden.
**bira bon:** herstellen, beter worden.
**bira corra':** blozen.
**bira jong:** verjongen.
**bira miho':** beteren, herstellen, beter worden.
**bira rond:** omdraaien, ronddraaien.
**bira'da:** bocht.
**biramen'tu:** hoek, draai.
**biramen'tu di cabes':** duizeligheid.
**biramentu di sto'ma:** misselijkheid.
**birgen:** maagd.
**birtud':** deugd.
**birtuo'so:** deugdzaam.
**bisa:** zeggen.
**bisá:** gezegd.
**bisa adilan'ti:** voorspellen.
**bisanietu:** achterkleinkind.
**bisawe'la:** overgrootmoeder
**bisé:** kalf.
**bishitá:** bezoeken.
**bishi'ta:** bezoek, visite.
**bispu:** vooravond.
**bispu di anja nobo:** oudejaarsavond.
**bispu di pascu:** Kerstavond, Kerstnacht.
**bis'ta:** gezicht, uitzicht.
**bisti:** aankleeden, kleeden.
**bistí:** japon, jurk, kleed, gekleed, aangekleed.
**bitter:** bitter.
**blaar:** blaar.
**blaas:** blaas, ballonnetje.

**bla'chi:** blad.
**blafema':** godslasteren, vloeken.
**blafemador':** godslasteraar, vloeker.
**blafémia:** godslastering, vloek.
**blancha:** kalken, witten.
**blanchá:** gekalkt, gewit.
**blanchador':** witter.
**blan'cu:** wit, blank.
**blau:** blauw.
**blau piek:** vertrekvlag (Eng. Blue Peter).
**blaus:** blauwsel.
**blausa'na:** blauwe hagedis
**bleek:** bleek.
**bleke'ro:** blikslager.
**ble'ki:** blik.
**blekiá:** bleeken
**blen'chi:** kolibrie.
**blica:** bleeken.
**blo:** alleen, slechts, louter.
**blo bashi':** platzak.
**blof:** bluffen.
**blokeá:** blokkeeren, geblokkeerd.
**bloke'o:** blokkade.
**blok'ki:** blok.
**blu'sa:** bloes, blouse.
**blu'fein:** steenpuist.
**bo:** jij, gij (enk.)
**bo'bo:** achterlijk, dom, (ook soort kippenziekte).
**bo'ca:** bek, inham, mond.
**bocá:** mondvol, teug, slok.
**bochin'cha:** herrie, tumult, wanorde.
**boco:** okshoofd.
**boda di co'per:** koperen bruiloft.
**boda di o'ro:** gouden bruiloft.
**boda di pla'ta:** zilveren bruiloft.
**bo'de:** bode.
**bode'ga:** ruim, kelder.
**boei:** boei.
**boek:** boeken, inschrijven.
**boe'ki:** boek.
**boeki di leza:** leesboek.
**boeki di misa:** kerkboek.
**boen'der:** boenen.
**boer:** boer.
**boet:** boete, beboeten.
**bof'fi:** milt.
**bofoná:** bespotten.
**bofta:** om de ooren slaan.

**boftá:** oorveeg.
**bohí:** school (Ar.)
**bohóte:** pak (bundel)
**bok'kel:** bokking.
**bol:** bol, kluwen.
**bolbe:** terug, weerom, wederom, terugkeeren.
**bolbe tuma:** hervatten.
**boletin':** bulletin.
**bo'lo:** gebak, taart.
**bolobon'chi:** buil.
**bol'pees:** bullepees.
**boluntad':** wil.
**bom:** bodem, bom.
**bombarde'o:** bombardement.
**bombarde'ro:** bombardier.
**bombardiá:** bombardeeren.
**bombo'shi:** desorder, 'n zootje (menschen).
**bon:** goed, in orde, braaf.
**bon beis:** goed gehumeurd.
**bon biní:** welkom.
**bon di'a:** goeden dag.
**bon no'chi:** goeden nacht, welterusten.
**bon naturá:** goed gehumeurd.
**bon (pa):** geschikt (voor).
**Bonairia'no:** Bonairiaan, Bonairiaansch.
**boncon'co:** buil, gezwel, knobbel.
**bon'der:** bundel.
**bonéchi:** muts.
**Bonesa'rio:** Bonairiaan, Bonairiaansch.
**boon'chi:** boon.
**boonchi capucij'ne:** capucijnen.
**boonchi cor'ra:** bruine boonen.
**boonchi jangadó:** oude wijven.
**boonchi pelá ber'de:** spliterwten.
**boonchi er'te:** erwt, erwten.
**boor:** boor.
**boosman:** bootsman.
**bo'ra:** boren, doorbooren.
**borá:** geboord, doorboord.
**bor'chi:** bord.
**borda:** borduren.
**bordèshi:** klein huisje.
**bor'do:** boord (schip).
**bordu'go:** beul.
**borotá:** stommelen, gestommeld.

**borotamen'tu;** gestommel.
**bos;** donder, stem.
**bò'shi;** bos, bundel, trosje.
**bo'so;** jullie, gij (mv).
**bosonan';** jullie, gij (mv.)
**bo'ta;** hooge schoen.
**bota;** stemmen.
**bota'nica;** botanie, plantkunde.
**boti'ca;** apotheek.
**botica'rio;** apotheker.
**botin';** buit.
**bo'to;** boot, schuit.
**boton';** knoop.
**botoná;** dichtknoopen, knoopen.
**bot'ter;** flesch.
**box;** boksen, gebokst, botsen, gebotst.
**boxdo(r)';** bokser.
**bra'bu;** wild.
**brak;** brak.
**brak gras sa'lu;** bahamagras.
**brand conovis';** hoornvisch.
**brasi'ja;** weta **campè'shi.**
**braza;** omarmen, omhelzen.
**bra'za;** arm, omhelzing.
**brazá;** omhelst, omarmd, gearmd.
**bre'ca;** bottine.
**breid;** bruid.
**brek;** rem.
**brek di man;** handrem.
**brek di pia;** voetrem.
**bres;** brug.
**breu;** teer.
**briek;** brik, vaartuig.
**bri'ja;** flikkeren, schitteren.
**brijan'te;** briljant.
**bril;** bril.
**bringa;** vechten, strijden, bakkeleien.
**bringa contra;** bestrijden.
**bringamen'tu;** gevecht, strijd, vechtpartij.
**broei;** broeden.
**broe'ki;** luier.
**broma;** pochen, snoeven, opscheppen, zwetsen, paalworm.
**bromador'** grootspreker, snoever, zwetser, opschepper, blaaskaak.
**bromamen'tu;** gesnoef, gepoch, gezwets, grootspraak.
**brongosá;** beschaamd doen

staan, beschamen, beschaamd.

**bronki'tis:** bronchitis.

**brons:** brons.

**bru'a:** heks, mengen, vermengen, verwarren, zwarte kunst.

**bruá:** gemengd, in de war, door elkaar, verward.

**bruamen'tu:** verwarring.

**brue'ra:** pokken.

**bruera lo'co:** waterpokken, windpokken.

**bruera sabí**; we'ta **brue'ra.**

**bruería:** hekserij, tooverij.

**bruidegom:** bruidegom.

**brus'co:** barsch.

**bru'tu:** bruut, ruw.

**bu'chi:** kerel, vlegel, melocactus.

**buei';** os.

**bu'ja:** geraas, rumoer, getier.

**buk abao:** bukken, gebukt.

**bula:** springen, wapperen, vliegen, fladderen.

**bulá:** sprong.

**bula pi'pa:** zich onttrekken aan iets.

**bula rond:** rondvliegen, rondfladderen, rondspringen.

**buladó:** vliegende visch.

**Bulga'ria:** Bulgarije.

**Bul'garo:** Bulgaar.

**bul'to:** baal, collie, bagage.

**bun'der:** bunder, hectare.

**buni'ta:** aanvallig, mooi, schoon.

**bunite'sa:** schoonheid, pracht.

**buraché:** dronkaard, dronkelap, zuiplap.

**burachería:** dronkenschap

**bura'chi:** beschonken, dronken, zat.

**bura'cu:** gat, kuil.

**burdá:** grof, op grove wijze.

**burdu'gu:** weta **bordugo.**

**bur'ger:** burger.

**buri'cu:** ezel.

**bus:** bus, brievenbus.

**busca:** afhalen, zoeken.

**buscadó(r) di gera:** ruziezoeker, twistzoeker.

**buscu'chi:** beschuit, biscuit.

**buscu'chi di pi'a:** knieschijf.
**bu'shi:** duiker.
**bus'to:** borstbeeld, buste.
**buta:** leggen, zetten.
**buta abao'; (buta'bao):** neerleggen, neerzetten.
**buta atención:** opletten.
**buti'shi:** kruik.

## C

**ca'ba:** al, bereids, afhandelen, eindigen, reeds, voltooien, uitscheiden.
**cabá:** beëindigd, geëindigd, gereed, klaar, voltooid, af.
**caba cu:** uitroeien, uitkleeden, (fig.)
**cabai':** paard, zaagbok.
**cabai di awa:** zeepaardje.
**cabaítu:** mallemolen, carroussel.
**cabaje'ro:** gentleman.
**cabamen'tu:** afloop, einde, voltooiing.
**caba'na:** stroo.
**cabaret':** cabaret.
**cabei':** haar.
**cabei blan'cu:** grijs haar.
**cabei di wo'wo:** wimper
**cabei peper:** kroes haar.
**cabes'** hoofd, kop, brein.
**cabes indian':** melocactus, bolcactus.
**cabes sunú:** blootshoofds.
**cabes ta suta.** met molentjes loopen.
**cabesá:** kopstoot.
**cabesan'te:** aanvoerder, hoofdman.
**cabesu'ra:** baloorig, eigenzinnig, koppig, onzeggelijk.
**cabishá:** knikkebollen.
**cabi'tu:** peukje.
**cabri'tu:** geit.
**ca'bu:** heft, steel.
**cabu'ja:** touw, pees.
**cabuja macu'tu:** kerstmisbloem (Sur.)
**cacala'ca:** kakkerlak.
**cacao':** cacao.
**cacha'pa:** maisbrood.
**cache'te:** de bof, kaak.
**ca'chi-ca'chi:** koffiedik.

**ca'chi cande'la:** pistool, revolver, zakvuurwapen.
**cachim'ba:** tabakspijp.
**cacho':** hond.
**cacho máchu:** reu.
**cacho mohé:** teef.
**cachó di bar'cu:** scheepsjongen, scheepshond.
**cacho te'fi:** (Ar.) teef.
**ca'chu:** hoorn.
**cachue'la:** kopspijkertje, tapijtspijkertje.
**ca'cu:** krijgertje, ook soort kleine hagedis (Ar.)
**ca'da:** elk, ieder.
**cada be(s):** geregeld, telkens.
**cada un:** elk, elkeen, een ieder.
**cade'na:** keten, ketting.
**caducá:** afloopen, afgeloopen, verloopen, vervallen.
**cadu'shi:** cactussoort (eetbaar.)
**caduuk:** ziekelijk, afgeleefd.
**ca'ha:** brandkast, kas, kist, kluis.
**caha di mor'to:** doodkist, koffervisch.
**caha di mu'sica:** draaiorgel
**cahe'ro:** kassier.
**cahi'ta:** kistje, doosje.
**cai:** vallen.
**caí:** val.
**cai abao':** neervallen, omvallen.
**cai flauw:** bezwijmen, flauwvallen.
**cai-cai:** kieuw(en).
**cai'da:** val.
**caimas':** gonje, jutte.
**ca'ja** straat.
**cajen'a:** cayenne.
**cajena dob'bel:** dubbele cayenne.
**cajentá:** weta **keinta.**
**cajen'te:** heet, warmte.
**caje'ru:** canalje, gespuis.
**ca'jo:** eelt.
**cajon':** geschut, kanon.
**cajon ante ae'reo:** luchtafweergeschut, ......kanon
**cakin'ja:** soort suikergoed.
**cala:** boonencroquetje.
**calabus':** gevangenis, petoet.
**calacu'na:** kalkoen.

**calafa'ter:** breeuwen, kalfateren.
**calafri'u:** rilling, huivering.
**calamidad:** ramp, rampspoedigheid.
**cala'shi:** kap (hoofddeksel)
**calbas':** kalebas .
**calbas lar'gu:** fleschkalebas
**calculá:** berekenen, calculeeren, berekend, ramen, geraamd.
**cal'culo:** raming, berekening, calculatie.
**cali'ber:** kaliber, soort.
**calidad':** eigenschap, hoedanigheid, kwaliteit.
**calificá:** qualificeeren.
**calificación:** qualificatie.
**ca'liz:** miskelk.
**cal'ma:** kalmte, kalm, bedaren, kalmeren.
**calmá:** bedaard, gekalmeerd.
**calmèki:** karnemelk.
**calor':** hitte, warmte, uitslag
**ca'ma:** bed, mat.
**cama di gai:** hanekam.
**cama di mor'to:** sterfbed, doodbed.
**cambia:** wisselen, veranderen.
**cambiá:** veranderd, gewisseld.
**cam'bio:** verandering, wisselgeld.
**camel':** kameel.
**camin'da:** weg, pad, richting.
**cami'sa:** hemd.
**camna:** loopen, wandelen.
**camná:** te voet, geloopen, gewandeld.
**camnamen'tu:** gang.
**campa'na:** huig.
**campèshi:** stokvischhout.
**cam'po:** kamp.
**camu'shi:** mangras (Sur.)
**ca'na:** kan (inhoudsmaat )
**cana'ja:** canalje, schoelje, gemeen.
**canal':** kanaal.
**canas'ter:** kanaster (rieten korf om visch te vangen.)
**can'cer:** kanker.
**canción:** lied, zangstuk.
**candal':** hangslot.
**cande'la:** vuur, brand.
**candela'ria:** Maria Licht-

mis.

**cané:** kaneel.

**can'fer:** kamfer.

**canfunjá:** gekarteld, gehavend, (stof of papier.) waarvan b.v. muizen de rand afgevreten hebben.

**canga sa'ja:** hoogopbinden v. e. jurk.

**cangreu:** krab.

**canibal':** kanibaal.

**cani'ca:** lampetkan, kan.

**can'ja:** suikerriet.

**canja (su mes):** (zich) bedrinken.

**canjá:** dronken, bezopen, zat.

**cano'a:** kano.

**cansa:** afmatten, vermoeien, moe worden.

**cansá:** moe, afgemat, vermoeid.

**canta:** zingen, kraaien.

**cantá:** gezongen.

**cantadó(r):** zanger(es).

**cantamentu':** zang, gezang.

**canti'ca:** lied, liedje.

**cantidad':** aantal, hoeveelheid, kwantum, reeks.

**canti'na:** cantine.

**canti'na:** (Ar.) kroeg.

**cantor':** zanger.

**capa:** castreeren.

**capá:** gecastreerd.

**capa'bel:** bedreven.

**capacidad':** capaciteit, geschiktheid, bevoegdheid.

**capas':** in staat zijn tot iets.

**ca'pia:** bijleggen (v.e. schip).

**capital':** hoofdstuk, kapitaal.

**capitulá:** capituleeren, zich overgeven.

**capitulación:** capitulatie, overgave.

**capi'tulo:** kapittel.

**capo'ti:** kapotjas, overjas.

**capri'cho:** kuren, luim, nukken.

**capricho'so:** nukkig.

**cap'sula:** capsule.

**captan':** kapitein.

**ca'ra:** aangezicht, gelaat, gezicht, duur, prijzig.

**cara (saca):** zich van zijn goede zijde doen kennen.

**carabo'bo:** suikergoed van

kalebaspitten.
**cara cabai':** paardekop. (visch).
**carac'ter:** karakter.
**carac'ter di jon'cuman:** duizendschoon.
**caracterizá:** karakteristiek, kenmerken, kenschetsen, herkenbaar, teekenen.
**caram'ba:** potdorie, sakkerloot, drommels, bliksems.
**carba'chi** karwats.
**carbon':** houtskool, steenkool.
**carbonisá:** verkolen, verkoold.
**carburèter:** carburateur, vergasser.
**cardinal':** kardinaal.
**care'da:** rij.
**carèn'te:** krent.
**carente'na:** quarantaine.
**car'ga:** belasten, dragen, laden, bevrachten.
**cargá:** beladen, belast, gedragen, bevracht.
**car'go:** lading, vracht.
**carica'ri:** kieuw(en)
**caricatu'ra:** caricatuur, spotprent.
**caridad':** liefdadigheid, liefde.
**carinjá:** liefkozen.
**carin'jo:** genegenheid.
**carinjo'so:** innemend, hartelijk, vriendelijk.
**cariciá:** aanhalen, streelen.
**carnabal':** carnaval.
**carne':** schaap.
**car'ni:** vleesch.
**carni di ba'ca:** rundvleesch.
**carni di dien'te:** tandvleesch.
**carpa'chi:** doodshoofd, doodskop, schedel.
**carpa'ta:** schapenluis, wonderolie, ricinusplant, wonderboom, wonderolieplant (Sur.)
**carpinte':** timmerman.
**carpitan':** karper.
**carpu'sa:** halster.
**carson':** broek.
**carson di abao':** onderbroek. (dames)
**carsonsi'jo:** onderbroek. (heeren).
**carre'ra:** loopbaan, carrière.

**car'ta;** brief, kaart.
**carte'ra;** tasch, handtasch.
**carton';** karton, bordpapier.
**cartu'che;** jachtpatroon.
**cas;** huis, woning.
**cas di aranja;** spinneweb.
**cas di palo'ma;** duiventil.
**cas di galin'ja;** kippenhok
**cas di pastoor';** pastorie.
**casa;** trouwen, huwen, in den echt treden.
**casá;** echtgenoot(e), gehuwd, getrouwd.
**casamen'tu;** bruiloft, trouwpartij.
**cassa've;** broodwortelplant.
**cassave di mon'di;** bittere kassave.
**casca;** afpellen, bast, korst, pellen, schaal, schil, schillen, schors, vervellen, roos.
**cascá;** gepeld, verveld, geschild.
**casca di we'bu;** eierschaal.
**cascabel';** ratelslang.
**cashimir';** cachemir, casimir.
**cashipe'te;** kasjoepit.
**cashót;** cachot.
**cashu cashipe'te;** kasjoe.
**cashu di surnam';** Curaçaosche appel (Sur).
**ca'si;** bijna, haast, nagenoeg, schier.
**ca'so;** geval, zaak.
**casta;** bevruchten.
**castigá;** straffen, bestraffen, kastijden, tuchtigen, bestraft, gestraft, getuchtigd.
**casti'gu** kastijding, straf, tuchtiging.
**castol';** hooge hoed, hooge zijde.
**casualidad';** toeval.
**casualmente;** toevallig, toevalligerwijze.
**casue'la;** braadijzer, braadplaat.
**catao'li;** klassiaan.
**catarat';** de staar.
**catecis'mo;** catechismus, leering.
**categori'a;** categorie.
**cateza'shi;** catechisatie, catechismus.
**cati'bu;** slaaf, slavin.

**catibu di;** verslaafd aan.
**cato'lico;** katholiek.
**catu'na;** katoen, watten.
**catuna di se'da;** zijkatoen.
**catun'bom;** kapok.
**cau'sa;** aanrichten, berokkenen, oorzaak.
**causá;** aangericht, berokkend.
**cawe'ta;** klikker, verklikker, klikspaan.
**cawetá;** klikken, geklikt.
**celebrá;** celebreeren, vieren, gevierd.
**celestial';** hemelsch.
**cement';** cement.
**cèn;** cent, geld.
**cèn chiki'(tu);** halve cent.
**cende;** branden, aansteken, aanmaken.
**cendé;** aangemaakt, aangestoken, aan (v/e licht of vuur.)
**cen'sia;** wierook.
**censiá;** bewierooken.
**cen'tro;** brandpunt, centrum.
**ce'pa;** voetboei.
**cer'ca;** bij, dichtbij, in de buurt.
**cerbes';** bier.
**cercani'a;** in de buurt.
**ce'ru;** berg.
**chambucá;** verfrommeld, vefrommelen.
**changa;** in het nauw drijven.
**chansa;** aardigheid, gekheid, gekscheren, gekheid maken, klucht, mop, scherts, schertsen.
**chapale'ta;** propeller, schroef.
**cha'pi;** patjol (schoffel).
**chapin';** koffervisch.
**chara'da;** raadsel.
**che;** bah, ajakkes.
**Checoslowa'kia;** Tsjecho Slowakije.
**chemene';** roet, schoorsteen.
**chèns;** kans, gelegenheid.
**chèpè-chèpè;** weta **pèchè-pèchè.**
**chica;** hoozen.
**chicharon';** reuzel.
**chiké;** zwijnenboel.
**chiké di por'co;** varkenshok

**chiki'tu;** klein.
**chimi-chimi;** Mexicaansche papaver, stekelpapaver, bemoeial, duivelsvijg (Sur).
**Chi'na;** China.
**chin'cha;** buikriem, zadelriem, katapult, wandluis.
**Chines';** Chinees.
**chi'no;** kaal.
**chino-chino;** zoo kaal als een biljartbal.
**chip (awa ta);** stofregenen.
**chiripa;** we'ta: **di chiripa.**
**chis'pa;** vonk, vonken.
**chis'te;** bak, mop.
**chochori'a;** rommel, prullen.
**cho'ca;** stikken, worgen.
**cho'camata(den);** afgelegen plek.
**chocola'ti;** chocolade.
**chok;** vastzitten.
**chokful;** tjokvol, boordevol, stampvol.
**chok'le;** patrijs.
**chonchorogai';** vogel die op de musch lijkt.
**chuba'tu;** bok, ram.
**chubatu di gen'gu (chubati gen'gu);** toffe jongen, toffe kerel, toffe knul.
**chuchu;** rog.
**chuchu'bi;** soort lijster.
**chuchu'bi spanjo;** spotlijster.
**chum'bu;** lood.
**chu'pa;** zuigen, uitzuigen, opslorpen, absorbeeren.
**chupá;** opgezogen, uitgezogen.
**chupabèbè;** lollie.
**chupador' di san'ger;** uitzuiger.
**chupon';** speen.
**cie'gu;** blind, verblind.
**cie'lu;** hemel.
**cielu di bo'ca;** gehemelte, verhemelte.
**cien'cia;** wetenschap.
**cier'to;** zeker, zekere.
**cigá;** sigaar.
**cigari'a;** cigaret.
**cin'co;** vijf.
**cincuen'ta;** vijftig.
**cir'co;** circus.
**circulá;** circuleeren, gecirculeerd, rondgaan, rond-

gegaan

**circulación:** circulatie, omloop.

**circunstan'cia:** gesteldheid, omstandigheid.

**cita:** aanhalen, citeeren.

**civilisá:** beschaafd, beschaven, geciviliseerd.

**civilisación:** beschaving, civilisatie.

**cla:** klaar, helder, duidelijk.

**claba:** bespijkeren, nagelen, spijkeren.

**clabá:** gespijkerd, bespijkerd, genageld, vernageld.

**cla'bu:** draadnagel, spijker, nagel, kruidnagel.

**cla'ra:** ontwarren, opklaren, ophelderen.

**clasificá:** classificeeren, geclassificeerd, gerangschikt, rangschikken.

**clasificación:** classificatie, rangschikking.

**clavat':** kalfaten.

**clavel':** anjer, anjelier.

**clecon'chi (Ar.)** weta **tapa concha.**

**cle'ro:** geestelijkheid, clerus.

**coba:** graven, uitgraven.

**cobá:** gegraven.

**cobardá:** [illegible]

**cobar'de:** lafaard, bloodaard.

**cobardi'a:** lafheid, lafhartigheid.

**co'bra:** innen, invorderen, vorderen, incasseeren.

**cobrá:** geïnd, ingevorderd, geïncasseerd.

**cobramen'tu:** invordering, inning.

**coca'da:** cocoskoekje.

**co'co:** cocosnoot.

**coco maca'cu:** ploertendooder.

**cocobiá:** steigeren, ravotten

**cocochá:** strompelen.

**cocoli'shi:** schelp.

**coco'lo:** schraapsel, uitschraapsel.

**cocoro'schi: (Ar.)** enkel.

**coco'ti:** elleboog.

**cocoti di pi'a:** enkel.

**codo'do blauw: (Ar.)** soort groote blauwe hagedis.

**cof'fi:** koffie.

**co'ha:** hinken.
**co'he:** grijpen, pakken, vatten, oprapen, plukken, rapen, snappen, vangen, weghalen, wegnemen.
**cohe ari'ba:** betrappen, snappen.
**cohe di sorpre'sa:** verrassen
**cohe pre'su:** gevangennemen.
**cohe son'jo:** in slaap vallen, indommelen.
**co'ho:** kreupel.
**coi'tu:** kreupel, mank.
**cojar':** collier, halsketting, halssnoer.
**cojon':** laf, lafaard.
**col:** boord, kraag.
**co'la:** sleep, ziften, zeven.
**coladó:** zeef, vergiet.
**cole'bra:** slang.
**collección:** collectie, verzameling.
**colleccionis'ta:** verzamelaar
**collectá:** verzamelen, collecteeren, verzameld, gecollecteerd.
**collec'te:** collecte.
**co'lo:** kool
**co'lo-co'lo:** bezinksel.
**cologá:** hangen, ophangen, opgehangen.
**Colom'bia:** Columbia.
**color':** kleur.
**colorá:** kleuren gekleurd.
**colum'na:** colonne.
**com:** hoe.
**coma'der:** doopheffster, meter, peettante.
**combencé:** overtuigen, overtuigd.
**combení:** afspreken, overeenkomen, afgesproken, overeengekomen.
**combe'nio:** afspraak, overeenkomst.
**comben'to:** klooster.
**combersá:** converseeren.
**combersación:** gesprek, conversatie.
**combertí:** bekeeren, bekeerd.
**combidá:** genood, geinviteerd, inviteeren, uitnoodigen, uitgenoodigd, nooden.
**combiná:** combineeren, gecombineerd, samen-

voegen.

**combinación:** combinatie, samenvoeging.

**combiní;** weta **combení.**

**combles';** bijzit

**come;** eten, schrijnen.

**come golos';** schrokken, gulzig eten.

**comedor';** eetkamer.

**comehein';** houtworm, witte mier.

**comentá;** toelichten, verklaren, commentarieeren.

**comenta'rio;** toelichting, verklaring, commentaar.

**comentaris'ta;** commentator, verklaarder.

**comercian'te;** koopman.

**comer'cio;** handel, koophandel.

**cometé;** begaan, bedrijven.

**comfló'chi;** boezemvriend.

**comi'no;** komijn.

**commies;** commies.

**compa;** wete **compader.**

**compa'der;** compère, peter

**compai;** weta **compader.**

**compani'a;** gezelschap, compagnie, maatschappij.

**companjá;** vergezellen, begeleiden, gezelschap houden, vergezeld, begeleid.

**companjamen'tu;** begeleiding.

**companje'ro;** gezel, metgezel.

**compan'jo;** gezelschap.

**comparó;** vergelijken.

**comparación;** vergelijking.

**compasion';** deernis.

**competen'te;** bevoegd, competent.

**competí;** concureeren, wedijveren.

**compin'chi;** boezemvriend.

**complasé;** plezieren, een plezier doen.

**compleet';** compleet, volledig.

**completá;** completeeren, gecompleteerd.

**comple'tamente;** volkomen, heelemaal.

**complicá;** compliceeren, gecompliceerd, ingewikkeld.

**complicación:** complicatie, ingewikkeldheid.
**complot:** komplot, samenspanning.
**componé:** componeeren, gecomponeerd, samenstellen, samengesteld.
**comportá:** aanstellen, gedragen (zich).
**comportación:** gedrag.
**composición:** compositie, samenstelling.
**comprendé:** begrijpen, begrepen, beseffen, beseft, verstaan, opvatten.
**comprendi'bel:** begrijpelijk, verstaanbaar.
**comprimí:** samendrukken, persen, samengedrukt, geperst.
**comun':** alledaagsch, gewoon.
**comunicá:** verbinden, communikeeren.
**comunicación:** communicatie, verbinding.
**comunidad':** gemeenschap.
**comunion':** communie.
**comunis'ta:** communist.
**concentrá:** concentreeren, geconcentreerd.
**concentración:** concentratie.
**con'de:** graaf.
**condená:** veroordeelen, veroordeeld.
**condensá:** condenseeren.
**conde'sa:** gravin.
**condición:** conditie, toestand, voorwaarde.
**condicional':** voorwaardelijk.
**conèn'chi:** konijn.
**cone'o:** konijn. (Ar)
**conferen'cia:** conferentie, bespreking.
**conferenciá:** confereeren, bespreken.
**confesá:** belijden, bekennen, biechten, opbiechten.
**confesión:** biecht, confessie.
**confesiona'rio:** biechtstoel.
**confesor':** biechtvader.
**confia:** vertrouwen, toevertrouwen.

**confian'sa:** vertrouwen (het)
**confirmá:** bevestigen, bevestigd, gevormd, vormen, bezegelen, bezegeld.
**confirmación:** vormsel, bevestiging.
**confiscá:** confiskeeren, beslagleggen, verbeurd verklaren.
**confo':** komfoor, zoodra.
**conformá:** troosten, schikken.
**confor'me:** conform, overeenstemmend, tevreden met.
**confusión:** confusie, verwarring.
**congestion':** congestie.
**congranist:** congreganist.
**conmemorá:** herdenken, herdacht.
**conmemoración:** herdenking.
**connossement':** connossement.
**conocé:** kennen.
**conocemen'tu:** bewust zijn, kennis, voorkennis.
**conoflo':** knoflook.
**conopá:** knoopen, geknoopt.
**conópi:** knoop, vuistslag.
**conóshi:** snoezig.
**conosí:** bewust, bekende.
**conovis':** koningsvisch.
**consacrá:** inwijden, consacreeren.
**consacración:** inwijding, consecratie.
**consecuen'cia:** gevolg, gevolgtrekking, consequentie.
**consehá:** adviseeren, aanraden, raad geven.
**conseha'bel:** raadzaam.
**conse'ho:** advies, raad, raadgeving.
**consen'shi:** geweten.
**consentí:** bewilligen, instemmen, toestemmen, inwilligen.
**consentimen'tu:** toestemming, instemming, inwilliging, bewilliging.
**conserbá:** conserveeren, verduurzamen, gecon-

serveerd, verduurzaamd.

**conserbación:** conservatie, verduurzaming.

**considerá:** beschouwen, beraden, overwegen.

**considera'bel:** aanmerkelijk, aanzienlijk.

**consideración:** beschouwing, overweging, consideratie, medelijden.

**consolá:** troosten, getroost.

**conspirá:** heulen, samenzweeren, samenspanen, samengespanen.

**conspiración:** samenzweering, samenspanning, conspiratie.

**constan'cia:** standvastigheid.

**constan'te:** bestendig, constant, standvastig.

**consternación:** consternatie, ontsteltenis.

**constipá:** hardlijvig.

**constipación:** hardlijvigheid, constipatie.

**constitución:** gestel, constitutie.

**construcción:** constructie.

**construí:** maken, construeeren.

**consue'lo:** troost.

**consultá:** naslaan, consulteeren, raadplegen.

**consul'to:** consult.

**con'ta:** tellen, rekenen, verhalen, vertellen, optellen.

**contá:** geteld, opgeteld, verteld.

**conta cuen'ta:** vertellen, verhalen.

**contamen'tu:** telling.

**contené:** inhouden, behelzen, bevatten.

**conteni'do:** inhoud.

**contentá:** tevreden stellen.

**conten'tu:** blijdschap, blij, content, tevreden. vergenoegd, verheugd.

**contestá:** antwoorden, beantwoord, geantwoord, beantwoorden.

**contes'ta:** antwoord.

**continuá:** voortzetten, vervolgen.

**continuación:** aanhoudendheid, vervolg, voortzet-

ting.

**conti'nuamente;** voortdurend, aldoor, geregeld

**con'tra;** tegen, tegenkomen afkeer

**contra gus'tu;** ongaarne

**contraban'da;** smokkelwaar.

**contrabandis'ta;** smokkelaar.

**contract';** contract.

**contra'ri;** tegendeel, tegenovergesteld, tegenstrijdig.

**contratiempo;** tegenvaller

**contribución;** bijdrage, contributie.

**contribuí;** bijdragen, bijgedragen

**controlá;** controleeren, gecontroleerd

**convensé;** overtuigen

**co'per;** koper.

**copia;** afkijken, nateekenen, afdrukken, copieeren.

**co'pio;** afdruk, copie

**coprá;** korporaal

**corant';** krant, courant.

**corcobá;** krom.

**corda;** denken, gedenken

**corda bon;** herinnen

**cordamen'tu;** in gedachtenis herinneren, aandenken

**cordon';** band, snoer, cordon.

**corihí;** verbeteren, verbeterd, corrigeeren, gecorrigeerd.

**coris'ta;** koorzanger, koriste

**còrki;** kurk, dobber

**cornetín;** cornet.

**co'ro-co'ro;** strot

**coro'na;** kroon

**coro'na di la bir'gen;** kruisbloem.

**coroná;** kronen, gekroond, bekronen, bekroond

**coroná o'bra;** het werk bekronen

**coronación;** kroning

**corontin';** weta **carante'na.**

**Corpus;** H. Sacramentsdag

**corrá;** rood.

**corra(pisca);** "red snapper"

**corre;** loopen, rennen

**corre cabai';** paardrijden

**corre cohe:** krijgertje spelen.
**corre cu':** wegjagen, verjagen.
**corre paran'da:** boemelen.
**corre san'ger:** bloeden.
**corredor':** gang.
**correspondé:** correspondeeren.
**corresponden'cia:** briefwisseling, correspondentie.
**corrien'te:** stroom, in zwang.
**corrompí:** verderven, verdorven.
**Corsou':** Curaçao.
**corta:** knippen, naaien, snijden, schiften, stremmen
**cortá:** wond, snijwond, inkeping, gestremd, gesneden, geknipt.
**corta a'wa:** klieven, doorklieven (het water).
**corta le'chi:** stremmen (melk).
**corta pala'bra:** in de rede vallen, interrumpeeren.
**cor'te:** hof (houding).
**corti'cu:** kort, beknopt.
**corti'na** gordijn.
**cos:** ding, iets.
**cos di du'shu (coi du'shi)** snoep, zoetigheid, suikergoed.
**cos di glas (coi glas):** glaswerk.
**cos di ha'ri (coi ha'ri):** zot belachelijk.
**cos di hor'ca (coi hor'ca):** galgenbrok.
**cos di laba tajó:** aanrecht, gootsteen.
**cos di ki'bra (coi ki'bra):** breekbaar, aardewerk.
**cos di lo'co (coi lo'co):** gekheid, grapje, aardigheid.
**cos di maca'cu (coi maca'cu) (haci):** gekke dingen (doen, uithalen).
**cos di mucha (coi mucha)** kinderachtig.
**cos di sa'lu (coi sa'lu):** zoutvat.
**cos di su'cu (coi su'cu):** suikerpot.
**cos di su'shi (coi su'shi)** vuilnisbak.

**cose;** naaien.
**cose'chi;** oogst.
**cosedó;** naaister.
**costa;** kust, kosten.
**cos'to;** kosten.
**costóso;** duur, kostbaar.
**coto;** vischben.
**cram'chi;** kraan, kram.
**crams;** krans.
**cran-cran;** kraakbeen.
**crece;** groeien, toenemen, wassen.
**crecemen'tu;** groei.
**Credo;** Credo(12 artikelen v/h Geloof.)
**cremenchá;** bezuinigen.
**cria;** kweeken, gebroed, opvoeden, onderhouden.
**criá;** meid, dienstbode, opgevoed.
**cria beskein';** beschimmelen, beschimmeld.
**criación;** schepping.
**Criador;** Schepper.
**crian'za;** opvoeding.
**criatu'ra;** creatuur, schepsel.
**cri'ki;** krekel.
**cri'men;** euveldaad, misdaad.
**criminal';** crimineel, misdadig, misdadiger.
**crío;** gebroed.
**cri'sis;** crisis.
**cristian';** christen, christelijk.
**cristianis'mo;** christendom.
**Cris'tu;** Christus.
**criticá;** beoordeelen, critiseeren, becritiseeren.
**cri'tico;** beoordeelaar, criticus, kritiek.
**cron'chi;** kruin, kapje (v. brood)
**crucificá;** gekruisigd, kruisigen.
**crucificación;** kruisiging.
**crucifica'do;** kruisbeeld
**cruel';** hardvochtig, wreed.
**crueldad';** wreedheid, hardvochtigheid.
**crus;** kruis.
**crusa;** kruisen.
**crusá;** gekruist, kruizelings, kruisgewijze.
**crusa ca'ja;** oversteken.
**cruse'ro;** kruiser.
**cu;** mede, met, tegen.
**cu atención;** aandachtig.

**cu berguen'sa:** beschaamd
**cu cuidao':** voorzichtig, bedachtzaam, omzichtig.
**cu esei (k'esei):** daarmede.
**cu excepción di:** behalve, uitgezonderd.
**cu gus'tu:** gaarne, graag.
**cu ki'co:** waarmede?
**cu sanger fríu:** in koelen bloede.
**cu ta pe'ga:** besmettelijk.
**cu tur esei:** evenwel, nochtans, met dat al.
**cu un pala'bra:** kortom, in één woord.
**cuadrá:** vierkant, kwadraat.
**cuadri'ja:** quadrille
**cuaha:** stollen, stremmen.
**cuahá:** gestold, gestremd.
**cualke:** welk ook, wat ook.
**cualke hen'de:** wie ook.
**cuan'tu:** hoeveel.
**cuaren'ta:** veertig.
**cuarenta di'a:** zinnia.
**cuares'ma:** vasten, vastentijd.
**cuartisá:** vierendeelen, gevierendeeld.
**cuar'to:** kamer, kwart, viersnarig muziekinstrument.
**cua'ter:** vier.
**cubri:** bedekken, dekken, toedekken.
**cubrí:** gedekt, bedekt, toegedekt.
**cucha'ra:** lepel.
**cuchara chiki(tu):** lepeltje theelepel.
**cuchara gran'di:** soeplepel.
**cuchara di mès'la;** troffel.
**cuchu':** mes.
**cudishá:** benijden, misgunnen.
**cudi'shi:** afgunst, inhalig, hebzuchtig, naijverig.
**cudishio'so:** wangunstig, afgunstig.
**cue'ba:** spelonk, grot.
**cuen'ta:** verhaal, vertelling, geschiedenis, kralen, rekening, verzinsel.
**cuenta(sin):** zorgeloos.
**cuèr'da:** snaar, veer.
**cuerde(duna):** opwinden (horloge, klok.)
**cuer'po di deli'to:** corpus delicti.

**cue'ru:** huid, leer, vel, zwoord.

**cui:** vogelval.

**cuida:** oppassen, verzorgen, zorgen voor.

**cuidao:** zorg, opgepast, pas op!

**cuidao (cu):** voorzichtig, bedachtzaam, omzichtig.

**cule'bra:** slang.

**cul'pa:** betichten, schuld, toedoen.

**culpa'bel:** schuldig, schuldige.

**cultivá:** cultiveeren, gecultiveerd, kweeken, ge- ; kweekt, verbouwen, verbouwd.

**cumbiní:** weta **combiní.**

**cumin'da:** eten, maaltijd, voedsel, spijs.

**cuminda(haci):** eten klaarmaken.

**cumindá:** groeten, gegroet, begroet, begroeten.

**cumindamen'tu:** groet(en), begroeting.

**cuminsá:** aanvangen, beginnen, aanheffen.

**cuminsamen'tu:** aanhef, begin.

**cumpli:** naleven, nakomen.

**cumpli cu (hende):** z'n verplichtingen nakomen.

**cum'pra:** koopen, aankoopen, inkoopen.

**cumprá:** gekocht.

**cumprador':** kooper.

**cumpramen'tu:** aankoop, koop.

**cunja':** schoonzuster.

**cunsumí:** zich ergeren, zich opvreten, vergaan van nijd.

**cunuke'ro:** landman, buitenman.

**cunu'cu:** buiten, buitenverblijf.

**cupi:** wreef.

**cura:** genezen, heelen.

**curá:** erf, koraal, geheeld, genezen.

**curamen'tu:** genezing.

**curashá:** aanmoedigen, bemoedigen, moed inspreken.

**cura'shi:** moed, courage.

**curashi (duna):** aanmoedi-

gen, bemoedigen.

**curazon':** hart.

**Curazon di Hesus':** soort aronskelk.

**curazon di pia:** voetholte, brug v/d voet.

**curi:** weta **corre.**

**curiosidad':** merkwaardigheid, zeldzaamheid, rariteit, nieuwsgierigheid.

**curio'so:** zeldzaam, merkwaardig, nieuwsgierig, wonderdokter.

**cur'pa:** lichaam.

**curti:** looien.

**curtí:** gelooid.

**curti cue'ro:** leerlooien.

**curtidor':** leerlooier.

**curú:** rauw.

**cushí:** gaar, ervaren.

**cushi'na:** keuken.

**cusin'chi:** kussen.

**cusin'ki:** kussen.

**custi'a:** heup, zijde.

**custumá:** gewennen, wennen, aanwennen.

**custumá ma'lu:** verwennen, verwend.

**custumbrá:** weta **custumá.**

**custum'ber:** gebruik, gewoonte, aanwendsel, zeden.

**cu'tis:** opperhuid.

# D

**da'der:** dadel.

**daco'co:** kaf.

**dagvaar:** dagvaarden dagvaarding

**dak:** dak.

**dal:** slaan, botsen, beuken.

**dal mata:** doodslaan.

**dal un gri'tu:** een kreet slaken.

**dal skop:** schoppen.

**dal wan'ta:** meppen, slaan.

**dalaco'chi:** sprinkhaan.

**da'lia:** dahlia, liefje.

**dam:** dam.

**dam(hunga):** dammen.

**dama:** dame.

**dama di ano'chi:** eennachtsbloem.

**damast':** damast.

**dams:** jongedame.

**Danes':** Deen, Deensch.

**dan'ja:** bederven, bescha-

digen, schaden, schenden, verknoeien, verprutsen.

**danjá:** bedorven, beschadigd, verknoeid, verprutst.

**dan'jo:** bederf, afbreuk, averij, nadeel, schade.

**danjo (haci):** beschadigen, benadeelen.

**dank:** afdanken.

**dan'ki:** dank, bedankje.

**danki (hama):** bedanken.

**dan'za:** dans.

**dao:** dobbelsteen.

**dao(hunga):** dobbelen.

**dar'tel:** dartel.

**da'shi:** das.

**dauw:** dauw.

**de'be:** schuld, schuldig zijn.

**deber':** plicht.

**de bes en cuan'do:** af en toe, nu en dan.

**debocion':** godsvrucht, vroomheid.

**debolbé:** terugbrengen, teruggebracht, terugzenden, teruggezonden, teruggeven, teruggegeven.

**debo'ta:** godsvruchtig, devoot, vroom.

**Decem'ber:** December, wintermaand.

**decen'cia:** zedigheid, fatsoen.

**decen'te:** fatsoenlijk, zedig.

**decidí:** beslissen, besluiten.

**decidi'do:** vastberaden.

**decime'ter:** decimeter

**de'cimo:** tiende (deel.)

**decision':** beslissing, besluit, uitspraak.

**decisi'vo:** beslissend.

**declamá:** declameeren, reciteeren, voordragen.

**declamación:** declamatie, voordracht.

**declará:** betuigen, aangeven, verklaren, opgeven, declareeren

**declaración:** aangifte, declaratie, verklaring.

**decorá:** decoreeren, versieren, gedecoreerd, versierd.

**decoracion':** decoratie, eereteeken, versiering .

**decretá:** decreteeren, verordenen.
**decre'to:** decreet.
**de'de:** vinger.
**dede chikí(tu):** pink.
**dede di pi'a:** teen.
**dede grandi di pi'a:** groote teen.
**dede gran'di:** duim.
**dedicá:** wijden, toewijden, opdragen, gewijd, toegewijd, opgedragen.
**defec'to:** defect, gebrek.
**defendé:** beschermen, verdedigen, afweren.
**defen'sa:** defensie, verdediging, verweer.
**defensi'vo:** verdedigend, defensief.
**degenerá:** degenereeren, gedegenereerd.
**degradá:** degradeeren.
**deheel':** geelzucht.
**dek:** dek.
**dek di car'ta:** spel kaarten.
**de'kel:** deken.
**delantá:** vóór zijn (v/e klok).
**delegá:** dun, fijn, mager, schriel, schraal.
**delegacion':** delegatie, afvaardiging.
**delega'do:** afgevaardigde, gedelegeerde.
**deli'rio:** delirium.
**deliberá:** beraadslagen, delibreeren.
**deliberacion':** beraadslaging.
**delica'do:** gevoelig, teer, zwak, kiesch, netelig.
**demandá:** eischen, vorderen.
**demasia'do:** buitensporig, bovenmatig.
**democraci'a:** democratie.
**democrat':** democraat.
**demon'jo:** duivel.
**demontá:** demonteeren, uit elkaar nemen.
**demostrá:** betoogen, demonstreeren.
**demostración:** betooging, demonstratie.
**dem'pel:** dempen, gedempt
**den:** in, binnen.
**den dien'te:** binnensmonds.
**den nani'shi:** nasaal.
**den un gulí:** in één slok, in

één teug.

**denter di;** tusschenin.

**dentis'ta;** dentist, tandarts.

**dep'chi;** dubbeltje.

**dependé;** afhangen.

**dependen'cia;** afhankelijkheid.

**dependien'te;** afhankelijk.

**deplora'bel;** betreurenswaardig, beklagenswaardig, deplorabel.

**deponé;** deponeeren, neerleggen, gedeponeerd.

**deportá;** deporteeren.

**depositá;** deponeeren.

**depo'sito;** deposito.

**dera;** begraven, bijzetten, ter aarde bestellen.

**derá;** begraven, bijgezet.

**deramen'tu;** begrafenis, ter aarde bestelling.

**dere'chi;** we'ta **derecho.**

**dere'cho;** recht, invoerrecht.

**derivá;** afgeleid, afleiden.

**deroos';** roos (ziekte).

**derotá;** verslaan.

**dero'ta;** nederlaag.

**desagrada'bel;** onaangenaam, onbehaaglijk.

**desagradeci'do;** ondankbaar.

**desajuná;** ontbeten, ontbijten.

**desaju'no;** ontbijt.

**desanimá;** neerslachtig, ontmoedigen, ontmoedigd.

**desas'tre;** onheil, ramp.

**descansá;** rusten, uitrusten.

**descargá;** lossen, afladen, ontladen, uitladen, gelost.

**descendien'te;** loot, afstammeling, nakomeling.

**desconosí;** onbekend.

**desconfiá;** wantrouwig, wantrouwen, argwaan hebben.

**desconfian'za;** wantrouwen

**desconsehá;** afraden, ontraden.

**descubrí;** ontdekken, ontdekt, onbedekt, bespeuren, bespeurd.

**descubrimen'tu;** ontdekking

**descuidá;** verwaarloozen, verzuimen, veronachtzamen, onverzorgd, verzuimd, verwaarloosd, veronachtzaamd.

**descui'do;** nalatigheid, onachtzaamheid, verwaarloozing.

**descustumá;** ontwennen, afleeren, ontleeren.

**des'de;** sedert, vanaf, sinds.

**deseá;** begeeren, begeerd, wenschen, gewenscht, verlangen, toewenschen. noodlot.

**desea'bel;** wenschelijk.

**desembarcá;** ontschepen. ontscheept.

**desembarcación';** ontscheping.

**dese'o;** wensch, begeerte, verlangen.

**desertá;** gedeserteerd, deserteeren.

**desesperá;** radeloos, wanhopig, vertwijfeld.

**desesperación;** vertwijfeling, wanhoop, radeloosheid.

**disfigurá;** misvormd, verminkt, verminken.

**desformal';** onvormelijk.

**desgraciá;** verminken, in het ongeluk storten.

**desgra'cia;** ongeval, ongeluk.

**desgracia'do;** rampzalige, ongelukkige.

**desarmá;** ontwapenen, ontwapend, uit elkaar nemen (machine).

**desarmamen'tu;** ontwapening.

**desharmá;** weta **desarmá.**

**desilusion';** desillusie, teleurstelling, ontgoocheling.

**desilusioná;** teleurstellen, teleurgesteld, ontgoochelen.

**desinfectá;** ontsmetten, ontsmet.

**despachá;** afdanken, ontslaan, expedieeren, ontslagen, geexpedieerd.

**despedí;** scheiden, wegzenden, ontslaan.

**despedi'do;** afscheid.

**despreciá;** veracht, verachten (minachten).

**desprecia'bel;** verachtelijk

**despre'cio;** verachting.

**despues';** later, daarna,

naderhand.
**despues cu:** na, nadat.
**despues di:** waarna.
**destilá:** distilleeren, destilleeren, gedestilleerd.
**destilacion':** distillatie.
**destiná:** bestemd, bestemmen.
**destinacion';** bestemming.
**desti'no:** bestemming,
**destrucción:** vernieling, vernietiging, verwoesting.
**destruí:** verdelgen, uitroeien, verdelgd, uitgeroeid, verwoesten, vernietigen.
**desunion':** tweedracht, scheiding, oneenigheid.
**deta'ja:** detail.
**detajá:** breedvoerig, uitgebreid, gedetailleerd.
**determiná:** vastberaden, standvastig.
**dewa'ter:** waterzucht.
**di:** van, over, zeggen, vanaf.
**di acuer'do:** eensgezind, eens.
**di aleu (djaleu):** van verre, uit de verte.
**di ben'de:** te koop, ten verkoop.
**di berde:** werkelijk.
**di berde mes:** echt waar.
**di chiri'pa:** bij toeval, per toeval, bij gelukkig toeval, ternauwernood.
**di di'a:** overdag, 's daags.
**di gol'pi:** plotseling, eensklaps.
**di mane'ra cu:** zoodat.
**di mas:** te veel.
**di mas me'nos:** het minst.
**di mihó:** het best(e).
**di modo cu:** zoodat.
**di no'bo:** opnieuw.
**di rema'ta:** hopeloos, verschrikkelijk, totaal.
**di repien'te:** eensklaps, plotseling.
**di rose'a corti'cu:** aamborstig, kortademig.
**di so'bra:** in overvloed, overbodig, te over.
**di'a:** dag.
**dia (di):** overdag, 's daags.

**dia'bel:** duivel.
**diablu'ra:** duivelsstreek.
**diabe'tis:** suikerziekte.
**Diabier'nes:** Vrijdag.
**Diadomin'go:** Zondag.
**Dialu'na:** Maandag.
**Diamars':** Dinsdag.
**Diarazon':** Woensdag.
**Diaheu'bes:** Donderdag.
**Diasa'bra:** Zaterdag.
**diaman'ta:** diamant.
**diame'ter:** middellijn, diameter.
**dia'rio:** dagblad.
**diberti:** ontspannen, vermaken, amuseeren.
**dibertición:** ontspanning, vermaak, amusement.
**dibinidad':** goddelijkheid, godheid.
**dibi'no:** goddelijk.
**dibu'ho:** patroon, dessin, teekening.
**dicciona'rio:** woordenboek.
**di'ci:** zeggen, gezegd.
**dicidí:** weta **decidí.**
**dicisión:** beslissing.
**diciplinà:** disciplineeren, onder tucht brengen.
**dicipli'na:** tucht, discipline.
**dici'pulo:** discipel, leerling.
**dieet:** dieet.
**dien'te:** tand.
**diente(den):** binnensmonds.
**diente di le'chi:** melktand.
**diente di wo'wo:** oogtand.
**diez':** tien.
**diferen'cia:** onderscheid, verschil.
**diferenciá:** onderscheiden, verschillen.
**diferen'te:** anders, verschillend, verschillende, verscheidene.
**difi'cil:** bezwaarlijk, moeilijk.
**dificultad':** moeilijkheid.
**digestión:** digestie, spijsverteering.
**dignidad':** waardigheid.
**dig'no:** waardig.
**di'ki:** dik.
**dilan'ti:** vóór, vooruit.
**Dinamar'ca:** Denemarken.
**dinamit':** dinamiet
**dineral':** groote som gelds.
**Dios':** God.
**diplo'ma:** diploma,

getuigschrift.

**dirección:** bestuur, directie, richting.

**dirèct':** rechtstreeksch.

**direc'tamente:** rechtstreeksch.

**director':** directeur.

**dirigent':** dirigent.

**dirigí:** leiden, dirigeeren, richten, besturen, geleid, bestuurd.

**dirigíbel:** bestuurbaar.

**dirti:** smelten, versmelten.

**dirtí:** gesmolten, versmolten.

**dis'co:** discus, schijf, gramofoonplaat.

**discreción:** discretie.

**discur'so:** rede, redevoering, speech, verhandeling.

**discusión:** discussie, bespreking.

**discutí:** bespreken, discussiëeren, disputeeren, redekavelen, redetwisten.

**discuti'bel:** betwistbaar, aanvechtbaar.

**disfraz (balia):** gemaskerd bal.

**disfrazá:** vermommen, vermomd.

**disgustá:** misnoegen wekken, misnoegd.

**disgus'tu:** walging, afkeer, ongenoegen, tegenzin.

**disolvé:** ontbinden, oplossen, ontbonden, opgelost.

**dispara'ti:** onbesuisdheid, dwaasheid.

**disparcé:** verdwijnen, verdwenen.

**dispen'sa:** ontheffing, dispensatie, excuus, excuseer! pardon!

**dispensá:** excuseeren, verontschuldigen, verschonen, vergeven, ontheffen, ontheven.

**dispensa'bel:** verschoonbaar, vergeeflijk.

**dispidí:** vermorsen, verknoeien, verkwisten.

**dispididor':** verkwister.

**disponé:** beschikken, beschikt.

**disposición:** beschikking.
**disputá:** disputeeren, redetwisten.
**dispu'to:** dispuut, twistgesprek.
**distan'cia:** afstand.
**distingí:** onderscheiden.
**disti'no:** anders, verschillend, apart.
**distira'(do):** afgelegen.
**distraí:** (zich) amuseeren, (zich) ontspannen, verstrooid.
**distraición:** afleiding, verstrooiing.
**distribí:** verkwisten, verwoesten, vermorsen.
**distribimen'tu:** verkwisting, verwoesting.
**distribui:** distribueeren, uitdeelen.
**distribuición:** distributie.
**divan':** divan.
**división:** divisi-
**dja'ca:** rat.
**djaca di canja:** eekhoorn.
**djadja den pla'ca:** in 't geld wentelen, stikken in 't geld.
**djimbi:** [illegible] huppen
**djindja:** egelvisch.
**djipo'po:** paddestoel, zwam.
**djis:** aanstonds, direct, meteen.
**djispi:** kind (wijs voor zijn leeftijd.)
**djombi:** jongensblouse.
**djonki:** stuk, brok.
**djondjorofé:** leeren riempje van een sambarcu (sandaal.)
**djumb:** plonzen.
**djubum':** plons.
**dob'bel:** dubbel, tweevoud(ig).
**dobbel sintí:** dubbelzinnig.
**dobla:** verdubbelen, opvouwen, verbuigen, buigen, vouwen, ombuigen.
**doblá:** verdubbeld, omgebogen, gebogen, gevouwen, verbogen, opgevouwen.
**dobla cabes:** het hoofd buigen (fig.)
**doctri'na:** doctrine, leer.
**dok'ter:** arts, dokter, ge-

neesheer
**dol;** [illegible], roeipen, roei pin, dol.
**doló(r);** pijn.
**dominá;** bedwingen, bedwongen, domineeren, heerschen, beheerschen, onderdrukken, onderdrukt
**dominnación;** bedwang, onderdrukking.
**dominan'te;** heerschzuchtig.
**Domingo di Rama;** Palmzondag.
**Domingo di Resurección;** Paschen.
**Dominica'no;** Dominicaan.
**domi'nio;** gebied.
**dominó;** domino.
**domino (hunga);** domineeren.
**dommi;** dominé;.
**don;** gave, talent.
**donder;** onweeren.
**donderbos';** donderbus.
**don'jo;** eigenaar, bezitter.
**donjo (haci);** (zich) meester maken van.
**dora;** vergulden.
**dorá;** verguld
**do'shi;** doos.
**do'ri;** kikkertje pad. soort [illegible]
**dorna;** [illegible]
**dorná;** [illegible].
**dorna bukèt;** varen (fijne soort).
**dos;** twee.
**dozijn';** dozijn.
**dra'du;** haringkoning, zonnevisch.
**dra'ga;** baggeren, baggermolen, uitbaggeren.
**drama;** uitgieten, uitstorten, morsen (Ar.), treurspel. drama.
**drecha;** bereiden, toebereiden, repareeren, maken, herstellen.
**drechá;** gemaakt, bereid, hersteld, gerepareerd.
**drecha zapa'tu;** schoenlappen.
**drechamen'tu;** bereiding, toebereiding.
**dre'chi;** fatsoenlijk, rechtsch.

**drei:** draaien, keeren.
**dreif:** druif.
**dreifi di laman:** zeedruif.
**drempi:** drempel, dorpel.
**drenta:** binnengaan, binnenkomen, binnentreden, ingaan.
**drenta'da:** ingang, toegang.
**drief:** drijven.
**driekantje:** oud muntstukje van 25 of 50 cent.
**dril:** drillen, gedrild.
**dril:** dril, keper.
**dristibí:** vermorsen, verknoeien, verwaarloozen, verkwisten.
**drop:** druppel, drop.
**drop sa'lu:** zoutedrop.
**druip:** druipen, zakken, stralen, gedropen, gezakt, gestraald.
**drumi:** liggen, slapen.
**drumí:** liggend, slapend.
**drumidor':** langslaper.
**ducuná:** wennen.
**duda:** twijfelen, betwijfelen.
**du'da:** twijfel.
**duda (sin):** ongetwijfeld, zeker.
**dudo'so:** dubieus, twijfelachtig, onzeker.
**dué:** pijn.
**due (haci):** pijn doen, zeer doen.
**duel:** spijten, betreuren.
**due'le:** leed, medelijden, berouw, spijt.
**duim:** duim.
**du'ke:** hertog.
**duna:** geven, schenken, aanreiken, toereiken, verleenen, weggeven.
**duna cuen'ta:** verantwoording geven, verantwoorden.
**duna cuèrdè:** opwinden.
**duna cura'shi:** bemoedigen, aanmoedigen.
**duna luz:** bevallen.
**duna man:** aanteekenen, ondertrouwen.
**duna no'bo:** aankondigen, boodschappen.
**duna op:** aangeven (v. geboorten enz. bij den Burgerlijken Stand.)
**duna or'der:** bevelen.
**duna sorpre'sa:** verrassen.

**dunamen'tu;** gift.
**duplicaat';** duplicaat.
**dura;** duren, voortduren.
**dura'bel;** bestendig, duurzaam, blijvend.
**duran'te;** gedurende, tijdens.
**dure'za;** hardheid.
**du'ru;** hard, luid.
**duru duru;** keihard.
**dushi;** lekker, liefje, zoet.

## E

**e;** uitroep.
**e of el;** hij, zij, het.
**e of es;** het, dat, die.
**e ora;** toen.
**ebolter;** omgedraaid.
**ebonit;** eboniet.
**écho;** daad, feit.
**e'co;** echo.
**economía;** economie, besparing, bezuiniging.
**econo'mico;** zuinig, spaarzaam
**economisá;** bezuinigen.
**ecze'ma;** eczeem.
**edad';** leeftijd.
**edición;** editie, uitgave.
**editá;** uitgeven, uitgegeven.
**editor';** uitgever.
**educá;** opvoeden, opgevoed.
**educación;** opvoeding, educatie.
**efec'to;** effect, uitwerking.
**egoísmo;** egoisme, zelfzucht, baatzucht.
**egoísta;** baatzuchtig, egoist.
**ehecutá;** executeeren.
**ehecución;** executie.
**ehem'pel;** exempel, voorbeeld.
**eher'cito;** leger.
**eherci'cio;** exercitie, wapenhandel.
**ei;** weta **aja.**
**eiban'da;** weta **ajabanda.**
**eibao';** weta **ajabao.**
**eiden';** weta **ajaden.**
**eitras';** weta **ajatras.**
**ekibocá;** dwalen, vergissen, vergist, het mis hebben.

**ekibocación:** abuis, dwaling, misverstand, vergissing.
**ekili'brio:** evenwicht.
**el:** weta **e of el.**
**elastiek':** elastiek.
**elección:** verkiezing.
**electá:** verkiezen, kiezen.
**elector':** kiezer.
**electricidad':** electriciteit.
**eligí:** verkiezen.
**eligi'bel:** verkiesbaar.
**eliminá:** elimineeren, verwijderen, wegwerken.
**elocuente:** welsprekend.
**elo'gia:** lof, lofspraak.
**emancipá:** vrijmaken.
**emancipación:** vrijmaking, emancipatie.
**embahador':** afgezant, gezant.
**embaha'da:** gezantschap.
**embarcá:** inschepen.
**embarcación:** inscheping.
**emble'ma:** embleem, zinnebeeld.
**emigrá:** emigreeren.
**emigración:** emigratie.
**eminente:** eminent.
**emisión:** uitgifte, voortbrenging, emissie.
**emití:** in omloop brengen, uitgeven.
**emoción:** emotie, ontroering.
**emocional':** ontroerend, emotioneel.
**emperador':** keizer.
**emperatris':** keizerin.
**emplea'do:** ambtenaar, beambte.
**emple'o:** ambt, betrekking.
**enamorá:** verlieven.
**ena'no:** dwerg.
**encantá:** betooverend, verrukt.
**encargá:** belasten, bestellen, belast, besteld.
**encar'go:** verantwoording, bestelling.
**encía:** tandvleesch.
**encuadrá:** inlijsten.
**encuen'tro:** ontmoeting, treffen.
**enemi'gu:** vijand.
**energía:** energie, kracht.
**enfermedad':** ziekte.
**enor'me:** geweldig, enorm.

**ensajá:** repeteeren, instudeeren, (muziek, tooneel, enz.)

**ensa'jo:** repetitie.

**ensajo general':** generale repetitie.

**ènter:** enten, inenten, geëent.

**entra'da:** ingang, toegang.

**entre:** tusschen.

**entregá:** overhandigen, bezorgen, afleveren, afgeven, overleveren.

**entre'go:** bestelling.

**entremeté:** (zich) ongevraagd inmengen, bemoeien met.

**entusias'mo:** geestdrift, enthousiasme.

**envidiá:** benijden.

**envi'dia:** nijd, afgunst.

**épa:** uitroep als: hela, hola, hedaar, heidaar, ook als uitdrukking van verrukking.

**epidemía:** epidemie.

**episcopal':** bisschoppelijk.

**ere'ge:** ketter.

**eregía:** ketterij.

**erf:** erven, geërfd.

**esaja:** die, die daar, dat.

**esaki:** deze, dit.

**escabe'chi:** visch in 't zuur.

**esca'la:** schaal.

**esclavitud':** slavernij, knechtschap.

**escua'dra:** eskader, smaldeel.

**esei:** die, dat.

**esen'cia:** essence.

**esenciál:** essentieel.

**esfuer'zo:** moeite, inspanning, krachtsinspanning, poging.

**esmeral'da:** smaragd.

**eso es:** juist zoo, precies zoo.

**establecé:** oprichten, vestigen, gevestigd, opgericht.

**esta'do:** gesteldheid, staat, toestand, stand.

**estado (na):** zwanger.

**esta'tua:** standbeeld.

**este'tica:** aesthetica, schoonheidsleer.

**esti'lo:** trant, wijze, manier.

**estimá:** beramen, begroo-

ten, ramen.

**estimación:** begrooting, raming.

**estre'no:** debuut, premiere.

**esun:** degene, dengene, degeen.

**eternidad:** eeuwigheid.

**eter'no:** eeuwig.

**Euro'pa:** Europa.

**Europe'o:** Europeesch, Europeaan.

**evacuá:** evacueeren, ontruimen, ontruimd, geëvacueerd.

**evacuación:** evacuatie, ontruiming.

**evadí:** ontwijken.

**evange'lio:** evangelie.

**evangelis'ta:** evangelist.

**evaporá:** verdampen, evaporeeren, vervluchtigen.

**evitá:** onthouden van, vermijden, vermeden, mijden.

**exac'to:** nauwkeurig, juist, precies.

**exaherá:** overdrijven, overdreven.

**exaheración:** overdrijving.

**exaltá:** opgewonden, overspannen.

**examiná:** examineeren, onderzoeken.

**excepción:** uitzondering.

**excepcional':** uitzonderlijk, exceptioneel.

**excepción: (cu... di):** behalve, uitgezonderd.

**excep'to:** behalve, uitgezonderd.

**excurción:** excursie, uitstapje.

**exibí:** ten toon stellen, uitstallen.

**exibición:** tentoonstelling.

**exihí:** vereischen, eischen, vergen, gevergd.

**existen'cia:** bestaan, existentie.

**existí:** bestaan, bestond.

**exitá:** prikkelen, opwinden, opgewonden, geprikkeld.

**exitabel:** prikkelbaar.

**éxito:** succes.

**experien'cia:** ondervinding.

**experimentá:** proefnemen, ondervinden, experimenteeren, ondervonden.

**experimen'to:** proef, proefneming, experiment.
**explorá:** exploreeren.
**explosión:** explosie, ontploffing.
**explosi'vo:** explosief, ontplofbaar.
**explotá:** explodeeren, ontploffen, uitbuiten.
**exponé:** uitstallen, vertoonen
**exportá:** exporteeren, uitvoeren, geëxporteerd, uitgevoerd.
**exportación:** uitvoer, export.
**exposición:** tentoonstelling, expositie.
**expresá:** (zich) uitdrukken.
**expresión:** gevoel, expressie, uitdrukking.
**exteriór:** uitwendig.
**extingí:** blusschen, dooven, gedoofd, gebluscht.
**extrabagan'te:** buitensporig, onzinnig, ongerijmd.
**extrac'ta:** extract, uittreksel uit een akte.
**extraordina'rio:** buitengewoon
**extre'mo:** uiterst, toppunt.

# F

**fabor':** gunst, genoegen, weldaad, voorrecht.
**fabora'bel:** gunstig, goedgunstig.
**faborecé:** begunstigen, begunstigd, bevoordeelen.
**fa'brica:** fabriek.
**fabricá:** vervaardigen, maken, fabriceeren, gemaakt.
**fabricación:** vervaardiging, aanmaak, fabrikage.
**fa'cil:** gemakkelijk, makkelijk.
**facilidad':** gemakkelijkheid, faciliteit, gemak.
**facilitá:** vergemakkelijken, makkelijk maken.
**fada:** er genoeg van krijgen.
**fadá:** 't beu zijn, er genoeg van hebben.

**fa'ha:** riem, omgorden, gorden.
**fahá:** omgord.
**failliet':** failliet.
**fa'ja:** falen, happeren, mislukken, weigeren.
**fajá:** gefaald, mislukt.
**falsificá:** vervalschen, namaken, vervalscht.
**falsificación:** namaak, vervalsching, falsificatie.
**fal'su:** valsch.
**fal'ta:** missen, gemis, schuld, fout, gebrek, mankeeren, ontbreken.
**falta (haci):** missen.
**falta poco:** nagenoeg, bijna
**fa'ma:** roem, faam.
**fami'ja:** familie, verwant, gezin.
**famijar':** familjaar, gemeenzaam.
**famo'so:** beroemd, fameus, vermaard.
**fana'tico:** fanatiek, fanatiekeling, dweepziek.
**fantasía:** phantasie, verbeelding, verbeeldingskracht.
**fantas'tico:** phantastisch.
**farise'o:** huichelaar, schijnheilige, farizeeër.
**fa'ro:** vuurtoren.
**fastiá:** vervelend, verveeld.
**fastio'so:** hinderlijk, vervelend.
**fatal':** fataal, noodlottig.
**favorit:** favoriet, gunsteling.
**fé:** vertrouwen, geloof.
**fé di bautis'mo:** doopakte, geboorteakte.
**Februa'ri:** Februari, Sprokkelmaand
**fe'cha:** dagteekening, datum.
**feila:** dweilen, schrijnen.
**fei'lu:** dweil.
**feita:** scheren.
**feitá:** geschoren.
**felicitá:** feliciteeren, gefeliciteerd, gelukwenschen.
**felicitación:** felicitatie, gelukwensch.
**fel'pa:** fluweel, pluche.
**femeni'na:** vrouwelijk.
**fene'ta:** speld.
**fe'ria:** fair, kermis.

**fermentá:** gisten, gegist.
**feros'(o):** wild, woest.
**fertil':** vruchtbaar.
**fia:** leenen, uitleenen, poffen, rijgen.
**fiá:** geleend, gepoft, geregen.
**fiamen'tu:** leening, geleen, gepof.
**fica:** blijven, overblijven.
**fi'cho:** fiche.
**fiel:** trouw, getrouw.
**fiéra:** wild dier, wild beest.
**fièr'no:** hel.
**fies'ta:** feest.
**fi'go:** vijg.
**figu'ra:** figuur, afbeelding, gestalte, gedaante.
**figurá:** verbeelden, zich inbeelden.
**figurin':** modeplaat.
**fiha:** vaststellen.
**fihá:** vastgesteld.
**fi'la:** scherpen, slijpen.
**filigran':** filigraan.
**film:** film, filmen.
**filosofia:** philosofie, wijsbegeerte.
**filosoof':** philosoof.
**filtra:** filtreeren, doorzijgen.
**filtrá:** gefilterd.
**fin:** einde.
**fin (sin):** eindeloos.
**finfin':** stofregen.
**fingi:** fingeeren, veinzen, verzinnen, verdichten.
**fingí:** gefingeerd, verzonnen, geveinsd, verdicht.
**fi'ni:** fijn, gemanierd.
**fir'ma:** onderteekenen, handteekening, teekenen, firma, onderteekening.
**firmá:** onderteekend, geteekend
**firmamen'tu:** uitspansel, firmament.
**fir'me:** stevig, vast.
**fir'mo:** handteekening.
**fis'co:** schatkist, fiscus.
**fi'shi:** ambacht, beroep, vak.
**fi'sica:** physica, natuurkunde.
**fius':** zekering.
**fla'cu:** dun, mager.
**flake'sa:** magerte, magerheid.

**flambe'u:** fakkel, flambouw.
**flambojan':** flamboyant.
**flamin'go:** flamingo.
**flan'co:** flank.
**flankeá:** flankeeren.
**flanke'o:** flankdekking.
**flei'shi:** fleschje.
**fleit:** fluiten, fluit.
**flen'ster:** kwakken, neerkwakken, smijten.
**fler'chi:** schicht, pijl.
**fli:** vlieger.
**flit:** verstuiven met insecticide, flit.
**flohe'ra:** luiheid.
**flo'ho:** lui, luilak, luiaard.
**floot:** vlotje, vlotter.
**flor:** bloem.
**flor(na):** in bloei.
**flora:** bloeien.
**flore'ro:** vaas, bloemenvaas
**floriá:** bloeien, floreeren.
**florin':** gulden.
**flus:** heerenpak.
**fo'co:** focus, brandpunt.
**fo'fo:** voos, hol.
**fogon':** groote ijzeren knikker, waterblik.
**fo'ja:** gebladerte.
**fo'jo:** blaadje, blad.
**fon'do:** bodem, fonds, onderrok.
**fondo(sin):** ongegrond.
**fonjèki:** mis poes!
**fonji'ki:** mis poes!
**fono:** anders, zoo niet.
**fontein':** fontein, handenwaschbakje.
**for di (foi):** uit, sedert.
**for di awor':** voortaan, in 't vervolg.
**for di esei':** buitendien, däarenboven, daarbijkomstig.
**for di man:** tweedehandsch.
**for di otro:** vaneen, uiteen.
**for'ki:** vork.
**forma:** vorm, vormen, formeeren, maken.
**formá:** gevormd.
**formación:** formatie.
**formal':** ernstig, in ernst, formeel.
**formalidad':** vormelijkheid, formaliteit.
**formal'mente:** werkelijk, in ernst.

**for'mula:** formule.

**formulá:** formuleeren.

**for'nu:** oven.

**for'sa:** geweld, kracht, forceeren, dwingen, noodzaken.

**forsa (sin):** krachteloos

**forsá:** gedwongen, geforceerd, genoodzaakt

**for'ti:** fort.

**fortificá:** versterken, fortificeeren.

**fortificación:** fortificatie, versterking.

**fortu'na:** fortuin, geluk.

**fortuná:** welgesteld, fortuinlijk.

**fortunadamen'te:** gelukkigerwijze.

**fo'to:** foto.

**fotograaf':** fotograaf.

**foto'to:** koffervisch (Ar.)

**fracasá:** mislukken.

**fraca'so:** mislukking, echec.

**fractu'ra:** fractuur.

**frambue'sa:** framboos.

**Frances':** Fransch, Franschman

**Fran'cia:** Frankrijk.

**fran'co:** frank, oprecht

**fran'ja:** franje, rafelen, uitrafelen.

**franjá:** rafelig, gerafeld, uitgerafeld.

**frankeá:** frankeeren, gefrankeerd.

**franke'za:** openhartigheid.

**frater:** frater, broeder, ordebroeder.

**frecuen'cia:** veelvuldigheid, frequentie.

**frecuencia (cu):** geregeld, veelvuldig.

**frega:** boenen, schuren, schrobben.

**fregá:** geboend, geschrobd, geschuurd

**frega di wo'wo:** flits, oogwenk

**fre'na:** toom, teugel, breidel, bit

**fren'te:** voorhoofd, front.

**fresca:** bekoelen, verkoelen, verfrisschen

**frescá:** bekoeld, verkoeld, verfrischt

**fres'cu:** frisch, koel, onbetamelijk.

**frescu'ra;** onbetamelijkheid
**frèt;** wrat
**fria;** afkoelen, koelen, koud maken.
**fricanpe'u;** juffrouw (soort cactus.)
**friedad';** koude
**frifri;** flikflooien, klaploopen.
**frifridor';** klaplooper, flikflooier.
**frik;** wrikken.
**fri'u;** kil, koud, koel.
**fron'chi;** kuif (vogels.)
**frumin'ga;** mier.
**frus;** verroest, roest.
**frusa;** roesten, verroesten.
**frusá;** verroest.
**fru'ta;** fruit, vrucht.
**fruta di pan;** broodvrucht.
**fucu;** hekserij, pech.
**fuen'te;** bron.
**fue'ra;** deksels.
**fuera di;** [illegible], behalve.
**fuer'te;** sterk, krachtig, rijksdaalder.
**fukiá;** beheksen.
**fula;** bevoelen, betasten, voelen
**fulan' di tal;** die en die, dinges
**fu'ma;** beschonken, dronken.
**función;** funcionneeren, loopen, werken.
**funda;** gronden, baseeren.
**fundá;** gegrond, gebaseerd
**funde'shi;** fundament, grondslag.
**fura;** bekleeden, voeren.
**furá;** bekleed, gevoerd.
**fu'ria;** furie, woede
**furio'so;** furieus, woedend, woest, razend.
**fusilá;** doodschieten, fusilleeren, gefusilleerd.

## G

**gaba;** prijzen, aanprijzen, loven.
**gabá;** geprezen.
**gabamen'tu;** lof.
**gabardin';** gabardine.
**ga'gu;** stotteren, stotteraar.

**gai;** haan.
**galan'te;** galant, hoffelijk.
**galeri'a;** gallerij, (bioscoop).
**galin'ja;** kip, hen, kloek.
**galinja ge'ni;** parelhoen, poelepetaat.
**galon';** gallon.
**galop';** galop.
**galopiá;** galoppeeren.
**galvanisá;** galvaniseeren, gegalvaniseerd.
**gamuz';** zeemleer.
**gana;** winnen, verdienen.
**ga'na;** begeerte, verlangen, zin, lust, trek.
**ganá;** verdiend, gewonnen.
**ganamen'tu;** winst, verdienste, loon.
**gana'shi;** winst, verdienste.
**gan'cha;** vasthaken, haken.
**gan'cho;** haarspeld.
**gangre'na;** koudvuur.
**gan'ja;** jokken, bedotten, bedriegen, liegen.
**ganjá;** gelogen.
**ganjador';** leugenaar.
**ganjamen'tu;** bedrog, gelieg.
**gara;** stevig vastbinden.
**gara'fi;** karaf.
**garanti'a;** garantie, waarborg.
**garantisá;** garandeeren, waarborgen, gegarandeerd, gewaarborgd.
**gara'shi;** garage.
**gargan'ta;** hals, keel.
**garna;** fijnstampen, vergruizen.
**garná;** fijngestampt, fijngestampte visch etc. als lokaas bij 't visschen gebruikt.
**garna'chi;** garnaal.
**garo'shi;** kar, wagen.
**garoshi di su'shi;** vuilniswagen.
**garo'ti;** stok, wandelstok.
**gas;** gas.
**gasolin';** benzine, gasoline.
**gasta;** verbruiken, verteren, nuttigen, verslijten, uitgeven, besteden, slijten.
**gastá;** verbruikt, versleten.
**gastador';** verkwister.

**gas'tu;** onkosten, uitgave. vertering.

**gastu(sin);** kosteloos.

**gatia;** kruipen.

**gelati'na;** gelatine.

**generá;** genereeren, verwekken.

**generación;** generatie, geslacht, verwekking.

**general';** generaal.

**generalisá;** generaliseeren veralgemeenen.

**general'mente;** in het algemeen, over het algemeen.

**generosidad';** edelmoedigheid.

**genero'so;** edelmoedig.

**gen'gu;** groene zeekrab.

**gengu (chubatu di);** toffe jongen, toffe kerel, toffe knul.

**geografi'a;** geografie, aardrijkskunde.

**geologi'a;** geologie, aardkunde.

**geometri'a;** geometrie, meetkunde.

**ge'pi;** geep (visch).

**ge'ra;** oorlog, krijg, hoogloopende ruzie.

**gesticulá;** gesticuleeren.

**giambo;** oker.

**gi'ja;** leiden, den weg wijzen, gids.

**gijoti'na;** guillotine, valbijl.

**gijotiná;** onthoofden, guillotineeren.

**giotin';** halve gulden(waarde)

**giotin cortá;** driekantje, oud halveguldenstuk.

**gita'ra;** gitaar.

**glas;** glas.

**glas (papel di);** schuurpapier.

**glo'bo;** aardbol. globe.

**glo'ria;** glorie.

**glorificá;** verheerlijken.

**glorio'so;** glorierijk, roemrijk.

**gobernà;** besturen, regeeren, bestuurd, geregeerd.

**gobernador';** gouverneur, bestuurder, regeerder.

**gobi;** de helft van een kleine kalbas (inhoudsmaat).

**gobier'no;** bewind, gouver-

nement, regeering.

**gogorá;** met els of priem boren.

**golèt;** schoener, tweemaster.

**golos'(o);** gulzig.

**golo'so;** schrok, veelvraat.

**golpi;** slag, stoot, klap.

**golpi(di);** eensklaps, plotseling.

**gonzali'to;** colibri (Ar.)

**gorda;** bemesten, dik worden, vetmesten.

**gor'do;** dik, vet.

**gordu'ra;** dikte, vetheid.

**go'ta;** druppel, drop.

**goteá;** druppelen.

**goza;** genieten, behagen scheppen in iets.

**gozamen'tu;** genieting.

**go'zo;** genot, vreugde.

**graba;** graveeren.

**grabá;** gegraveerd.

**grabador';** graveur.

**gra'be;** bedenkelijk, ernstig, zorgelijk.

**gracio'so;** gratieus, bevallig, zwierig.

**gradicí;** danken, bedanken.

**gradici'do;** dankbaar.

**gradicimen'tu;** dankbaarheid.

**gra'do;** graad, mate, trap, rang.

**graduá;** gradueeren.

**gradual';** trapsgewijze, gradueel.

**graf;** graf.

**gram;** gram.

**grama'tica;** grammaire,

**gramatical';** grammaticaal, grammatisch.

**granata'pel;** granaat (vrucht).

**grande'za;** grootheid.

**gran'di;** groot.

**grandio'so;** grootsch, grandioos.

**grandu'ra;** grootte.

**granit';** graniet.

**grapa;** grijpen, pakken.

**grastel'chi;** geelstaart (visch).

**gra'tis;** gratis, kosteloos.

**gratitud';** dankbaarheid.

**grawatá;** krabben, jeuken.

**grawatamen'tu;** gejeuk, jeuk, gekrab

**grawata'shi;** jeuk.
**Gre'cia;** Griekenland.
**grènder;** grendel, grendelen, gegrendeld.
**Grie'go;** Griek, Grieksch.
**grif;** griffel.
**gris;** smeer, vet.
**gristel'chi;** geelstaart (visch).
**grita;** balken, blaffen, keffen, gillen, krijschen, schreeuwen.
**gritamen'tu;** geschreeuw, gegil, gekrijsch.
**gri'tu;** schreeuw, gil, kreet.
**grof;** grof.
**gros;** gros.
**groseri'a;** onbeschoftheid.
**grose'ro;** onbeschoft.
**grunja;** grommen, knorren, pruttelen, brommen
**grunjamen'tu;** gegrom, geknor, gepruttel, gebrom.
**gru'po;** groep.
**guja'ba;** gujave.
**guli;** slikken, inslikken, verzwelgen, zwelgen.
**gulí;** verzwelgen, ingeslikt.
**gulí (den un);** in één slok, teug.
**gulufe'ra;** staartriem.
**gu'ma;** stijfsel, stijven.
**gumá;** gesteven.
**guru gu'ru;** korenworm.
**gusta;** believen, lusten, houden van, aanstaan, behagen.
**gustá;** gelield.
**gusto'so;** aantrekkelijk, aardig, smaakvol, smakelijk.
**gus'tu;** gading, zin, lust, smaak.
**gustu(cu);** gaarne, graag.
**gustu(na);** bevallen.
**gutu;** papegaaivisch.

## H

**haaf;** haven.
**haak;** haken, haak, aanhaken.
**haap;** gapen, geeuwen.
**habitá;** bewonen, bewoond.
**habitan'te;** inwoner, ingezetene, ook 'n soort slijme-

buks.

**haja:** bevinden, vinden, krijgen, bekomen, verkrijgen.

**hal:** gal.

**hala:** trekken, wrijven, masseeren.

**halá:** getrokken, verplaatst, gewreven.

**hala ari'ba (hala'riba):** optrekken.

**hala atras' (hala'tras):** terugnemen, terugwijken

**hala léchi:** melken.

**hala pagai':** pagaaien.

**hala rose'a:** ademhalen, ademen.

**hala un banda:** opschikken, verzetten, verplaatsen, opzijgaan, schikken.

**haladó:** streng (paarden-ezelstuig).

**haltu'ra:** hoogte.

**halza:** verheffen, verhoogen, heffen.

**halzá:** verheven.

**ham:** ham.

**hama:** weta **jama.**

**hama'ca:** hangmat.

**ham'ber:** honger.

**hana-ha'na:** soort groote mier, die 's avonds te voorschijn komt.

**hancha:** verwijden, verbreeden.

**hanchá:** verbreed, verwijd.

**hanchi:** steeg.

**han'chu:** breed.

**hanchu'ra:** breedte.

**hancra:** ankeren, verankeren.

**hancrá:** verankerd, geankerd.

**handlanger:** opperman, handlanger.

**hanja:** bekomen, krijgen, verkrijgen, vinden, bevinden.

**hanjá:** gekregen, verkregen, bekomen, gevonden.

**hanja bon:** goedvinden, goedkeuren.

**hanja ma'lu:** afkeuren.

**hanja miedu:** bang worden.

**hanja sa':** te weten komen, ter oore komen.

rige groene visch.
**habon';** zeep.
**habon du'shi:** toiletzeep.
**haboná:** inzepen, ingezeept.
**habracá:** radbraken, vernielen, geradbraakt.
**habrí:** ontsloten, geopend open, opening.
**habrí:** ontsloten, geopend open.
**habrimen'tu di bari'ca:** buikloop.
**habusá:** misbruik maken van
**habu'so:** misbruik.
**ha'cha:** bijl.
**haci:** doen.
**hací:** gedaan, afgedaan.
**haci an'ja:** verjaren( jarig worden (zijn).
**haci bru'a:** betooveren, beheksen.
**haci cumin'da:** eten klaarmaken.
**haci dan'jo:** benadeelen, beschadigen.
**haci don'jo:** (zich) meester maken van.
**haci due':** zeer doen, pijn doen.
**haci fal'ta:** missen.
**haci hu'ma:** rook verwekken.
**haci lihe:** opschieten, voortmaken, haasten.
**haci mas gran'di:** uitbreiden, vergrooten.
**haci mo'fa:** bespotten, bespottelijk maken.
**haci penetencia**; boeten, boete doen.
**haci picá:** zondigen.
**haci propagan'da:** propageeren.
**haci su best:** zich beijveren, z'n best doen.
**haci tris'tu:** bedroeven.
**hacidor di ge'ra:** ruziemaker.
**hacidor di reda'shi:** reddelaar.
**hacimen'tu di an'ja:** verjaardag.
**hafdak:** afdak.
**hagel:** hagelkorrel, kogeltje.
**hagel (scopèt di):** wind-

**hapa:** schapenbout, (voorpoot), ijzeren pot.
**Hapon':** Japan.
**Hapones':** Japanner, Japansch.
**haragan':** leeglooper.
**haran'ja:** spin.
**hardin':** tuin.
**hari:** lachen, uitlachen.
**harimen'tu:** lach, gelach.
**harin'ja:** meel.
**harin'ja di pan:** tarwemeel.
**har'ma:** wapenen, bewapenen.
**harmá:** bewapend, gewapend.
**harmamen'tu:** bewapening.
**harmoni'a:** harmonie, eensgezindheid.
**harnas':** tuig.
**har'pa:** harp.
**harpeis':** hars.
**harpon':** harpoen.
**harta:** 't beu worden, 't beu zijn, er genoeg van krijgen.
**hartá:** het zat zijn, er genoeg van hebben.
**hasa:** bakken, braden.
**hasá:** gebakken, gebraden.
**hasèchi:** schaal, schotel.
**hasmin':** jasmijn.
**hawa:** spoelen, omspoelen.
**hawa'shi:** halfwas (koe).
**hecha:** rijpen.
**hechá:** gerijpt.
**he'chu:** rijp.
**hechu hechu:** overrijp.
**hechu di mas:** overrijp.
**heel:** geel.
**heers:** heesch, schor.
**heet:** goot.
**he'fe:** chef, baas, aanvoerder, leider.
**hèkchi:** hek.
**hèmber,** gember.
**hen'de:** mensch.
**hende se'cu:** droogpruim, droogstoppel.
**he'nio:** aard, karakter.
**hente(r):** voluit, gaaf, heel, geheel.
**hente'ramente:** heelemaal.
**he'ra:** bijna, missen, vergissen.
**herá:** gemist, er naast zijn.
**herebé:** kooken, gekookt.
**herede'ro:** erfgenaam.

**heren'cia:** nalatenschap, erfenis, erfdeel.

**heri'da:** blessure, wond, kwetsuur.

**heridá:** blesseeren, kwetsen, wonden, verwonden, gewond.

**herman'chi:** tienponder (visch)

**hermènt:** gereedschap.

**he'ru:** ijzer.

**heru di strica (her'i strica):** strijkijzer, strijkbout.

**hes'pu:** gesp.

**Hesucristu:** Jezus Christus.

**Hesus':** Jezus.

**heut:** goot.

**hiba:** brengen, wegbrengen, medenemen.

**hiba cuen'ta:** boekhouden.

**hiba di gus'tu:** genegen zijn.

**hiba mal bi'da:** slecht leven leiden.

**hiba rond:** rondbrengen.

**hiba un sus'tu:** ontstellen, schrikken.

**hiel'chi:** hak, hiel (v. e. schoen.)

**hier:** huren, verhuren, afhuren.

**hi'gra:** lever.

**hik:** hikken.

**hi'lu:** draad, garen.

**hilu di diabel:** duivelsnaaigaren (plant).

**him'no(nacional'):** volkslied

**hinca:** steken, prikken, doorsteken.

**hincá:** gestoken, geprikt, doorstoken.

**hinca rudi'ja:** knielen.

**hin'cha:** opzetten, opzwellen, zwellen.

**hinchá:** gezwollen, opgezwollen, opgezet, buil.

**hipnotisá:** hypnotiseeren.

**hipocrit':** huichelaar, hypokriet.

**hipotecá:** beleenen, verpanden, verhypothekeeren.

**hipotheek:** hypotheek.

**hi'sa:** lichten, oplichten,

**hisá:** geheschen, opgelicht,
schen, optillen, tillen.
opgetild, getild.

**hisa bande'ra:** vlaggen.

**histo'ria:** geschiedenis.

**hi'ter:** gieter.
**ho'ben:** jong, jongeling.
**hoffie:** hof, boomgaard.
**hoga:** verdrinken.
**hogá:** verdronken.
**Holan'da:** Holland, Nederland.
**Holandes:** Hollandsch, Nederlandsch.
**hole:** ruiken, beruiken.
**hole stin'ki:** stinken, rieken.
**holo':** geur, reuk.
**holo stin'ki:** stank.
**hol'pi:** gulp.
**hom'ber:** man.
**homber (cos di):** mannelijk
**homber (mucha):** jongen.
**hombre'sa:** mannelijkheid.
**ho'ning:** honing
**honor':** eer, honneur.
**hon'ra:** eeren.
**honra'do:** eerlijk, rechtschapen.
**hoos:** hoos, waterhoos.
**ho'pi:** veel.
**ho'pi be(s):** meermalen, dikwijls, vaak.
**hor'ca:** schavot, galg.
**horca:** ophangen, worgen.
**horcá:** opgehangen, geworgd.
**horcamen'tu:** ophanging.
**hor'gel:** gorgelen, gegorgeld.
**horizont':** gezichteinder, horizon.
**horke'ta:** gaffel.
**horri'bel:** afgrijzelijk.
**horroro'so:** gruwelijk.
**hor'ta:** stelen, bestelen, rooven, berooven.
**hortá:** gestolen, beroofd, geroofd, bestolen.
**hortamen'tu:** diefstal.
**hospital':** ziekenhuis, hospitaal.
**hospitalidad:** gastvrijheid
**hos'tia:** hostie.
**hotel':** hotel.
**houw'ru:** kapmes, houwer.
**hubentud':** jeugd.
**hubilá:** jubileeren.
**hubila'rio:** jubilaris.
**hubile'o:** jubileum.
**Hue'bes San'tu:** Witte Donderdag.
**Judi'o:** Jood, Joodsch.
**hues:** rechter.

**hu'go;** vruchtensap.
**hui;** vluchten, ontvluchten, schuwen, mijden, vermijden.
**hui'cio;** verstand, oordeel.
**huimen'tu;** ontvluchting.
**hu'ma;** damp, rook, rooken, uitrooken, walm, walmen.
**huma (haci);** rooken, rook verwekken.
**humá;** gerookt, uitgerookt.
**humanidad';** menschheid.
**huma'no;** menschelijk.
**humilidad';** nederigheid.
**humil'de;** nederig.
**hundi;** zinken, verzinken.
**hundí;** gezonken.
**hun'du;** diep.
**hunga;** spelen.
**hunga carta;** kaartspelen, kaarten.
**hunga dam;** dammen.
**hunga dao;** dobbelen.
**hunga domino';** domineeren.
**hunga mal'bu;** knikkeren.
**hunga schaak;** schaken.
**hunga ten'nis;** tennissen, tennis spelen.
**hunga voetbal;** voetballen.
**hunga wega di ladron';** valsch spelen, oneerlijk spelen.
**hungado(r)';** speler.
**hun'ja;** nagel.
**hunja di ga'tu;** soort mimosa.
**hunje'ro;** fijt, nagelzweer.
**hun'ta;** insmeren, besmeren, bestrijken.
**huntá;** ingesmeerd, besmeerd, bestreken.
**hun'tu;** tegelijk, samen, aaneen, bijeen, gezamenlijk.
**hura;** bezweren, beëedigen, zweren.
**hurá;** beëedigd.
**huramen'tu;** eed.
**hus'ta;** bedingen, overeenkomen, regelen.
**hustá;** bedongen, als afgesproken, overéengekomen.
**husti'cia;** justitie, rechtvaardigheid
**hustificá;** rechtvaardigen, gerechtvaardigd.

**hus'tu:** billijk, rechtvaardig.

**hustamente:** juist, precies.

**hustamen'tu:** overeenkomst, regeling.

**huzga:** beoordeelen, oordeelen.

**huzgá:** beoordeeld, geoordeeld.

## I

**i:** en, maar.

**i tamben:** benevens, zoomede.

**ide'a:** benul, idee, begrip, meening, verbeelding, inval.

**idea(na):** op gevoel.

**ideal':** eenig, ideaal.

**idio'ma:** taal.

**ifi:** koraalschaaf.

**ignoran'cia:** onkunde, onwetendheid.

**ignoran'te:** ontwetend, ignorant.

**igual':** even, gelijk.

**igualá:** evenaren, gelijkmaken, gelijkstellen.

**igualmen'te:** ook, insgelijks, van 't zelfde, evenzoo.

**ihá:** peetkind, petekind.

**ilummá:** illumineeren, verlichten, verlicht, geillumineerd

**ima'hen:** beeld, beeltenis.

**imahiná:** voorstellen, verbeelden.

**imahinación:** waanvoorstelling, inbeelding.

**imitá:** nabootsen, nadoen, namaken, naäpen, imiteeren, vervalschen, geimiteerd, nagebootst, nagemaakt, navolgen.

**imitación:** imitatie, gelijkenis, namaak, nabootsing, navolging.

**importá:** invoeren, ingevoerd.

**importación:** invoer, aanvoer.

**importan'te:** important, belangrijk.

**imposi'bel:** onmogelijk.

**imposibilidad':** onmogelijkheid.

**impresión:** indruk, impressie.

**impresioná:** indruk maken.

**incarnación:** incarnatie, menschwording.

**incliná:** geneigd.

**inclinación:** geneigdheid.

**incompeten'te:** incompetent, onbekwaam.

**incomple'to:** onvolledig, incompleet.

**incomprendi'bel:** onbegrijpelijk.

**incomprensi'bel:** onbegrijpelijk.

**inculpábel:** onschuldig.

**incura'bel:** ongeneeslijk.

**indecen'te:** onzedelijk, oneerbaar, onwelvoegelijk.

**independen'cia:** onafhankelijkheid, zelfstandigheid.

**independien'te:** onafhankelijk, zelfstandig.

**In'dia:** Indië.

**Indian':** Indiaan, [illegible]

**indicá:** aanduiden, aanwijzen, aangeduid, aangewezen.

**indicación:** aanduiding, aanwijziging.

**indigestión:** indigestie.

**indispensa'bel:** onvermijdelijk, onontbeerlijk, onmisbaar, onvergeeflijk.

**individual':** individueel.

**individu'o:** individu.

**industri'a:** industrie, nijverheid.

**inesperá:** onverwacht.

**inevita'bel:** onvermijdelijk.

**infección:** infectie, besmetting.

**infectá:** besmetten.

**inferior':** inferieur.

**infiel':** trouweloos, ontrouw.

**inflamá:** ontstoken.

**inflamación:** inflammatie, ontsteking.

**influen'cia:** influentie, invloed.

**informá:** informeeren, berichten, inlichten, ingelicht.

**información:** informatie, inlichting.

**ingenio'so:** ingenieus, vernuftig.

**Inglate'ra:** Engeland.
**Ingles':** Engelsch, Engelschman.
**ingratitud':** ondankbaarheid.
**ingra'to:** ondankbaar.
**ingredien'te:** bestanddeel, ingredient.
**inhalá:** inhaleeren, geinhaleerd, inademen.
**inhusti'cia:** onbillijkheid, onrechtvaardigheid.
**inhus'tu:** onbillijk, oneerlijk, onrechtvaardig.
**ink:** inkt.
**inkpot:** inktpot, inktkoker.
**inmen'so:** immens, onmetelijk.
**inmigrá:** immigreeren.
**inmigración:** immigratie.
**inmigración (oficina di):** vreemdelingendienst.
**inmoral':** zedeloos, onzedelijk, inmoreel.
**inmoralidad':** zedeloosheid, onzedelijkheid.
**inmortal':** onsterfelijk.
**inmortalidad':** onsterfelijkheid, onvergankelijkheid.
**inocen'cia:** onschuld, naïviteit
**inocen'te:** onschadelijk, onschuldig, onnoozel, schuldeloos, naief.
**inscripción:** inscriptie, opschrift, inschrift.
**insec'to:** insect.
**insepara'bel:** onafscheidelijk, onscheidbaar.
**insertá:** plaatsen, opnemen, invoegen.
**insinuá:** insinueeren, geinsinueerd.
**insinuación:** insinuatie.
**insistí':** aandringen, aanhouden, volhouden.
**insoporta'bel:** onverdraagbaar, onverdragelijk, onuitstaanbaar, ondragelijk.
**inspección:** inspectie.
**inspectá:** inspecteeren.
**inspector':** inspecteur.
**inspirá:** inspireeren, geinspireerd, ingeven, bezielen.
**inspiración:** inspiratie, bezieling, ingeving

**instalá;** installeeren, aanleggen, geinstalleerd.

**instan'cia;** instantie.

**instigá;** aanstoken, opruien, aanhitsen, instigeeren.

**instigador';** opruier, aanstoker.

**instinto;** instinct.

**institui';** instellen, stichten, gesticht, ingesteld.

**institución;** stichting, instelling.

**institu'to;** instituut, gesticht.

**instrucción;** onderricht, instructie.

**instructor';** instructeur.

**instrumen'to;** instrument.

**insultá;** beleedigen, beleedigd.

**insul'to;** beleediging.

**intac'to;** ongeschonden, intact, onaangeroerd.

**inteligen'cia;** bevattings vermogen, intelligentie, schranderheid.

**inteligen'te;** schrander, intelligent.

**intención;** oogmerk, bedoeling, intentie, doel, voornemen, meening.

**interes';** belangstelling, interesse, voordeel, intrest, rente.

**interesá;** interesseeren, geinteresseerd.

**interesan'te;** belangrijk, interessant, belangwekkend, boeiend.

**interná;** interneeren, geinterneerd.

**interior';** inwendig, interieur.

**intervención;** interventie, tusschenkomst.

**interveni';** bemiddelen.

**in'timo;** intiem.

**intolera'bel;** ondraaglijk, onuitstaanbaar, intolerabel.

**introduci';** introduceeren, voorstellen, voorgesteld, geintroduceerd

**introducción;** introductie inleiding

**inundá;** inundeeren, geinundeerd, onder water zetten.

**inundación;** inundatie, o-

verstrooming.
**inu'til;** nutteloos, onnoodig.
**invación;** inval, invasie.
**invadi';** invadeeren, binnendringen.
**inventá;** uitvinden, uitgevonden, verzinnen, verzonnen.
**inventa'rio;** inventaris.
**inventarisá;** inventariseeren, geinventariseerd.
**inven'to;** uitvinding.
**investigá;** onderzoeken, onderzocht, navorschen, nasporen.
**investigación;** onderzoeking, onderzoek.
**invenci'bel;** onoverwinnelijk.
**invisi'bel;** onzichtbaar.
**invitá;** inviteeren, geinviteerd, uitnoodigen, uitgenoodigd.
**invitación;** invitatie, uitnoodiging.
**irítá;** irriteeren, geirriteerd, prikkelen, geprikkeld.
**iritación;** irritatie, prikkeling.
**Irlan'da;** Ierland.
**Irlandes';** Ier, Iersch.
**isisti';** bestaan, weta **existi'.**
**is'la;** eiland.
**Ita'lia;** Italië.
**Italia'no;** Italiaan, Italiaansch.
**ivoor';** ivoor.

## J

**jaag;** jagen, gejaagd, opjagen.
**jaagdor';** jager.
**ja'bi;** sleutel.
**jabi ingles;** schroefsleutel, Engelsche sleutel.
**jacomen'chi;** iemand met zeer blanke huid en lichtblond haar.
**jacope'per;** Jacob Everts (visch)
**ja'ga;** snee, snijwond
**ja'ja;** kindermeid.
**jaloers';** jaloersch.
**ja'ma;** heeten, roepen, aanroepen, noemen,
**jama ajo';** afscheid nemen, vaarwel zeggen.

**jamá:** genoemd, geheeten.
**jama'da:** oproep.
**jamamen'tu:** oproep, geroep.
**jams:** yams.
**janga:** heupwiegen.
**Janua'ri:** Januari, louwmaand.
**japon':** nachtjapon.
**jèchi:** piek.
**je'ga:** komen, aankomen, gekomen, reiken, bereiken.
**jegá:** na, te na.
**jegamen'tu:** aankomst.
**je'je:** cicade (insect).
**je'je di a'wa:** libel, waterjuffer, glazenmaker.
**jen:** vol, doordrongen, gevuld.
**je'na:** vullen, invullen, opvullen.
**jená:** gevuld, ingevuld, opgevuld.
**jene'ver:** jenever.
**jen jen:** boordevol.
**jer'ba:** kruid, gras.
**jerba bue'no:** munt, mentha (aromatische plant).
**jerba' di hole:** basilicum, (aromatische plant).
**jerba di le'ba:** soldatenthee (Sur).
**jerba fi'ni:** brakgras.
**jerba stin'ki:** doornappel
**jerba di bien'tu:** windgras.
**je'wa:** merrie.
**jiu:** **weta ju.**
**jobe:** regenen.
**jobi'da (tempu di):** regentijd.
**jo'la:** platbodemige punter, jol.
**jongotá:** gehurkt, hurken.
**jo'ra:** beweenen, huilen, grienen, schreien, snikken, weenen.
**jorá:** behuild, beschreid beweend.
**joramen'tu:** geween, gehuil, gegrien, gesnik, geschrei.
**jor'ki:** gedroogd gezouten geitenvleesch.
**jo'shi:** inhoudsmaat (pl. m.) 83cm³
**ju:** kind, telg.
**ju di afo':** buitenbeentje,

buiten den echt geboren kind.
**ju hom'ber;** zoon.
**ju mohe';** dochter.
**juda;** baten, bijspringen, behelpen, helpen, hulp verleenen.
**judá;** geholpen.
**judan'za;** hulp, bijstand.
**Ju'li;** Juli, hooimaand.
**ju'na;** vasten.
**juna (na);** nuchter.
**Ju'ni;** **Juni,** zomermaand.
**juwa'na;** leguaan, kamhagedis.

## K

**ka'bel;** kabel.
**kaiman';** aligator, krokodil, kaaiman.
**kajuit';** kajuit.
**ka'kebein;** kakebeen.
**kal'ki;** kalk.
**kam'ber;** kamer, vertrek.
**kampioen';** kampioen.
**kan'chi;** kant.
**kan'tu;** kant, zijde.
**kantu di a'wa;** oever, waterkant.
**kap;** kappen, hakken, houwen, gekapt.
**kap'stok;** kapstok.
**ka'shi;** kast.
**katrol';** katrol.
**kauw;** kauwen, gekauwd.
**ke;** **weta kièr.**
**keda;** blijven, verblijven, overblijven.
**keda atras';** achterblijven.
**keda cu;** behouden.
**keda ke'tu;** zwijgen.
**keda mira;** aanstaren.
**ke'ha;** beklagen, aanklagen, klagen, kreunen, steunen.
**kehador';** aanklager, klager.
**kehamen'tu;** gesteun, geklaag, gekreun, gekerm.
**ke'ho;** beklag, klacht, aanklacht.
**kein'ta;** verwarmen, opwarmen.
**keintá;** verwarmd, opgewarmd.
**keintu'ra;** koorts, verhooging.

**kei'per;** kuiper.
**keiru;** kuieren, wandeling, wandelen, kuier.
**keiru (mishirin');** bemoeial.
**ke'ke;** knop van een Cadushi.
**kel'der;** kelder, grafkelder.
**kel'ki;** kelk.
**ken;** wie.
**kende;** weta **ken.**
**kèns;** kindsch.
**kènter;** kantelen, wentelen, omwentelen, gekanteld.
**ke're;** gelooven, wanen, denken.
**keremen'tu;** geloof, gedachten, waan.
**keri'do;** geliefde.
**ker'ki;** Prot. kerk.
**kerosin';** petroleum.
**ke'shi;** kaas.
**keshi buri'cu;** inheemsche kaas.
**ke'shi comi'no;** komijnekaas
**ke'tel;** ketel.
**ke'tu;** stil, zachtjes, bedaard.
**ketu ketu;** stilletjes, zeer stil.
**keur;** keuren, gekeurd.
**ki;** wat, welk, hoe.
**ki día;** wanneer.
**ki ora;** hoe laat;
**ki hende;** weta **ken.**
**ki'bra;** breken, afbreken, verbreken.
**kibrá;** verbroken, kapot, stuk, afgebroken.
**kibra ha'cha;** boomsoort.
**kibramen'tu di cabes';** kopzorgen.
**ki'co;** wat.
**kico (cu);** waarmede.
**kiel;** kiel, kruis (v.e. broek)
**kièpi;** kapje.
**kièr;** wil, willen, gelieven, wenschen.
**kilo;** kilo.
**kilometer;** kilometer.
**ki'ma;** blaken, aanbranden, verbranden, branden.
**kimá;** verbrand, afgebrand, gebrand.
**kimamen'tu;** brand.
**ki'mica;** scheikunde, chemie.

**ki'mico;** scheikundige, chemicus, scheikundig, chemisch.
**kimo'na;** kimono.
**kini'ki;** knikker. (Ar)
**kini-ki'ni;** kiekendief.
**kini'na;** kinine.
**kinipi';** knijpen, geknepen.
**kinipi wo'wo;** knipoogen.
**kios'co;** kiosk.
**kiriwi'chi;** korreltje, kruimeltjes.
**kishiki';** kittelen, gekitteld.
**kishi-ki'shi;** kittelig, kittelorig.
**ki'ta;** beletten, afhouden, afnemen, aftrekken.
**kitá;** belet, afgehouden, afgetrokken.
**kita a'nimo;** ontmoedigen.
**kita afo'; (kit'afo)** ontnemen, benemen.
**kita di haci;** belemmeren, beletten.
**kita pan'ja;** uitkleeden, ontkleeden.
**kita si'ja;** ontzadelen.
**kito'ki;** wagentje.
**kizas';** misschien, wellicht.
**kla;** klaar, af, gereed.
**klap;** drukknoop, klap
**klap'chi;** klappertje.
**klei;** klei, leem.
**kler'chi;** krul.
**klier;** klier.
**klisté;** klisteer.
**kloks;** broedsch.
**klom'pi;** klodder, klomp, brok.
**klo'shi;** klos.
**kluif;** kluiven, afkluiven.
**kni'chi;** kniehout, rib( v.e boot).
**kodak;** fototoestel, kodak.
**koe'ki;** koek, koekje.
**koeki indian;** gerookt sisalblad.
**kok'ki;** kok.
**kom'chi;** kom.
**komchi cu skotter;** Frederikskatoen, Koningsbloempje (Sur.)
**komkom'ber;** inh. groentesoort.
**komkom'ber sala'da;** komkommer.
**kon'kel;** konkelen, kink, konkel.

**knol'chi:** radijs.
**koor:** koor.
**kop'pi:** kopje.
**kos'ter:** koster.
**kou'chi:** hok, kooi, pruim, keesje, (tabak).
**kozijn:** kozijn.
**kraak:** kraken, gekraakt.
**kraaksteen'chi:** [illegible]
**kramp:** kramp.
**kreef:** kreeft.
**krekeché:** schuifelen, schuifelend.
**kren'chi:** beetje, greintje.
**krib'chi:** kribbig.
**krijt:** krijt.
**kri'ki:** krekel.
**krimp:** krimpen, gekrompen, inkrimpen.
**kwa'shi:** kwast, knoest.

## L

**laat:** laat.
**la'ba** wasschen, uitwasschen.
**laba (sin):** ongewasschen.
**la'ba mor'to:** afleggen.
**labá:** gewasschen.
**labade'ra:** waschvrouw.
**labadó:** overlaat in een weg of dam.
**labanderi'a:** wasscherij.
**labishan':** damejean, mandeflesch.
**laborato'rio:** laboratorium.
**la'chi:** lade.
**ladron':** dief, gouwdief.
**ladron'chi:** looplamp.
**ladroni'sio:** afzetterij, diefstal.
**laf:** flauw, saai, vervelend.
**laga:** laten, overlaten, verlaten.
**laga bai:** loslaten, vrij laten.
**laga cai:** ophoepelen, smeer 'm!
**laga pa:** vermaken, nalaten.
**laga para:** afblijven, laten staan.
**lagadi'shi:** hagedis.
**la'grima:** traan.
**lagun':** lagune.
**lak:** lak.
**la'ker:** laken.
**lam:** lam.

**laman';** zee.
**lamantá;** opstaan.
**lam'chi;** lam, lammetje.
**lam'per;** weerlicht, bliksemschicht, (Ar.)
**lam'pi;** lamp.
**lamuer'te;** magere hein, de dood.
**lamua'chi;** lemmetje.
**lamungras;** citroengras (Sur.)
**la'na;** wol, vilt.
**lan'cha;** lichter.
**landa;** zwemmen.
**lan'ta;** lichten, oplichten, opstaan, in opstand komen.
**lantá;** wakker.
**lanter'na;** lantaarn.
**lan'sa;** lans, lanseeren.
**la'pi;** lap, lappen.
**lara'ha;** oranjeappel.
**lar'ga;** weta **laga.**
**largá(sucu);** bruine suiker.
**lar'gu;** lang.
**largu bai;** rechtuit.
**largu'ra;** lengte.
**lar'va;** larve.
**las;** lasch, lasschen, lies, lasso, strik.
**las'ter;** melaatschheid
**las'tra;** kruipen, sleepen, voortsleepen.
**la'ta;** lat.
**Latin';** Latijn.
**Lati'no;** Latijnsch.
**latitud';** breedte (graad)
**lauw;** lauw.
**le'ba;** lastpost.
**lebe-le'be;** glibberig.
**lèbè-lèbè;** lillend, lillerig.
**le'chi;** melk, sap.
**lechi(hala);** melken.
**legal';** wettig, wettelijk.
**lehitimá;** wettigen, gewettigd, echten, geëcht.
**lehitimidad';** echtheid, wettigheid.
**lehi'timo;** rechtmatig, echt, wettig.
**lei;** lei, leiden.
**leíbel;** leesbaar.
**leis;** leest.
**lel di ore'ja;** oorlel.
**lèlè;** lel.
**lélé;** driebeenig roerinstrument.
**le'lie;** lelie.

**le'lie di San Hosé:** Indische crocus (O. I.)
**le'ma:** motto, devies.
**lembe:** aflikken, belikken, likken, flikfooien.
**lembelan'sa:** flikflooier, flikflooierij.
**len'ga:** taal, tong, klepel.
**lensu:** zakdoek.
**leon':** leeuw.
**lèpi-lèpi:** slap.
**le'pra:** melaatschheid, lepra.
**lepros':** melaatsch, lepraächtig.
**les:** les.
**lesa:** lezen.
**lesá:** belezen,
**lesado(r)':** lezer.
**lèsna:** lessenaar.
**letter:** letter.
**leu:** ver, afgelegen.
**leun:** leunen.
**ley:** wet.
**li'ber:** pond, vrij.
**liberación:** bevrijding.
**liberal':** liberaal, vrijzinnig.
**libertá:** vrijmaken, bevrijden.
**libertad':** vrijheid.
**libertador':** bevrijder.
**librá:** bevrijd, verlost.
**li'der:** leider, aanvoerder.
**li'dia:** zorg.
**li'ga:** kouseband, sokophouder, bond, verbond.
**lihé:** gauw, gezwind, licht, rap, snel, vlug.
**lihé (haci):** haasten, opschieten, voortmaken.
**lihere'sa:** rapheid, vlugheid.
**lij'shi:** lijst.
**likdoor:** likdoorn, eksteroog.
**lila:** lila, lichtpaars, violet.
**li'ma:** wier, zeewier.
**limitá:** beperken, begrenzen, limiteeren, beperkt, begrensd, gelimiteerd.
**limona'da:** limonade.
**limos'na:** aalmoes.
**lim'pi:** schoon, zindelijk, rein, net.
**limpia:** schoonmaken, reinigen.
**limpiá:** gereinigd, schoongemaakt.
**limpie'za:** reinheid, net-

heid, zindelijkheid.
**linial':** liniaal.
**lin'ja:** lijn, regel, koord.
**lip:** lip.
**liquidá:** liquideeren.
**lis'ta:** lijst;
**listra:** doorzoeken, fouilleeren.
**litanía:** litanie, smeekgebed.
**li'ter:** liter.
**literatu'ra:** letterkunde, literatuur.
**lizenbein':** duizendpoot.
**lo:** zal, dat, het.
**lobchi:** strook, valletje.
**lo'bo:** wolf.
**local':** locaal, plaatselijk, lokaal.
**localisá:** localiseeren, beperken.
**locha pan'ja:** wasschen (kleeren).
**lo'chi:** stuiver.
**lo'co:** gek, krankzinnig, dwaas, mal.
**lo'co (co'i):** gekheid, flauwekul.
**loco pa:** gek op, verzot op.
**locu'ra:** dolheid, dwaasheid, waanzin.
**lo'do:** modder, slijk.
**loer:** loeren, beloeren, beloerd.
**lof:** lof.
**logá:** buurt, plaats, oord.
**logi:** loge.
**lo'gica:** denkleer, logica.
**lo'gico:** logisch, steekhoudend.
**logra:** lukken.
**logra di:** slagen in.
**lok:** lokken, gelokt.
**loké:** hetgeen.
**lom'ba:** rug, leuning.
**lombé:** bochel, gebocheld.
**lombra:** glinsteren, poetsen, glimmen, blinken, glanzen, oppoetsen, fonkelen, schitteren.
**lombramentu:** gepoets,
**lombri'shi:** navel.
**lo'na:** zeildoek.
**lonti'na:** horlogeketting.
**lora:** rollen, afrollen, oprollen, slingeren, schommelen, stampen (v. e. schip), wikkelen, inwik-

kelen, inpakken.
**lo'ra:** papegaai.
**lorá:** opgerold, ingepakt, gewikkeld.
**lora'da:** bocht.
**los:** los, losmaken.
**lotería:** loterij.
**loto:** kienspel, lottospel.
**luan'go:** iemand gekleed in kleeren, waarvan de kleuren met elkander vloeken.
**lubidá:** verleeren, verleerd, vergeten.
**lubidadó:** vergeetachtig.
**lu'cha:** worstelen.
**lugá:** plaats, oord.
**lugá (na... di):** in plaats van, in stede van.
**lu'ho:** pracht, praal, weelde.
**luho'so:** weelderig.
**lu'na:** maan, maand.
**lus:** licht
**lus (duna):** bevallen.
**lusa:** bijlichten, belichten, verlichten.
**lusá:** verlicht.
**lusafe(r)':** lucifer.

## M

**ma:** maar.
**Maart:** Maart, Lentemaand.
**maca'cu:** aap.
**macacu (cos di):** naäperij
**macacu babun':** baboen.
**Macam'ba:** Hollander.
**macambí:** tienponder (visch).
**mache'te:** kapmes.
**machicá:** kreuken, stampen, fijnstampen, gekreukt, gestampt.
**ma'chu:** mannelijk dier, mannetje.
**macurá:** bloedkoraal.
**macu'tu:** mand, korf.
**madra'sa:** stiefmoeder.
**madri'na:** peettante.
**magdale'na:** madeleine (bloem)
**magistra'do:** magistraat, overheidspersoon.
**magneet':** magneet
**magnetisá:** magnetiseeren, gemagnetiseerd.
**maha:** zaniken, zemen.
**mahade'ro:** klier, zeurpiet,

zeurkous.

**mahado(r)';** zanikpot.

**mahamen'tu;** gezanik, gezeur.

**mahestad';** majesteit.

**mahok';** mahonie, mahoniehout.

**maho'kel;** weta **mahok.**

**mahomeda'no;** mahomedaan.

**mahos';** leelijk.

**maho'so;** leelekerd, leelijk.

**mai;** mammie, mams.

**main'ta;** ochtend.

**mai'shi;** mais.

**maishi chiki'tu;** gierst, negerkoren, doerra.

**maishi ra'bu;** (Ar.) gierst, negerkoren, doerra.

**maishi totá;** gepofte mais, popcorn.

**majan';** morgen.

**majan mainta;** morgenochtend.

**majo(r)';** ouder(s), majoor.

**majo(r) di edad;** meerderjarig.

**majoría;** meerendeel, meerderheid.

**majoridad';** meerderheid.

**major'nan;** meerderen, ouders.

**mal ehem'pel;** slecht voorbeeld.

**mal hen'de;** gemeen iemand, slecht mensch.

**mal len'ga;** vuile tong (fig.)

**mal di pe'chu;** tering.

**mal mucha;** stout kind.

**mal suer'te;** tegenspoed.

**mala len'ga;** booze tong(en).

**mala muer'te;** armzalige, miserabele.

**malagradeci'do;** ondankbaar, ondankbare.

**mal'bu;** knikker.

**malbu (hunga);** knikkeren.

**mal'chi;** malletje, vorm.

**malconten'tu;** misnoegd, ontevreden.

**malcriá;** onopgevoed, slecht opgevoed.

**maldición;** vervloeking, vloek.

**maldicioná;** vervloeken, vervloekt, verdoemd, verdoemen.

**male'sa:** ziekte.
**male'ta:** handkoffer, valies.
**malicio'so:** kwaadaardig, boosaardig.
**maltratá:** mishandelen, mishandeld.
**maltra'to:** mishandeling, slechte behandeling.
**ma'lu:** krank, euvel, letsel, slecht, ziek, ziekte, verkeerd, kwaad.
**malu (sali):** mislukken, verkeerd uitvallen.
**malu'cu:** stout, ondeugend.
**mama:** de borst geven.
**ma'ma:** moeder.
**mama'ja:** mamey, mameyboom.
**mamaluk':** hansop.
**man:** hand, hengsel, wijzer, handvat, stuur, (v.e. fiets)
**man (duna):** aanteekenen, ondertrouwen.
**man (na):** voorhanden.
**manca:** ontbreken, missen, mankeeren.
**mancaron':** gebrekkig.
**man'cha:** klad, smet, schandvlek, vlek, vlekken, bevlekken.
**mancha (sin):** smetteloos, vlekkeloos.
**manchá:** bevlekt, gevlekt.
**manda:** bevelen, gelasten, commandeeren, afzenden, wegzenden, zenden, besturen, leiden, regeeren, heerschen.
**manda busca:** bestellen, laten halen.
**manda du'ru:** hard rijden (auto, fiets etc.)
**manda leu:** wegmaken, onder nacose brengen.
**manda ra'jo:** bestralen, stralen.
**mandá:** gestuurd, gezonden, afgezonden, bestuurd.
**mandado(r)':** afzender.
**mandamen'tu:** gebod.
**mandato'rio:** geboden.
**man'do:** commando, gezag, bevel.
**mandolin':** mandoline.
**manehá:** besturen, mennen, hanteeren, klaar spelen.
**mane'ra:** manier, wijze, ma-

nieren, voege, als, zooals, gelijk.

**mane'ra (di... cu):** zoodat.

**manera (na mes):** gelijkerwijs.

**manera (na otro):** anders, anderszins.

**manera (sin):** ongemanierd.

**man'ga:** mouw.

**manga di pilon':** stamper.

**mangasi'na:** stapelplaats (schuur) voor mais.

**man'gel:** zuurtje, mangrove.

**mangel blancu:** Parwaboom.

**mangel (palu di):** amandelboom.

**mangel di tan:** mangrove, duizendbeenboom, oesterboom (Sur.)

**mange'ra:** slang (brandweer).

**mangusá:** brei van boonen, pompoenen en pinda.

**mani'a:** manie.

**manifestá:** betoogen, manifesteeren.

**manifestación:** betooging, manifestatie.

**manige'te:** slinger (v. orgel)

**manisé:** ochtendgloren, dagworden.

**mani'ta:** ochtend (Ar.)

**man'ja:** gril, kuren, kunsten, streken, streek.

**mansa:** kneeden, deeg, temmen, mak maken.

**mansá:** gekneed, doorkneed

**manse'bu:** pikeur, iemand die dieren africht.

**manshèt:** manchet.

**man'su:** mak, tam, zachtaardig.

**mante'ca:** boter.

**manteca di be'la:** kaarsvet.

**manteca di wesu:** merg.

**manteca dushi:** roomboter.

**mantel:** mantel.

**mantené:** handhaven, volharden, in stand houden.

**manteneción:** onderhoud, levensonderhoud, bestaan.

**ma'pa:** landkaart.

**mapro:** rotsooi, rommel.

**mara:** was 't maar; was 't

maar zoo.

**mara'ca;** rammelaar, kruizebloem.

**marca;** merken, bakenen.

**mar'ca;** brandmerk, litteeken, kenteeken, merk, grens, kenmerk.

**marcá;** gemerkt, bebakend, gekenteekend.

**mar'cha;** mars, marcheeren.

**marchan'te;** klant.

**marcusá;** kruizebloem.

**mar'ga;** bitter.

**margari'ta;** margriet.

**maribom'ba;** wesp.

**maria;** overgeven (door zeeziekte).

**mariá;** zeeziek.

**mariamen'tu;** zeeziekte.

**marihu'ri;** bittere kassave.

**mari'na;** marine.

**marine'ro;** zeeman.

**mariscal';** maarschalk.

**maron';** bruin.

**marra;** binden, vastbinden.

**marrá;** gebonden, vastgebonden.

**marra na;** gebonden aan.

**marshé;** markt.

**martin';** hamer.

**martir';** martelaar.

**marti'rio;** marteling.

**mas;** meer, nog.

**mas (di);** te veel.

**mas acer'ca;** nader, dichterbij.

**mas biaha;** meermalen.

**mas miho';** best.

**mas parti;** meestal.

**masban'go;** marsbanger (visch).

**masca;** herkauwen.

**mas'cara;** masker, mombakkes.

**masculi'no;** mannelijk.

**mashá;** veel, zeer.

**masha buni'ta;** beeldig, zeer mooi, beeldig schoon.

**mashin';** machine.

**mashin di cose;** naaimachine.

**mashin di conta;** telmachine.

**mashin di skirbi;** schrijfmachine.

**maske;** ofschoon, hoewel.

**mason';** vrijmetselaar.

**masoneri'a;** vrijmetselarij.
**master;** mast.
**mata;** dooden, moorden, vermoorden, ombrengen.
**ma'ta;** plant.
**matá;** gedood, vermoord, omgebracht.
**mata piscá;** steenhout.
**matamen'tu;** moord, doodslag.
**maticulá;** naturaliseeren, genaturaliseerd.
**matrimo'nio;** huwelijk.
**matris';** baarmoeder.
**matroos;** matroos.
**matroos (cacalaca);** soort vuilwitte kakkerlak.
**ma'ximo;** maximum.
**me'a;** kous, sok.
**meca'nico;** mecaniciën, monteur.
**mecanisá;** mechaniseeren, gemechaniseerd.
**me'cha;** lont, lampepit, pit.
**meda'ja;** medaille.
**medajon';** medaljon.
**medici'na;** medicijn, drankje.
**medi'da;** maatregel.
**meen;** bedoelen, meenen.
**meester;** meester, leeraar, onderwijzer.
**mehor';** beter.
**mehorá;** verbeteren, beteren.
**mei;** half.
**mei-mei;** midden, tusschenin.
**mèke-mèke;** vaak, slaap.
**melancolía;** naargeestigheid.
**melodi'a;** melodie, wijs, wijsje.
**memora'bel;** gedenkwaardig, meldenswaardig.
**memo'ria;** geheugen, memorie, gedachtenis, nagedachtenis.
**menasá;** bedreigen, bedreigd.
**mena'sa;** bedreiging.
**men'chi;** min(ne)
**mencioná;** vermelden, vermeld.
**mengua;** afnemen, verminderen.
**menguá;** afgenomen, verminderd.

**me'nos:** minder, min, uitgezonderd.
**menos (a lo):** ten minste.
**menospreciá:** verachten, versmaden, minachten.
**menospre'cio:** minachting, verachting.
**mensual':** maandelijksch.
**menta:** noemen, reppen, vermelden.
**mentá:** genoemd, vermeld.
**mentalidad':** mentaliteit.
**mentol':** menthol.
**Mer'ca:** Amerika.
**mercanci'a:** goederen, koopwaar.
**merdi'a:** middag, noen, 's middags.
**merecé:** verdienen, verdiend.
**merèn'gè:** schuimtaartje.
**Mericano:** Amerikaan, Amerikaansch.
**me'rito:** verdienste, verdienstelijkheid.
**mes:** zelf, zelve.
**me'sa:** tafel.
**mesa (nèshi di):** mimitafeltje.
**mescos:** hetzelfde, eender, evenzoo.
**mescos cu:** evenals.
**mesi'ta:** tafeldans.
**meskin'ja:** gierig, krenterig
**mesla:** metselaar.
**mes (e):** hijzelf, hemzelf.
**mes ora:** terstond, dadelijk, direct, terzelfder tijd.
**mes tantu:** evenveel.
**mest:** mest.
**mester':** behoefte, moeten, **nood,** noodig.
**metal':** metaal.
**meter:** meter.
**meubel:** meubel.
**muebla:** meubileeren, gemeubileerd.
**mezcla:** mengen, lengen, mengsel.
**mezclá:** gemengd.
**mi:** ik, mij, mijn.
**mi'ca:** mica.
**micro'bio:** microbe.
**midi:** meten, opmeten.
**midí:** maat, maatstaf, gemeten, opgemeten.
**midi (pasa):** te bont maken te ver gaan, over de

schreef gaan.

**miedo'so;** beschroomd, bedeesd, vreesachtig.

**mie'du;** schroom, bevreesd, angst, bang, vrees.

**miedu (sin);** onbeangst, onbevreesd.

**miem'bro;** lid, lidmaat.

**mientra;** terwijl.

**mientrastanto;** intusschen.

**mihó;** beter.

**miho (di);** 't best.

**miho (di mas);** nog beter, allerbest.

**míja;** mijl.

**mijó;** beter.

**mijar';** milliard.

**mijon';** millioen.

**mil;** duizend.

**mila'ger;** wonder, mirakel.

**milagro'so;** wonderbaarlijk

**militair;** militair.

**militaris'mo;** militarisme.

**militaris'ta;** militarist.

**milon';** meloen.

**milon di ce'ru;** bolcactus, melocactus.

**mi'mo;** kleinzeerig.

**mina;** mijn, ontelbaar.

**mina di oro;** goudmijn.

**mineral';** mineraal, delfstof.

**mingua;** verminderen, verminderd.

**miniatu'ra;** miniatuur.

**ministe'rio;** ministerie.

**minis'tro;** minister, bedienaar, voorganger.

**minuut;** minuut.

**mira;** bekijken, kijken, aanzien, zien, inzien, bezien.

**mirá;** gezien.

**Mi'sa;** R. K. Kerk (gebouw), H. Mis.

**misa pa defun'tu;** zielmis.

**misantrop';** menschenhater, misanthroop.

**misera'bel;** jammerlijk, ellendig, miserabel, beroerd, armzalig.

**mise'ria;** armzaligheid, ellende, misère.

**misericor'dia;** barmhartigheid, erbarming.

**mishi;** aanraken, aankomen, beroeren,

**mishi cu;** bemoeien met.

**mishirin' keiru;** bemoeial.
**misiona'rio;** zendeling, missionaris.
**mismaak';** mismaakt.
**mis'pu;** mispel.
**miste'rio;** mysterie, geheimenis.
**misteriosidad';** geheimzinnigheid.
**misterio'so;** mysterieus, geheimzinnig, raadselachtig.
**mitar';** helft, half, halve.
**mitrajador';** mitrailleur, machinegeweer.
**mobilisá;** mobiliseeren, gemobiliseerd.
**mobilisación;** mobilisatie
**mo'ca;** mokka.
**mo'chi;** moot.
**mo'da;** mode, manier, wijze.
**model';** model, voorbeeld.
**modelá;** vormen, modeleeren.
**moderá;** bescheiden, gematigd.
**moderación;** gematigdheid, matiging.
**modera'do;** gematigd, matig, gemodereerd.
**modernisá;** moderniseeren, gemoderniseerd.
**modernisación;** modernisatie.
**moder'no;** modern, nieuwerwetsch.
**moer;** moer, moerschroef.
**mo'fa;** spot, bespotting.
**mofa (haci);** bespotten, spotten.
**mofler;** knalpot.
**moha;** natmaken, bevochtigen, begieten, soppen.
**mohá;** nat, klam, begoten. vochtig.
**mohé;** vrouw.
**mohé (mucha);** meisje.
**moke'ta;** vuist.
**moketá;** stompen.
**moke'te;** vuistslag, stomp.
**moles'ter;** hinder, moeite, molest.
**molestiá;** hinderen, storen, molesteeren, aftobben. lastig vallen.
**molli;** malsch, week, zacht.
**momen'tu;** oogenblik, mo-

ment.
**monarki'a;** monarchie.
**mondi;** bosch, wildernis.
**mondon'go;** darmen, ingewanden.
**monogram';** monogram.
**monopo'lio;** monopolie.
**monopolisá;** monopoliseeren.
**monster;** gedrocht, monster, staal, model.
**monta;** oploopen (geld).
**montecris'to** gekkenhuis.
**monumental';** grootsch, indrukwekkend, monumentaal.
**monumen'to;** monument. gedenkteeken.
**moral';** moraal, zedelijk, moreel.
**moralidad';** moraliteit, zedelijkheid.
**morcoi;** landschildpad.
**morde;** bijten, knagen.
**mordé;** beet, gebeten.
**mordemen'tu;** knaging.
**moren'ge;** peperwortelboom (Sur).
**morfi'na;** morphine.
**mors;** morsen, bemorsen. bemoeien met.
**morta'ha;** lijkkleed, doodskleed, lijkwade.
**mortal';** doodelijk, sterfelijk.
**mortificá;** kastijden, tuchtigen (fig).
**mor'to;** dood, lijk, doode.
**morto violen'te;** gewelddadige dood.
**mo'sa;** jong, jonge dame
**mos'terd;** mosterd .
**moti'bu;** motief, beweegreden, reden.
**motibu (pa ... di);** wegens.
**motivá;** motiveeren.
**move;** bewegen, verroeren.
**moveción;** beweging.
**movemen'tu;** beweging.
**movi'bel;** beweegbaar, beweeglijk.
**mozaico;** mozaik, ongebrande tegel.
**mucha;** kind.
**mucha homber;** jongen.
**mucha mohé;** meisje.
**mucha mulu'cu;** bengel, stout kind.

**mucha-mucha;** piepjong, te jong.

**muchacha'da;** kinderachtigheid, kinderlijkheid.

**mu'chu;** veel, zeer.

**mu'da;** stom, doofstom, doofstomme.

**muestra;** staal, monster.

**muf;** weta **move.**

**mu'kel;** moker.

**mula;** slijpen, scherpen, malen.

**mu'la;** muilezel.

**mulá;** geslepen, gemalen, gescherpt.

**muli'na;** molen.

**mulina di carni;** gehaktmolen.

**multiplicá;** vermenigvuldigen, vermenigvuldigd.

**mundo;** wereld, aarde aardrijk, wereldbol.

**munición;** ammunitie, munitie.

**munstra;** aanwijzen, aantoonen, toonen, wijzen, laten zien.

**mura'ja;** muur.

**muri;** doodgaan, sterven, overlijden.

**muri di;** besterven van.

**muri di ham'ber;** verhongeren.

**murien'do;** stervend.

**murmurá;** mompelen, brommen, grommen.

**mus'culo;** spier.

**mu'shi;** inhoudsmaat (pl. m. 166 cm³).

**muski'ta;** vlieg.

**muskita di lamá;** paardenvlieg.

**muskite'ro;** klamboe muskietennet.

**musta'shi;** knevel.

**mustra;** aanwijzen, toonen, vertoonen, wijzen, laten zien.

**mutilá;** verminken, verminkt.

## N

**na;** naar, aan, bij, te.

**na bi'da;** in 't leven, bij leven, in leven.

**na bis'ta;** op 't oog, in 't oog (hebben).

**na cami'na:** onderweg.
**na esta'do:** zwanger.
**na flor:** in bloei.
**na gustu:** bevallen.
**na ju'na:** nuchter.
**na man:** voorhanden.
**na mes mane'ra**; gelijkerwijs.
**na mes tem'pu:** tegelijker tijd, gelijktijdig.
**na nom'ber:** ten name.
**na nom'ber di:** namens, in naam van.
**na o'ra:** bijtijds, in tijd, op tijd.
**na or'de:** in orde, ordelijk.
**na otro cami'na:** elders.
**na otro mane'ra:** anders, anderszins.
**na otro parti:** elders.
**na princi'pio:** aanvankelijk, in principe.
**na proporción:** evenredig, in proportie.
**na publiek:** openlijk, publiekelijk.
**na sanger:** bebloed.
**na tem'pu:** bijtijds, tijdig, op tijd.
**na ti'no:** bij bewustzijn.
**na tur camina:** overal.
**na uso:** in gebruik, gegebruikelijk.
**naba'ha:** scheermes.
**nabegá:** varen, navigeeren.
**nabegación:** navigatie, vaart, scheepvaart.
**nabegan'te:** zeeman, opvarende, schepeling.
**nace:** geboren worden, kiemen, ontkiemen.
**nace mor'to:** levenloos geboren worden.
**nacé:** geboren.
**nacemen'tu:** geboorte.
**na'chi:** naad.
**nación:** natie, volk.
**nacional':** nationaal.
**nacional (himno):** volkslied
**nacionalidad':** nationaliteit
**nacionalis'mo:** nationalisme.
**nacionalis'ta:** nationalist.
**na'da:** niets, niemendal.
**na'ker:** paarlemoer.
**nan:** hen, zij, men, hun, (uitgang achter zelfst. n.

w. als meervoudsvorm.)
**nani'shi;** neus.
**nanzi;** mierenleeuw, spin.
**natividad;** geboortedag, Kerstmis.
**naturá;** aard, natuur.
**natural';** aangeboren, natuurlijk.
**naturalisá;** naturaliseeren.
**naufra'gio;** schipbreuk.
**nau'frago;** schipbreukeling
**necesa'rio;** noodig, noodzakelijk.
**necesidad';** nooddruft, noodzakelijkheid.
**nèchi;** netjes, net.
**ne'chi;** noot.
**Neerlandes';** Nederlandsch
**ne'ger;** neger.
**negociá;** handel drijven, onderhandelen.
**negocian'te;** koopman, handelaar.
**nego'shi;** handel.
**negri'ta;** negerin.
**negrita loco pa oro;** aucuba (plant, ten onrechte zoo genoemd).
**nek;** nek, beduvelen, bedotten, voor den gek houden.
**nenga;** weigeren, verloochenen, ontkennen.
**nengá;** geweigerd, verloochend.
**nengamen'tu;** weigering, verloochening.
**nepotis'mo;** nepotisme.
**ner'vio;** nerf, zenuw, durf, lef.
**nerviosidad';** zenuwachtigheid.
**nervio'so;** nervues, zenuwachtig.
**nèshi;** nest.
**nèshi di me'sa;** muntstelletje.
**net;** net, juist.
**neutral';** neutraal, onpartijdig.
**neutralidad';** neutraliteit, onpartijdigheid.
**neutralisá;** neutraliseeren.
**ni;** noch.
**nicoti'na;** nicotine.
**nier;** nier.
**niester;** niezen, geniest.
**nie'tu;** kleinkind.
**nificá;** beteekenen, bedui-

den.
**nificación:** beteekenis, zin.
**nijptang:** nijptang.
**ni'kel:** nikkel.
**ni'kla:** vernikkelen, vernikkeld.
**ningun':** geen, geeneen.
**ningun camina:** nergens.
**ningun hende:** niemand.
**nivel':** waterpas.
**nja'pa:** toegift.
**no:** neen, niet.
**no mishi:** afblijven!
**no obstan'te:** niettegenstaande.
**no permití:** ongeoorloofd.
**no'a:** onmin.
**noá:** in onmin.
**noa cu:** in onmin, overhoop liggen met.
**noamen'tu:** oneenigheid.
**no'bel:** adellijk, edel.
**noben'ta:** negentig.
**noble'sa:** adel, adeldom.
**no'bo:** tijding, bericht, nieuw, nieuws, nieuwtje.
**nobo (di):** opnieuw, over nieuw.
**nobo-nobo:** fonkelnieuw, gloednieuw, splinternieuw, spiksplinternieuw.
**Nochebue'na:** Kerstnacht.
**no'chi:** nacht.
**nochi (pasa):** overnachten.
**noción:** notie, begrip.
**no'di (sin):** noodeloos, onnoodig.
**nom'ber:** naam, eigennaam.
**nomber (na):** namens, ten name.
**nombra:** aanstellen, benoemen.
**nombrá:** aangesteld, benoemd.
**nombramen'tu:** aanstelling, benoeming.
**noms:** oneven.
**noot:** noot, (muziek)
**nopal':** juffrouw, (soort cactus)
**nort:** noord.
**nos:** ons, onze, wij.
**nota:** opmerken, bemerken, noteeren.
**no'ta:** nota.
**notá:** genoteerd, opgemerkt.

**nota'bel:** opmerkelijk, aanzienlijk, merkwaardig.

**nota'rio:** notaris.

**notice'ro:** berichtgever.

**noti'cia:** nieuws, nieuwsbericht.

**novedad':** nieuwigheid.

**nove'la:** novelle, roman.

**novelis'ta:** romanschrijver (ster).

**Novem'ber:** November, Slachtmaand.

**nove'na:** noveen.

**novis':** beginneling, novice.

**nu'bia:** mist, wolk, nevel.

**nue'be:** negen.

**num'ber:** aantal, nummer, getal.

**numerá:** nummeren, genummerd.

**numero'so:** talrijk.

**nun'ca:** nooit, nimmer.

# O

**o:** of, oh.

**o'ba:** soort pruim.

**obedecé:** gehoorzamen.

**obedeci'do:** gehoorzaam.

**obhe'to:** object, voorwerp.

**obis'po:** bisschop.

**objección:** bezwaar, tegenwerping, objectie.

**obligá:** dwingen, gedwongen, verplichten, verplicht, noodzaken.

**obligá di:** genoopt (tot).

**obligación:** obligatie, plicht, verplichting.

**obligato'rio:** verplichtend.

**o'bra:** werk, arbeid.

**obra di man:** handenarbeid.

**obre'ro:** arbeider, werkman

**obscu'ro:** obscuur.

**obserbá:** observeeren, bemerken, gadeslaan, opgemerkt, bemerkt.

**obserbación:** observatie, opmerking.

**observato'rio:** observatorium, sterrenwacht.

**obstan'te (no):** niettegenstaande.

**ocasión:** gelegenheid, aanleiding.

**ocha:** weta **hocha.**

**ochen'ta:** tachtig.
**ocho:** acht.
**Octo'ber:** October, Wijnmaand.
**oculis'ta:** oculist, oogarts.
**ocupá:** bezetten, occupeeren, belet, bezet.
**odia:** haten.
**o'dio:** haat.
**ofendé:** krenken, kwetsen, beleedigen, gekrenkt, gekwetst, beleedigd.
**ofen'sa:** beleediging.
**ofer'ta:** aanbod, offerte.
**oficial':** officieel, officier.
**oficialmente:** officieel.
**ofici'na:** kantoor, bureau.
**ofi'shi:** ambacht, beroep, vak.
**ofrecé:** aanbieden, aangeboden.
**oho'chi:** tweeling.
**oibel:** hoorbaar.
**oido:** gehoor, gehoororgaan.
**o'la:** golf.
**olean'der:** oleander.
**oli'ba:** olijfboom.
**olij'fi:** olijf, olijfboom.
**olo'shi:** horloge, klok, uurwerk.
**onbeskop:** onbeschoft.
**Oost:** Oost.
**op (duna):** aangeven, opgeven (v. geboorten enz. b.d. Burgerlijken Stand).
**operá:** opereeren, geopereerd.
**o'pera:** opera.
**operación:** operatie.
**opiná:** meenen, oordeelen.
**opinion':** opinie, dunk, meening.
**o'pio:** opium.
**oponé:** verzetten tegen, opponeeren.
**oposición:** oppositie, tegenstand.
**op'tico:** opticien, opticus, optisch.
**optimis'ta:** optimist, optimistisch.
**o'ra:** uur, als.
**ora cu:** toen.
**ora (na):** bijtijds, op tijd.
**oración:** gebed, rede, redevoering, oratie.

**orador':** redenaar, orator.
**orcan':** orkaan.
**orchard':** amandelmelk, orgeade.
**orde (buta):** orde stellen.
**orde (na):** in orde, ordelijk.
**orde (duna):** bevelen.
**orde (pone):** orde stellen.
**ordená:** verordenen, verordineeren, verordineerd.
**ordenan'za:** keur, verordening.
**ordina'rio:** gewoon, alledaagsch.
**order:** bevel.
**ore'a:** oor, oorschelp.
**orea cerá:** handhoorig.
**orea du'ru:** ongehoorzaam.
**organisá:** georganiseerd, organiseeren.
**organisación:** organisatie.
**organis'mo:** organisme, bouw, samenstel.
**organis'ta:** organist, orgelspeler.
**orgu'jo:** trotsch.
**orientá:** orienteeren.
**Orien'te:** Oriënt, Morgenland.
**original:** origineel, oorspronkelijk.
**ori'hen:** afkomst, oorsprong, origine.
**oriná:** urineeren, wateren.
**orkes'ta:** orkest.
**o'ro:** goud.
**oro bati:** bladgoud.
**ortografía:** orthografie, spelkunst.
**otaleis':** witte mier (Ar).
**otro:** ander, andere, anders.
**otro di'a:** onlangs.
**otro majan':** overmorgen.
**otro parti (na):** elders.
**ovación:** ovatie.
**oval':** ovaal.
**oxidá:** roesten, verroesten, oxydeeren.

## P

**pa:** om te, door, voor, opdat.
**pa bao:** West, ten Westen.
**pa benefi'cio di:** ten bate van.
**pa casualidad':** bij toeval.

toevallig.

**pa e moti'bu;** daarom, daarvoor.

**pa esa'ki;** hiervoor, hierom.

**pa esei;** daarom, daarvoor, mitsdien.

**pa di promé;** ten eerste.

**pa dilan'ti;** van te voren, vooraf.

**pa fortu'na;** gelukkig, toevallig, bij toeval, per toeval.

**pa moti'bu di;** wegens.

**pa ri'ba;** Oost, ten Oosten.

**pa (sali);** opkomen voor.

**paai;** paaien.

**pachue'la;** kopspijker, tapijtspijkertje.

**pacus';** winkel, pakhuis.

**padra'sa;** stiefvader.

**padri'no;** peetoom, peter, doopvader.

**paga;** boeten, bekostigen, blusschen, dooven, betalen, uitvlakken, radeeren, vergelden, betaaldzetten, uitwisschen.

**paga ti'no;** opletten, opgelet!

**pagá;** betaald, betaaldgezet, vergolden, voldaan.

**pagai';** pagaai, parel.

**pagai (hala);** pagaaien.

**pagamen'tu;** betaling, uitbetaling.

**paganis'mo;** heidendom.

**paga'no;** heiden, paganist, heidensch, ongeloovig(e).

**pa'go;** betaling .

**pagot';** kind van de rekening, zondenbok.

**pa'gina;** bladzijde, pagina

**pai;** pappie, paps.

**paila;** steelpan.

**país;** land, vaderland.

**paisa'no;** landgenoot.

**paja'so;** hansworst, potsenmaker, paljas, pias.

**pajèt;'** loovertje.

**paketá;** inpakken, verpakken.

**pake'te;** pakket, pakje.

**pakico;** waarom, waartoe.

**pala'bra;** woord.

**palabra (cu un);** kortom, in één woord.

**palabra di honor';** eere-

woord.

**palabra pa palabra:** woor-delijk, woord voor woord.

**palabrá:** afspreken, afgesproken.

**palabru'a:** uil.

**pala'cio:** paleis.

**palan'ca:** hefboom.

**palanga'na:** waschkom.

**pal'co:** loge (schouwburg, bioscoop)

**palmit':** palm, palmiet.

**palo'mba:** duif.

**palomba gai:** doffer.

**pa'lu:** boom, hout, stok, roede.

**palu brasil':** weta **campèshi.**

**palu di bande'ra:** vlaggestok.

**palu di boon'chi:** balsahout.

**palu di Bonai're:** geelhout.

**polu di co'co:** cocospalm.

**palu di corti'na:** gordijnroede.

**palu di da'der:** dadelpalm.

**palu di fru'ta:** vruchtboom.

**palu di maíshi:** maisstengel

**palu di man'gel:** amandelboom.

**palu di pia:** scheenbeen.

**palu di se'da:** cederhout.

**palu di tambu':** trommelstok.

**palu hu'cu:** steenhout.

**palu'li:** mossel.

**pam:** weta **pan.**

**pampu'na:** pompoen.

**pan:** brood.

**pan le'vi:** eierkoek.

**pan roggebrood:** roggebrood.

**panadería:** bakkerij, broodbakkerij.

**panade'ro:** bakker.

**pan'chi:** dakpan, braadpan.

**pangalan':** rinkedeking.

**panikrak:** soort zeekrab.

**panja:** doek, goed, kleeren.

**panja di be'la:** zeildoek.

**panja di hilu:** linnen, linnengoed.

**panja (troca):** omkleeden verkleeden.

**panta'ja:** scherm, (screen).
**pantomi'na:** pantomine, gebarenspel.
**papa:** pap, papje, brei, vader, paus.
**papa mohá:** doornat, drijfnat, druipnat, kletsnat.
**papa'ja:** papaje.
**papal':** pauselijk.
**papel':** papier.
**papel di glas:** schuurpapier.
**papel di seca:** vloeipapier
**papel kimá:** afgedankt.
**papia:** spreken, praten.
**papiá:** gesproken.
**papia malu di:** kwaadspreken van.
**papiado(r)':** spreker prater
**papiamen'tu:** gepraat, spraak.
**Papiamen'tu:** Papiamentsch.
**papijot':** papillot.
**papilon' (sucu):** suikerbrood.
**papurei'shi:** peperhuisje, puntzak.
**par:** even, gelijk, paar.
**para:** stoppen, stilhouden, staan, vogel.
**para un pinga:** wacht even, op een haartje af, bijna.
**pará:** gestopt, stilstaand, staand.
**paracaídas:** valscherm, parachute.
**para'da:** parade.
**paralisá:** verlammen, verlamd.
**parande'ro:** boemelaar.
**parandiá:** boemelen.
**parasol:** parasol.
**parasol di zumbi:** paddestoel.
**pare'ga:** paartje.
**par'go:** soort zeehaan (visch).
**par'ha:** vogel (Ar.)
**pari:** baren, jongen.
**parki:** park.
**parlamenta'rio:** parlementair.
**parlamen'to:** parlement.
**paro'kia:** parochie.
**parti:** deelen, uitdeelen, verdeelen, scheiden.

**par'ti:** deel, aandeel, part, gedeelte, onderdeel, zijde, plaats, deels.

**parti (na otro):** elders.

**partí:** verdeeld, gescheiden, uitgedeeld, scheiding (in 't haar).

**particular':** bijzonder, particulier.

**parti'da:** partij, aanhang, gedeelte.

**partimen'tu:** uitdeeling, verdeeling, deeling.

**par'to:** verlossing.

**pas:** passen, betamen, afpassen, aanpassen.

**pasa:** verstrijken, doorstaan, doorgaan, passeeren, voorbijgaan, doorbrengen, overgaan, ophouden.

**pasá:** suf, verstreken, gepasseerd, doorgebracht.

**pasa bai:** verdwijn, pak je weg, smeer 'm.

**pasa midí:** te bont maken.

**pasa na:** overgaan tot.

**pasa na awa (webu):** gekookt (ei).

**pasa no'chi:** overnachten.

**pasa pa:** doorgaan voor.

**pasa sin:** zonder kunnen, niet noodig hebben.

**pasa tem'pu:** tijdverdrijf.

**pasa tempu cu:** (zich) onledig houden met.

**pasa'bel:** middelmatig.

**pasahe'ro:** passagier, reiziger.

**pasa'shi:** passage.

**Pas'cu:** Paaschfeest.

**Pascu di Nacemen'tu:** Kerstmis.

**Pascu di Resurección:** Paschen.

**pasen'shi:** geduld, lijdzaamheid.

**pashimá:** verkwijnen, verwelken, niet dijen, niet tieren, verwelkt.

**paskin':** anonieme brief.

**pasión:** hartstocht, passie.

**pasiona(do)':** hartstochtelijk.

**paso'bra:** aangezien, daar, doordat, omdat, want.

**paspoort:** paspoort, reispas.

**pas'ta:** pasta.

**paste'chi;** pastei.
**pasterisá;** pasteuriseeren.
**pasti'ja;** pastille, tablet.
**pastoor;** pastoor.
**pa'ta;** hoef, poot.
**pata di cabai;** hoefijzer.
**pata'ca;** f. 1,20.
**patent;** patent, patentrecht.
**patentá;** patenteeren, gepatenteerd.
**paternal';** vaderlijk.
**Paternos'ter;** Onze Vader, Rozenkrans, handboei.
**pati'a;** watermeloen.
**patras';** achteruit, achter.
**pa'tria;** vaderland.
**patriar'ca;** aartsvader.
**patrio'ta;** patriot, vaderlander.
**patriotis'mo;** vaderlandsliefde, patriotisme.
**patri'shi;** patrijs.
**pa'tu;** eend.
**pausa;** pauze, rust.
**pawis';** pauw.
**paz;** vrede.
**paz (laga na);** met rust laten.
**peca;** zondigen, bezondigen.
**pecador';** zondaar.
**pèchè-pèchè;** plakkerig, kleverig.
**pè'chi;** pet.
**pe'chu;** borst.
**pechu (malu di);** tering.
**pedal';** pedaal.
**pedestal';** pedestal, piedestal, voetstuk.
**pega;** vastzitten, kleven, plakken, vasthechten, aansteken, vastplakken, klemmen.
**pegá;** vastgehecht, geplakt, verwant, gehecht.
**pega bar'cu;** stranden, een flater slaan, een stommiteit begaan.
**pega pe'ga;** soort hagedisje.
**pegá-pegá;** nauwverbonden, nauw verband, hard vastzitten.
**pega sa'ja;** soort klis.
**pega saja shimaron';** Ratanhia (plant)
**pega son'jo;** inslapen.
**peik;** stuiter, groote knikker.

**pe'kel;** pekel.
**pekelé;** pekelharing, gezouten haring.
**pela;** knippen, haarknippen.
**pelá;** geknipt.
**pe'le;** soort hinkspel.
**pele'a;** gevecht, strijd.
**peleá;** vechten, gevochten.
**pelican';** pelikaan.
**peli'cula;** film, rolprent.
**peli'ger;** gevaar, onraad.
**peligro'so;** gevaarlijk.
**pena;** lijden.
**pènchi;** knijper, haring, piketpaal.
**pendien'te;** hangend(e).
**penetrá;** doordringen, doordrongen.
**penetración;** doordringing, penetratie.
**peniten'cia;** penitentie, boete, straf, boetvaardigheid.
**penitencia (haci);** boete doen, boeten.
**peniten'te;** biechteling, boetvaardig.
**penja;** kam, kammen.
**penjá;** gekamd.
**pèns;** tang, pens.
**pensa;** bedenken, denken, nadenken.
**pensa (sin);** ondoordacht
**pensá;** bedacht, uitgedacht.
**pensamen'tu;** gedachte.
**penseel';** penseel.
**pensioen;** pensioen.
**pension;** pension.
**Pentecos'te;** Pinksteren, Pinksterfeest.
**peon';** peon, werkman.
**pe'pe;** peettante, petemoei.
**pe'per;** peper.
**pèpèrè'shi;** peperhuisje, „cornet".
**pepi'ta;** pit, korrel, pip.
**pepitá;** pikken, oppikken.
**pe'ra;** peer.
**pera di lus;** peer, (electr.)
**percurá;** betrachten, trachten, zorgdragen.
**percuración;** betrachting, zorg.
**per'de;** vergaan, verliezen, zoekraken, wegraken.
**perde abla;** sprakeloos worden.

**perde camina;** verdwalen, verdwaald.

**perde colo(r);** verbleeken, verschieten, verkleuren.

**perde san guan;** zich verslapen.

**perdemen'tu;** verlies.

**perdí;** vermist, verloren, kwijtgeraakt, zoekgeraakt, weggeraakt.

**perdición;** ondergang, verderf, ruïne.

**per'dida;** verlies, schade.

**perfección;** perfectie, volmaaktheid.

**perfeccioná;** perfectioneeren, vervolmaken.

**perfec'to;** perfect, volmaakt.

**perforá;** doorboren, perforeeren.

**perfumá;** parfumeeren, geparfumeerd.

**perfu'me;** parfum.

**perhudicá;** benadeelen, benadeeld.

**periodis'ta;** journalist.

**periscoop;** periscoop.

**per'la;** parel.

**permanen'te;** blijvend, permanent.

**permiso;** permissie, permit; toestemming, verlof, verguning.

**permití;** gedoogen, oorloven, toelaten, toestaan, vergunnen, veroorloven, permiteeren, toegestaan, geoorloofd, veroorloofd gepermitteerd.

**pèrs;** persen, pers.

**persecución;** vervolging, achtervolging.

**persigí;** achtervolgen, nazetten, vervolgen, najagen(fig) nastreven (fig)

**persistí;** aanhouden, volharden, volhouden.

**perso'na;** persoon, personage.

**personal';** persoonlijk.

**personalidad';** persoonlijkheid, rechtspersoonlijkheid.

**persuadí;** overhalen, overtuigen, overreden.

**perta;** knellen, klemmen, beklemmen, vernauwen, beknellen.

**pertá;** nauw, te nauw, eng.
**pertenecé;** toebehooren, behooren.
**p'esaki;** weta **pa esaki.**
**pese'bre;** krib, kribbe.
**p'esei;** weta **pa esei.**
**pèshi;** puist, puistje.
**pe'so;** gewicht.
**pest;** pest.
**pestá;** verpest.
**pestá di hende;** zwart van de menschen.
**pes'ter;** pesten.
**pestilen'cia;** pest, pestilentie.
**pe'te;** dom.
**petición;** aanvraag, verzoek, petitie.
**petre'chi;** benoodigdheden.
**pi'a;** been, voet.
**pia abao;** barrevoets, blootsvoets.
**pia hoe'pel;** o-beenen.
**pia di galin'ja;** mangras (Sur.)
**pia (palu di);** scheenbeen
**pica;** bijten, beet, steken, gepeperd.
**picá;** beet, zonde.
**picá (haci);** zondigen.
**picá mortal';** doodzonde.
**pica original';** erfzonde.
**pichi'ri;** gierig, krenterig, karig.
**pichon';** jong duifje.
**picopla'ta;** windstruik.
**picú;** soort ombervisch.
**picudi'tu;** kleine soort ombervisch.
**pi'da;** stuk, brok.
**pidi;** verzoeken, vragen om.
**pidí;** verzocht, gevraagd.
**pidi limos'na;** bedelen.
**pidido(r)';** vrager, verzoeker.
**pidido(r) di limos'na;** bedelaar.
**pidimen'tu;** bede, verzoek.
**piedad';** medelijden.
**pie'dra;** steen, kei.
**piedra di candela;** vuur-' steen.
**piedra di mula;** slijpsteen.
**pieu;** luis.
**pieu (piki);** de puntjes op de i's zetten.
**pie'za;** onderdeel, stuk (muziek).

**pi'fia:** flater, fout, stommiteit.

**pifiá:** missen, ketsen (b. h. billiardspel.)

**pik:** snavel, pikken.

**piki:** pikken, uitpikken.

**pi'ki:** pikhouweel.

**pikí:** gepikt, uitgepikt.

**piki pieu:** de puntjes op de i's zetten.

**piki pun'ta:** feestjes afloopen voor drank, enz.

**pil:** voor den gek houden.

**pilá:** doopvont,

**pilar':** pilaar, zuil.

**pil'dora:** pil.

**pilon':** groote vijzel

**pilo'to:** piloot

**pin'chi:** pint.

**pin'da:** olienoot, aardnoot, apenoot, pinda.

**pinda hasá:** weta **berde hasá.**

**pinda herebé:** weta **berde herebé.**

**pin'ga:** weinig, beetje.

**pinga (awa ta):** stofregen (en).

**pinta:** teekenen, schilderen, beschilderen.

**pintá:** geteekend, geschilderd.

**pintor':** schilder.

**pió:** slechter.

**pi'pa:** pijp.

**pipi'ta:** pit, korrel, pip.

**pipitá:** oppikken, pikken.

**pis:** violet, purper.

**pisa:** wegen, afwegen.

**pisá:** zwaar, loom, gewogen.

**pisca:** visschen.

**pisca gen'gu:** loop heen!

**piscá:** visch.

**pisca corrá:** „red snapper".

**piscalat':** gevangenis.

**piske'chi:** kleine vischjes.

**pispis':** bladluis, schildluis.

**pita:** sisal, claxonneren, toeteren.

**pitamen'tu:** getoeter.

**pi'tu:** toeter, signaalhoorn.

**pla'ca:** geld, halve stuiver, 2½c. stuk.

**placa di buel'to:** pasmunt.

**placa legal':** wettig betaalmiddel.

**placa di papel':** banknoot,

bankpapier, bankbiljet.

**pla'chi;** plaat, plaatje.

**plafon';** plafond.

**plafoná;** plafoneeren.

**pla'ga;** weta **pra'ga.**

**pla'ja;** platte tang, strand, bleekveld, stad (Ar.)

**plak;** plakken, beplakken.

**plaketá;** beplakt, aanplakken, aangeplakt.

**plama;** verspreiden, verbreiden, verstrooien, uit elkaar halen, demonteeren (v.e. motor, machine etc.)

**plamá;** vespreid, verbreid, verstrooid.

**plama pan'ja;** ongemerkt weglooppen.

**plan;** plan, plattegrond, voornemen.

**plan barí;** platzak.

**plan'cha;** plaat (metaal).

**plancha (di diente);** valsch gebit.

**plancha di he'ru;** ijzeren plaat.

**plan'chi;** plant, plantje.

**planta;** planten, beplanten, poten.

**plantá;** beplant, geplant.

**planta di man;** handpalm.

**planta di pia;** voetzool.

**plantíja;** binnenzool, inlegzool.

**platé;** zilversmid, goudsmid.

**plateá;** verzilveren, verzilverd.

**plati'na;** platina.

**plècha;** pletten.

**plèchá;** geplet, verpletterd.

**plega;** vervloeken, verdoemen.

**plegá;** verdoemd, vervloekt.

**pleister;** pleisteren, bepleisteren, pleister.

**pleita;** twisten, ruziemaken, pleiten.

**pleitis'ta;** ruziemaker, ruziezoeker.

**plei'tu;** geschil, ruzie, twist.

**pleizier;** plezier, pret.

**ploeg;** ploeg, ploegen, omploegen.

**plooi;** rimpel, plooi, plooien.

**pluma;** ontveeren, plukken.

**plu'ma;** veer, pluim.

**pluma (troca);** ruien.

**plumá;** geplukt, ontveerd.
**plunder;** plunderen.
**po'ber;** arm, armoedig, poover.
**poberci'tu;** stumper, arme stumper.
**pobla;** bevolken.
**poblá;** bevolkt.
**población;** bevolking.
**pobre'sa;** armoede, nooddruft.
**po'co;** beetje, gering, weinig, weinigje.
**poco dia pasá;** onlangs, eenige dagen geleden.
**poco tempu pasá;** onlangs eenigen tijd geleden.
**po'co-po'co;** langzaam, allengs, geleidelijk, langzamerhand, zoetjes, zoetjes aan.
**poder';** invloed, macht, wil, bezit, vermogen.
**podero'so;** machtig, invloedrijk.
**podisé;** misschien, wellicht.
**poei'ru;** poeder, poederen.
**poe'shi;** poes, kat.
**Pola'co;** Pool.
**pol'ber;** buscruit, kruit.
**polber shimaron';** Mexicaansche papaver, stekelpapaver, duivelsvijg (Sur.)
**pol'chi;** weta **bai na polchi.**
**polè'chi;** kippetje, jonge kip.
**poleer';** polijsten.
**polein';** beenkap, slobkous, putties.
**polis';** politie, politie-agent.
**polis di muski'ta;** soort spinnetje.
**Polo'nia;** Polen.
**poma'da;** pomade.
**pomp;** pompen, pomp.
**pompon';** kwastje, pompon.
**ponche'ra;** waschkom.
**pon'chi;** pont, pontje.
**ponchi cre'ma;** advokaat, (drank).
**pone;** zetten, leggen, plaatsen, neerzetten.
**poné;** gelegd, gezet, geplaatst.
**pone atención;** opletten.
**pone beslag;** beslag leggen.

**pone di haci;** dwingen.
**pone man;** ingrijpen, meehelpen.
**pone me'sa;** tafeldekken.
**pone na aire;** luchten.
**pone ti'no;** opletten.
**pontifical';** pontificaal.
**ponton';** ponton.
**popchi;** pop, cocon.
**popchi di wowo;** oogappel pupil.
**popo;** gedroogd vleesch v. e. ronde kalebas.
**popular';** populair.
**por;** kunnen, mogen, vermogen, kunnen doen.
**por fin;** eindelijk, ten lange leste.
**por na'da;** vergeefs, te geef, om niet, nutteloos, kosteloos, vruchteloos, vergeefsch.
**por ta;** 't kan zijn, 't is mogelijk, mogelijkerwijze.
**por wanta;** bestand zijn.
**porción;** hoeveelheid, massa
**por'co;** varken, zwijn, smeerlap.
**porco di spin'ja;** stekelvarken.
**pordon';** pardon, vergiffenis.
**pordoná;** vergeven, vergiffenis schenken, door de vingers zien.
**pordona'bel;** vergeeflijk.
**po'rio;** porie.
**porkería;** smerigheid, smeerboel, vuiligheid, smeerlapperij.
**poron';** kruik, koelkruik.
**porselein;** porselein.
**por'ta;** deur.
**portmoné;** portemonnaie, beurs.
**portret;** portret, foto.
**portret (saca);** fotografeeren, kieken.
**Portugal;** Portugal,
**Portuges';** Portugees, Portugeesch.
**porvenir';** toekomst.
**pos;** put.
**posa;** logeeren in een hotel of pension (Ar.)
**poseción;** bezitting.
**posedé;** bezitten.

**posíbel;** mogelijk.
**posibilidad';** mogelijkheid
**posición;** houding, positie.
**positi'vo;** positief.
**posponé;** uitstellen, uitgesteld.
**poste'ma;** ettergezwel.
**postkantoor;** postkantoor.
**poten'cia;** macht, potentie.
**poten'te;** machtig
**potlood;** potlood.
**poto'shi;** rommel.
**practicá;** oefenen, geoefend.
**prac'tico;** practisch.
**praga;** plaag.
**praktijk;** praktijk.
**preba;** weta **proba.**
**prebá;** verhinderd.
**precio'so;** kostbaar, precieus.
**precisión;** juistheid, nauwkeurigheid.
**preci'so;** precies, juist, nauwkeurig.
**predica;** preeken, prediken
**predicá;** gepreekt, gepredikt.
**predica'shi;** preek.
**preekstoel;** preekstoel, kansel.
**preferá;** prefereeren, verkiezen.
**preferen'cia;** voorkeur, preferentie, voorrang.
**pregun'ta;** vraag.
**prei'mu;** pruim.
**pre'mio;** premie.
**pren'chi;** prent, plaatje.
**pren'da;** juweel, kleinood.
**pren'sa;** pers (dagbladen).
**preocupá;** bezorgd, vooringenomen, preoccupeeren.
**preparà;** voorbereiden, bereiden, toebereiden, prepareeren, bereid, geprepareerd, toebereid.
**preparación;** aanstalten, bereiding, preparaat, voorbereiding.
**presen'cia;** aanwezigheid, tegenwoordigheid.
**presenciá;** bijwonen, vertegenwoordigen.
**present;** cadeau, present.
**presentá;** aanbieden, voorstellen, (zich) presenteeren, (zich) vertoonen.

**preservá:** preserveeren.
**presiden'te:** voorzitter, president.
**presidí:** voorzitten, presideeren,
**presión:** pressie, druk.
**presta:** presteeren.
**presta:** leenen, uitleenen (Ar.)
**prestá:** gepresteerd, geleend.
**prestígio:** prestige.
**pre'su:** gevangene.
**pretendé:** aanspraak maken (op), voorgeven.
**pre'tu:** zwart.
**prijs:** prijs.
**priki'chi:** parkiet.
**primi:** drukken, persen, uitpersen.
**primintí:** beloven.
**primiti'vo:** primitief.
**pri'ma:** nicht.
**pri'mo:** neef.
**principal':** voornaamst(e).
**principalmen'te:** hoofdzakelijk, voornamelijk, vooral.
**principiá:** beginnen.
**princi'pio:** principe, beginsel.
**principio (na):** aanvankelijk, in principe.
**prins:** prins.
**prinses:** prinses.
**prison':** kerker, gevangenis.
**privilegiá:** bevoorrechten.
**privile'gio:** voorrecht, privilege.
**pro'a:** boeg, steven, voorsteven.
**proba:** bewijzen, aantoonen.
**probá:** bewezen, beproefd.
**proba'bel:** vermoedelijk, waarschijnlijk.
**probabilidad':** waarschijnlijkheid.
**probación:** proeftijd.
**probechá:** benutten, profiteeren van.
**probe'cho:** profijt, nut, baat, voordeel, winst.
**probecho'so:** voordeelig.
**proble'ma:** probleem, vraagstuk.
**procesión:** ommegang, processie.
**proce'so:** proces.

**proclamá;** proclameeren.
**proclamación;** proclamatie.
**producción;** productie, voortbrengsel, product.
**producí;** produceeren, opleveren, voortbrengen.
**profesión;** beroep, professie
**profe'ta;** profeet.
**profetisá;** profeteeren, voorspellen.
**profiá;** aanhoudend, stijfkoppig, stijfhoofdig.
**profun'do;** diep, diepgaand.
**proga'shi;** purgeermiddel.
**progre'so;** vooruitgang.
**prohibí;** verbieden, verboden.
**prohibición;** verbod.
**pro'himo;** naaste, evennaaste, medemensch.
**prolongá;** verlengen, verlengd, rekken, gerekt.
**promé;** alvorens, eerst, ten eerste.
**prome aja;** eertijds, vroeger.
**prome cu;** alvorens, eer, eerder dan, voordat.
**prome (pa di);** eerstelijk, ten eerste.
**promen'te;** spaansche peper.
**promente du'shi;** paprika.
**prome'sa;** belofte, gelofte.
**pronk;** pronken.
**pronto;** spoedig.
**pronunciá;** uitspreken.
**pronunciación;** uitspraak.
**propagá;** propageeren, propagandeeren.
**propagan'da;** propaganda
**propaganda (haci);** propagandeeren, propageeren.
**propagandis'ta;** propagandist.
**propiedad';** bezit, eigendom.
**proponé;** proponeeren, voordragen, voorstellen, wikken.
**proporción;** verhouding, evenredigheid.
**proporción (na);** evenredig in proportie, naar verhouding.
**proposición;** voordracht, voorslag, voorstel.

**prostitución:** prostitutie.
**protección:** protectie, bescherming.
**protehá:** behoeden, beschermen, protegeeren, behoed, beschermd.
**protest':** protest.
**protestá:** protesteeren, geprotesteerd.
**Protestant:** Protestant.
**prover'bio:** spreekwoord.
**Providen'cia:** Voorzienigheid.
**provisión:** provisie.
**provocá:** tarten, uitdagen.
**provocación:** uitdaging.
**pruba:** weta **purba.**
**prue'ba:** blijk, bewijs, aanwijzing.
**pru'ga:** vloo.
**pruik:** pruik.
**publicá:** publiceeren, bekendmaken, openbaar maken.
**publicación:** bekendmaking, publicatie.
**pu'blico:** publiek.
**publiek:** publiek.
**publiek (na):** openlijk, publiekelijk.
**pudin':** pudding.
**pudor':** schaamtegevoel, zedigheid.
**pue'blo:** volk.
**pues'to:** ambt, betrekking, post.
**puji'tu:** kuiken.
**pul'chi:** poeder (medicijn).
**pulmon':** long.
**pulmonía:** longontsteking, pneumonie.
**puls:** pols, polsslag.
**pulse'ra:** armband, bracelet.
**pulushá:** fitten.
**pulu'shi:** fitterig, jaloersch, naijverig.
**pulverisá:** vergruizen, verpulveren, pulveriseeren.
**punjá:** dolk, ponjaard.
**pun'ta:** punt, stip, uiteinde
**punta (na):** op het punt.
**punta (piki):** feestjes afloopen voor drank, enz.
**puntá:** puntig, spits.
**puntra:** vragen.

**puntramen'tu;** gevraag, vraag.

**puntual;** punctueel, stipt.

**pura;** bespoedigen, opschieten, reppen, voortmaken.

**purá;** gauw, vlug, haast, haastig.

**purba;** beproeven, probeeren, proeven, trachten, pogen.

**purbá;** beproefd, getracht.

**purbamen'tu;** proef.

**pure'sa;** maagdelijkheid, reinheid, zuiverheid.

**purgato'rio;** vagevuur.

**purificá;** louteren, zuiveren, gelouterd, gezuiverd.

**purificación;** loutering, zuivering.

**pursi;** immers.

**pursugí;** achtervolgen, nazetten, vervolgen, najagen, achtervolgd, nagezet, vervolgd, nagejaagd.

**pu'ru;** puur, rein, zuiver.

**purun'chi;** sproeten, zomersproeten, ook een gespikkelde vischsoort.

**pus;** etter, puz.

**pusha;** dringen, duwen, stooten.

**pushamen'tu;** gedrang, geduw.

**puspas;** gort.

**pusta;** wedden.

**pustamen'tu;** wedren.

**putri;** rotten, verrotten.

**putrí;** rot, verrot.

**putri di hari;** (zich) doodlachen, (zich) een ongeluk lachen.

**puus;** purper, violet.

## R

**raai;** raden, gissen, geraden.

**raak;** raken, geraakt.

**raampi di glas;** ruit, soort vlieger.

**raar,** onwel, duizelig, raar, vreemd.

**rabanas';** ramenas.

**ra'bia;** boosheid, gramschap, toorn, woede.

**rabia;** boos worden, kwaad worden.

**rabiá:** boos, kwaad, toornig, vertoond.
**ra'bu:** staart.
**rabu (sagudi):** kwispelen, kwispelstaarten.
**ración:** rantsoen.
**racioná:** rantsoeneeren, gerantsoeneerd.
**racionamen'tu:** rantsoeneering.
**radiator:** radiateur.
**radical':** radicaal, grondig, afdoend.
**ra'dio:** radio, radium.
**raís:** wortel.
**ra'jo:** straal.
**ra'ma:** tak, twijg.
**rama:** vertakken.
**rama'da:** schuurtje (v. takken en palmbladeren gemaakt).
**ranca:** rukken, trekken, uittrekken, losrukken.
**ranca sanger:** uitzuigen.
**raridad':** zeldzaamheid.
**rancá:** losgerukt, uitgetrokken.
**ranca afó:** uitrukken, losrukken, uittrekken.
**rasca:** bekrassen, krassen, ontvellen.
**rascá:** bekrast, ontveld.
**ras'cu:** krab, schram, kras.
**rasen'chi:** rozijn.
**raspa:** afkrabben, raspen, schrapen.
**raspá:** geraspt, geschraapt.
**ras'pu:** rasp.
**raton':** muis.
**raton di ano'chi:** vleermuis.
**ra'tu:** even, eventjes, oogenblik, poosje.
**raus:** afsnauwen, snauwen, toesnauwen.
**raza:** afkomst, ras.
**razon':** reden, rantsoen (oud).
**razon (tin (i):** gelijk hebben.
**razona'bel:** billijk, redelijk.
**razzia:** opruiming, razzia.
**reacción:** reactie, terugslag.
**real':** koninklijk.
**realidad':** realiteit, werkelijkheid.
**realizá:** realiseeren, verwezenlijken.

**realización;** verwezenlijking.
**rebahá;** korten, gekort.
**reba'ha;** korting, vermindering.
**rebultá;** overhoop, onderstboven.
**recaída;** instorting (v. e. zieke).
**recet';** recept, doktersvoorschrift.
**rechasá;** terugdrijven, terugslaan, terugwerpen.
**reci'bu;** kwitantie, ontvangbewijs, reçu.
**reclamá;** reclameeren, gereclameerd.
**reclamación;** reclamatie.
**recla'me;** reclame.
**recohé;** hernemen, hernomen.
**recomendá;** aanbevelen, aanprijzen, recommendeeren.
**recomenda'bel;** aanbevelenswaardig.
**recomendación;** aanbeveling, recommendatie.
**recompen'sa;** belooning, schadeloosstelling.
**recompensá;** belonen, vergoeden, schadeloosstelstellen.
**reconocé;** erkennen, herkennen, bekennen, erkend, herkend.
**reconocemen'tu;** erkenning.
**record';** record.
**recorda;** gedachtig zijn, gedenken, herinneren.
**recre'o;** ontspanning, recreatie.
**rectitud';** rechtschapenheid.
**rectificá;** rectifiseeren, verbeteren.
**recuer'do;** aandenken, herinnering.
**re'da;** klappen, net, klikken, verklappen, verklikken, verraden.
**redacción;** redactie.
**redactor';** redacteur.
**reda'shi;** kletspraatjes, geroddel.
**Redentor';** Verlosser, Zaligmaker.

**redoblá;** verdubbelen, verdubbeld.

**reducí;** beperken, reduceeren, terugbrengen, beperkt, gereduceerd.

**referen'cia;** referentie.

**referenda'rio;** referendaris.

**referí;** refereeren, verwijzen naar.

**reformá;** hervormen, reformeeren, hervormd, gereformeerd.

**reformación;** hervorming, reformatie.

**reforsá;** versterken, versterkt.

**refrescá;** verfrisschen, verfrischt.

**refres'co;** verfrissching.

**rèfri;** scheidsrechter, referee (voetbal).

**refuer'zo;** versterking.

**refu'gio;** toevlucht, wijkplaats.

**regalá;** geschenk, cadeau doen, geschonken.

**règa'lo;** cadeau, geschenk.

**regla;** beredderen, regelen, ordenen, schikken.

**re'gla;** regel, lijn, regeling.

**reglá;** geregeld, geordend

**règular';** matig, middelmatig, gewoon, regelmatig.

**rehabilitá;** in eer herstellen, rehabiliteeren.

**rehabilitación;** rehabilitatie eerherstel.

**rei;** koning.

**rei'na;** koningin, regeeren, heerschen.

**rei'no;** koninkrijk.

**rek;** rekken, gerekt.

**rekki;** rek, rekje.

**relación;** omgang, relatie, verkeer.

**religión;** gezindte, geloof, religie, godsdienst.

**religio'so;** godsdienstig, vroom.

**relohe'ro;** horlogemaker.

**rema;** roeien.

**re'ma;** roeispaan, riem, roeiriem.

**rema'ta;** weta **di remata.**

**reme'di;** drankje, geneesmiddel, medicijn, remedie.

**rementá;** barsten, ontplof-

fen, gebarsten.
**remordemen'tu:** wroeging.
**rende:** rendeeren.
**renobá:** hernieuwen, vernieuwen, hernieuwd, vernieuwd.
**rèns:** ranzig.
**re'pa:** soort maiskoek (Ar.)
**repasá:** opnieuw bekijken, opnieuw nagaan.
**re'pi:** reep.
**representá:** afvaardigen, vertegenwoordigen afgevaardigd, vertegenwoordigd.
**representación:** vertegenwoordiging, representatie.
**representan'te:** vertegenwoordiger, afgevaardigde.
**reputación:** reputatie, vermaardheid.
**res:** reuzel.
**resa:** bidden.
**resamen'tu:** gebed.
**reserbá:** reserveeren, gereserveerd.
**reser'ba:** reserve, voorraad
**residá:** reseda.
**resicitó:** verrijzen, verrezen.
**resisten'cia:** weta **risistencia.**
**resistí:** weta **risistí.**
**reskoek:** soort pannekoek.
**resolbé:** besluiten, besloten.
**resolución:** besluit, oplossing, resolutie.
**resoná:** galmen, resoneeren, weergalmen, weerklinken.
**rèspèt':** achting, eerbied, ontzag, respect.
**respetá:** achten, eerbiedigen, respecteeren, geacht, geëerbiedigd, gegerespecteerd.
**respetábel:** achtbaar, aanzienlijk, achtenswaardig.
**respondé:** beantwoorden, antwoorden.
**respon'di:** antwoord, bescheid, boodschap.
**responsa'bel:** aansprakelijk, verantwoordelijk.
**responsabilidad':** aansprakelijkheid, verantwoordelijkheid.

**respu:** boeren, oprispen, boer, oprisping.

**restitución:** teruggave, restitutie.

**restituí:** teruggeven, restitueeren.

**resto:** overschot, overblijfselen, rest, stoffelijk overschot.

**resultá:** blijken, voortvloeien, voortspruiten.

**resulta'do:** gevolg, resultaat, uitwerking.

**resul'to:** gevolg, resultaat, uitwerking.

**resurección:** opstanding, verrijzenis.

**retirá:** retireeren, terugtrekken.

**retira'da:** aftocht.

**reti'ro:** ontslag.

**retocá:** retoucheeren.

**reuní:** bijeenkomen, vergaderen.

**reunion':** bijeenkomst, vergadering.

**revelá:** openbaren, geopenbaard.

**revelación:** openbaring.

**riá:** reaal (15 cent).

**riba:** op, boven, weta tamben **ariba.**

**riba riba:** oppervlakkig.

**riba tur:** bovenal.

**rib'chi:** rib.

**ricibí:** ontvangen, communiceeren, aannemen, aangenomen.

**ricibimen'tu:** Avondmaalsbediening, communie, aanneming.

**ri'cu:** rijk, vermogend.

**ridi'culo:** belachelijk, bespottelijk.

**rien'da:** breidel, teugel.

**rifa:** verloten.

**rifá:** verloot.

**rifamen'tu:** verloting.

**rike'sa:** rijkdom.

**ril:** rilling, rillen.

**rin'chi:** ring.

**rinchi di orea:** oorbel, oorring.

**ring:** bellen, gebeld.

**ringweer:** ringworm.

**ripará:** bemerken, opmerken, opgemerkt.

**ripará (sin):** onopgemerkt.

**ripití:** herhalen, repeteeren, herhaald.
**ripitición:** herhaling, repetitie.
**risa:** onduleeren.
**risamen'tu:** ondulatie.
**risca:** gevaarloopen, riskeeren, wagen.
**riscá:** riskant, gewaagd.
**ris'cu:** risico, waagstuk.
**risisten'cia:** weerstand, tegenstand, weerstandsvermogen, uithoudingsvermogen.
**risistí:** weerstaan, tegenstand bieden, verzetten tegen.
**rispu:** weta **respu.**
**ristra:** rist, doorzoeken, fouilleeren.
**riu:** rivier.
**robes':** linker, verkeerd, linksch.
**ro'chi:** marmot.
**roerom:** roerom
**roester:** roest.
**roga:** afsmeeken, smeeken
**rogá:** afgesmeekt, gesmeekt,
**rok:** rok (galakleeding).
**rol:** rol.
**rom:** rum.
**rompecabes':** legpuzzle, puzzle.
**rom'pi:** romp.
**ronca:** reutelen, ronken, snorken, snurken.
**roncamen'tu:** geronk, gesnork, gesnurk.
**ron'chi:** rondje, ritje.
**rond:** rond, omheen.
**rond di:** rondom, om.
**rondiá:** zoeken (Ar).
**rondó:** rond, omheen.
**rondo di:** rondom, om.
**rondoná:** omgeven, omringen, omringd.
**ronsé:** grondzee (Ar.)
**rooi:** greppel.
**rooibiet:** roode biet.
**roos'te(r):** roosten, roosteren.
**rosa:** schoonmaken (v. e. stuk terrein).
**ro'sa:** roos.
**rose'a:** adem.
**rosea (hala):** inademen, ademen, ademhalen.

**rosa'rio:** rozenkrans, rozenhoedje.
**rospondé:** antwoorden, beantwoorden.
**rospon'di:** antwoord, bescheid, boodschap.
**rouw:** rouw.
**rubi:** robijn.
**rucu:** orleaan (geelroode kleurstof.)
**rudi'a:** knie.
**rule'ta:** roulette.
**rum:** koers, richting.
**ruman hom'ber:** broer, broeder.
**ruman mohé:** zus, zuster
**Ruma'nia:** Roemenië.
**rumor':** gerucht, rumoer.
**Ru'sia:** Rusland.
**Ru'so:** Rus, Russisch.
**ru'ta:** route, richting.
**ruti'na:** routine.
**rutiná:** routineeren, geroutineerd.

## S

**sa:** kennen, weten.
**sa (sin):** onbewust.
**saba'na:** gehucht.
**sa'bel:** sabel.
**sa'bi:** weta **sa.**
**sabí:** wijs, kundig, knap, slim.
**sabidoría:** geleerdheid, wijsheid, kundigheid.
**saca:** braken, overgeven, uithalen.
**saca ca'ra:** zich van zijn goede zijde doen kennen.
**saca cuen'ta:** rekening (en) uitschrijven.
**saca portret':** kieken, fotografeeren.
**sacadó:** tondeldoos, vuurslag.
**Sacramen'to:** Sacrament.
**sacrificá:** offeren, opofferen, geofferd, opgeofferd.
**sacrifi'cio:** offer, offerande, misoffer, opoffering.
**sacrile'gio:** heiligschennis, ontwijding.
**sacristi'a:** sacristie.
**sa'cu:** zak.
**sacu di papel:** buil, papieren zak.

**sagra'do;** heilig.
**sagudí;** schokken, schudden, door elkaar schudden, heen en weer schudden.
**sagudi ra'bu;** kwispelen, kwispelstaarten.
**sa'ja;** rok.
**saja di abao;** onderrok, onderjurk.
**sajèt';** sajet.
**sa'la;** zaal, salon.
**sala'da;** sla, salade.
**salada (komkomber);** komkommer.
**salariá;** salarieeren, bezoldigen, gesalarieerd, bezoldigd.
**sala'rio,** bezoldiging, salaris.
**salas'ter;** peperwortelboom (Sur.)
**salba;** redden, verlossen, zaligmaken.
**salbá;** gered, verlost.
**salbación;** redding, verlossing, heil, zaligheid.
**Salbador';** Heiland, Verlosser, Zaligmaker.
**salba'he;** wild, wildeman.
**salga;** zouten, inzouten.
**salgá;** ingezouten, gezouten.
**sali;** opgaan, uitkomen, uitgaan.
**salí;** afkomst.
**sali bon;** lukken, gelukken, goed uitvallen, gelukt.
**sali ma'lu;** mislukken, mislukt, verkeerd uitvallen.
**sali pa;** opkomen voor.
**salin'ja;** zoutpan.
**salmao;** zalm.
**salon';** (Ar) weta **jorki.**
**salpe'ter;** salpeter.
**salta;** overslaan.
**saltá;** overgeslagen.
**sa'lu;** zout.
**salú;** gezond, gezondheid.
**sal'vo;** salvo.
**sam;** een soort spaarfonds, dat over een zeker tijdvak loopt en waarvan elke deelnemer op een van te voren afgesproken datum zijn vol te storten bedrag krijgt.
**sambar'cu;** soort sandaal.

**sambè'chi;** knipmes, pennemes

**sambujá;** duiken, gedoken.

**sambu'ja;** duik.

**saminá;** keuren, onderzoeken, examineeren, gekeurd, onderzocht, geexamineerd.

**saminación;** onderzoek.

**sancioná;** bekrachtigen, sanctionneeren, gesanctionneerd, bekrachtigd.

**sanco'chi;** soort soep van groenten en vruchten.

**sanda'lia;** sandaal, bindzool.

**san'ger;** bloed.

**sanger (curi);** bloeden.

**sanger fríu (cu);** (in) koelen bloede.

**sanger (na);** bebloed.

**sanger pu'ru;** rasecht.

**sangra;** aderlaten, bloeden.

**sangriwe'la;** bloedzuiger.

**sangu'ra;** mug.

**sanidad';** gezondheidsdienst.

**santa'na;** R.K. kerkhof, R.K. begraafplaats.

**Santa Olio;** H. Oliesel.

**santificá;** heiligen, geheiligd.

**santificación;** heiliging.

**Santificador';** Heiligmaker

**Santidad';** Heiligheid.

**san'tu;** zand, heilig, heilige.

**santua'rio;** heiligdom.

**sapaté;** schoenlapper, schoenmaker.

**sapaté (perde);** 't bij eenig spel zóó verliezen, dat men nog niet tot de helft van het aantal punten van de tegenpartij komt.

**sapatía;** slag met den voet op het water (bij 't zwemmen).

**sapatiá;** stampvoeten, trappelen, spartelen.

**sapa'tu;** schoen.

**sa'pu;** pad, padde.

**sara;** sarren, hitsen, ophitsen, treiteren.

**sará;** gesard, kwaad, boos.

**saram'pi;** mazelen.

**sardin'chi;** sardine.

**sar'na;** schurft.

**sas;** zaagsel.

**sastré;** kleermaker.
**sastreri'a;** kleermakerij.
**satin';** satijn.
**satisfacción;** satisfactie, voldoening, tevredenheid.
**satisfe'cho;** tevreden, voldaan.
**sau'chi;** zwaluw.
**saúcu;** bloem van de vlierboom.
**saus;** saus, jus.
**sausè'shi;** sausijs, knakworst.
**saxofon';** saxofoon.
**scama;** van schubben ontdoen.
**sca'ma;** schalm, schub.
**scandal';** schandaal.
**scandalisá;** schandaliseeren.
**scandalosamente;** schandalig, schandaleus.
**scapa;** ontsnappen, ontglippen, ontvluchten, ontkomen, redden.
**scapá;** ontsnapt, gered.
**scapa di paga;** ontduiken.
**scapa-dep'chi;** stuiver.
**scapabi'da;** reddingsgordel, reddingsboei.
**scapulá;** afketsen, ketsen.
**scapula'rio;** schapulier.
**scarmai';** keilen.
**scavier';** inpikken, verdonkeremanen.
**schaak (hunga);** schaken.
**schutter;** schutter.
**sclama;** uitroepen.
**sclamá;** uitgeroepen.
**scohe;** kiezen, uitkiezen, uitzoeken.
**scohemen'tu;** keus, keuze.
**scohí;** uitverkoren, uitgezocht, gekozen, uitgekozen, uitgelezen.
**sconde;** verschuilen, verbergen, schuilen.
**scondí;** verborgen, verscholen, achterbaks, heimelijk.
**scopèt;** geweer.
**scopet di ha'gel;** windbuks.
**scopet di jaag;** jachtgeweer.
**scorpion';** schorpioen.
**screment';** door schade wijs geworden.
**scrementá;** door schade ondervinden.
**scrupulo'so;** scrupuleus.

**scual;** berispen, berisping.
**scucha;** beluisteren, luisteren, afluisteren.
**scuchador';** luisteraar, toehoorder.
**scupi;** spuwen, spugen.
**scu'pi;** speeksel, spuug.
**scupi di Dios;** moedervlek.
**scur;** donker, duister, somber.
**scuridad';** duisternis.
**se'a;** hetzij.
**seba;** invetten ,vetten.
**sebá;** ingevet, gevet.
**se'bu;** vet
**seca;** droogen, opdroogen, verdroogen, afdroogen.
**secá;** gedroogd, opgedroogd. verdroogd, afgedroogd.
**seca (papel di);** vloeipapier
**secretaría;** secretarie.
**secreta'rio;** secretaris.
**secre'to;** geheim.
**se'cu;** droog, dor, ondiep, schraal.
**secu (hende);** droogstoppel.
**secu'ra;** droogte.
**sed;** dorst.
**se'da;** zijde.
**segun';** al naar, naar, blijkens, naarmate, naar gelang, volgens, overeenkomstig, zooals.
**segun'do;** tweede, tel, seconde.
**segu'ro;** assurantie, verzekering.
**seis;** zes
**seis (di);** zesde.
**seja;** bezegelen, zegelen, verzegelen.
**sejá;** gezegeld, verzegeld.
**se'jo;** zegel, cachet.
**selado(r)';** kommies der belastingen.
**selder;** selderij.
**selección;** keuze, selectie.
**seliga;** zeilgaren.
**Semana Santu;** Goede Week.
**semana'rio;** weekblad.
**sembra;** zaaien.
**sem'per;** altijd, steeds, immer.
**sengènè';** glasscherf.
**senja';** teeken, signaal, sein.
**senjalá;** signaleeren, gesig-

naleerd.

**senjo'ra;** mevrouw, echtgenoote.

**senjori'ta;** juffrouw, mejuffrouw, jonge dame, maagd.

**sensación;** gewaarwording, opschudding, sensatie.

**sensacional';** opzienbarend, sensationeel.

**sensual';** sensueel, wellustig, wulpsch, zinnelijk.

**sentebi'bu;** aloë.

**senten'cia;** veroordeeling, vonnis.

**sentenciá;** veroordeelen, vonnissen, veroordeeld, gevonnist.

**senti'do;** beteekenis.

**sentido (dobbel);** dubbelzinnig.

**sentimental';** sentimenteel.

**sentimen'tu;** gevoel, gewaarwording.

**separá;** afscheiden, apart, afzonderen, scheiden, afzonderlijk, afgescheiden, gescheiden.

**separación;** afscheiding, scheiding, afzondering

**sera;** dichten, dicht maken, afsluiten, sluiten, opsluiten.

**será;** dicht, gesloten, opgesloten, afgesloten.

**sera boca;** zwijgen, mond houden.

**sera ca'ra;** fronzen.

**será cerca otro;** dicht aaneengesloten.

**sera moke'ta;** de vuist ballen.

**sera na ja'bi;** wegsluiten.

**serbètè;** handdoek, servet.

**sere'na;** avonddauw, avondnevel.

**serená;** heupwiegend dansen.

**serena'da;** serenade.

**se'rio;** serieus, ernstig.

**seriosidad';** ernst.

**sesen'ta;** zestig, vallende ziekte.

**se'su;** brein, hersenen.

**seten'ta;** zeventig.

**seú;** oogstfeest.

**severidad';** gestrengheid.

**seve'ro;** gestreng.

**shabrak':** dekkleed, schabrak.
**shafer':** chauffeur.
**shalup':** pap van pijlwortelmeel.
**shangran':** juffrouw (soort cactus).
**shangriná:** zaggerijnig.
**shap:** kroeg, tapperij.
**shap:** (Ar.) levensmiddelenwinkel, kruidenierswinkel.
**shape'ro:** kroegbaas.
**shapogris':** slecht gekleed, (armzalig.)
**shawa'wa:** slecht gekleed, (onverzorgd)
**shèrta:** bereiken.
**shèrtá:** bereikt.
**shi:** kst.
**shilèt:** vest.
**shimaron':** verwilderd, schuw.
**shimaru'cu:** inlandsche kers.
**shimohé:** verwijfde vent.
**shini'shi:** asch, grijs.
**shiri-shi'ri:** ingewanden (beesten)
**shishi:** oudste zuster.
**shishi di caja:** slet, straatmeid, straatdeerne.
**shofer:** weta **shafer.**
**shoklé:** weta **soklé.**
**shon:** beleefdheidsvorm voorafgegaan aan naam, ook meneer, mejuffrouw.
**shonsholí:** weta **shosholí.**
**shonshon:** kruizebloem.
**shosholí:** sesamzaad.
**shorotá:** gorden, omgorden, sjorren.
**shorom'bu:** makker.
**shuata:** vergiftigd worden (zijn) door visch- of blikwaar.
**si:** als, indien, ja, wanneer, zoo.
**si no:** anders, tenzij.
**sía:** zadel.
**sibo'jo:** ui.
**sibojo lar'gu:** prij.
**sie'te:** zeven.
**sigi:** doorgaan, opvolgen, vervolgen, voortgaan, volgen.
**sigí:** gevolgd, in volgorde, achter elkaar.

**si'glo;** eeuw.
**significá;** weta **nifica.**
**sigur';** zeker, stellig, beslist, veilig.
**sigurá;** veilig stellen, verzekeren, verzekerd.
**siguran'sa;** zekerheid, gerustheid, garantie.
**siguridad';** zekerheid, veiligheid.
**sîlaba;** lettergreep syllabe
**silen'cio;** stilte, stilzwijgendheid.
**simadan;** oogstfeest (Bon).
**siman';** week.
**Siman di Pascu;** Kerstweek
**siman pasá;** verleden week.
**simi'ja;** zaad.
**simpatía;** medegevoel, sympathie.
**simpa'tico;** sympathiek.
**sim'pel;** eenvoudig, simpel
**simple'sa;** eenvoud.
**sin;** zonder.
**sin animo;** futloos, moedeloos.
**sin berguen'sa;** schaamteloos, onbeschaamd.
**sin bi'da;** onbezield.
**sin colo(r)';** kleurloos.
**sin consen'shi;** gewetenloos
**sin cuen'ta;** zorgeloos.
**sin curazon';** gewetenloos.
**sin du'da;** ongetwijfeld, zeker.
**sin fin;** eindeloos.
**sin fon'do;** ongegrond.
**sin for'za;** krachteloos.
**sin gas'tu;** kosteloos.
**sin he'ra;** zonder te missen.
**sin igual';** weergaloos.
**sin kita ni pone;** letterlijk.
**sin laba;** ongewasschen.
**sin man'cha;** smetteloos, vlekkeloos.
**sin mane'ra;** ongemanierd.
**sin miedu;** onbevreesd.
**sin nodi;** noodeloos, onnoodig.
**sin penja;** ongekamd.
**sin pensa;** ondoordacht.
**sin ripará;** onopgemerkt.
**sin sa;** onbewust.
**sin sinti;** lichtzinnig.
**sin ta sinti;** onvoelbaar.
**sin smaak;** zouteloos, smakeloos.

**sin sosie'gu;** rusteloos.
**sin stop;** aanhoudend.
**sin strobación;** onbelemmerd, ongehinderd.
**sin tac'to;** tactloos.
**sin talen'to;** onbegaafd.
**sin tapa;** onbedekt.
**sinberguensa;** onbeschaamde, schaamtelooze.
**sinceridad;** oprechtheid.
**since'ro;** oprecht.
**sincu'ria;** stroohoed (heeren).
**sincuriá;** ƒ0.75.
**sinfonia;** symphnie.
**sinfonia di bo'ca;** mondharmonica.
**sinfonia di man;** handharmonica, trekharmonica.
**sinja;** leeren, onderwijzen.
**sinjá;** geleerd.
**sinjan'sa;** onderricht, onderwijs.
**sinta;** zitten.
**sin'ta;** lint.
**sintá;** gezeten, zittend.
**sintá den placa;** in 't geld rollen, in 't geld wentelen.
**sinti;** gevoelen, voelen, gewaarworden.
**sinti (sin ta);** onvoelbaar.
**sintí;** gevoel, verstand, zintuig.
**sintí (sin);** lichtzinnig.
**sintimen'tu;** gevoel, gewaarwording.
**si'pel;** sijpelen, śiepelen, sieperen.
**sirbi;** deugen, dienen, bedienen.
**sirbicial';** gedienstig.
**sirbido(r)';** dienaar, gedienstige, knecht.
**sirbidor di misa;** misdienaar.
**sirbi'shi;** dienst.
**sire'na;** sirene.
**siste'ma;** systeem, stelsel.
**sistematicamente;** stelselmatig, systematisch.
**si'tio;** geschikt terrein, geschikte plaats.
**situá;** gelegen, gesitueerd, situeeren.
**situación;** gesteldheid, toestand, situatie.
**sjèrs;** koets, rijtuig, sjees.
**sjouwer;** kruier, sjouwer.

**skaaf;** schaven, schaaf.
**skaars;** schaarsch.
**skarnier';** scharnier.
**skeel;** scheel.
**skeer;** scheur, scheuren, verscheuren.
**skeif;** schuif, schuiven.
**skeins;** schuin.
**skeiru;** borstel, schuier, borstelen, schuieren, afborstelen.
**skeiru di dien'te;** tandenborstel.
**skei'ru di panja;** kleerborstel.
**skèr;** schaar.
**skèr'pi;** scherp.
**skeze;** missen.
**skinok';** boksbeugel.
**skirbi;** schrijven.
**skirbí;** schriftelijk geschreven
**skirbimen'tu;** geschrijf.
**skom'mel;** schommel, schommelen, geschommeld, schudden, wasschen (kaarten), neuzen.
**skool;** school.
**skop;** schop, schoppen, geschopt, trappen, getrapt.
**skopa'pel;** schubappel.
**skot;** schot, schotten, beschotten.
**skot'ter;** schotel.
**skouder;** schouder.
**skreef;** schreef, naad, kier.
**skribi;** weta **skirbi.**
**skrif;** schrift, cahier.
**skrijnwerker;** schrijnwerker.
**skroef;** schroef, schroeven, geschroefd.
**skroefdraai;** schroevendraaier.
**skuma;** schuimen.
**sku'ma;** schuim.
**sku'mo;** schuim.
**slag;** klap, plof, slag.
**slap;** slap.
**slin'gu;** linsch, linkshandig.
**slip;** glijden, uitglijden, slippen, geslipt, uitgegleden.
**slof;** slof.
**slons;** slordig, slons.
**slo'pi;** sloop, kussensloop.
**slot;** slot.
**sluim;** slijm.

**smaak;** smaken, smaak.

**smaak (sin);** smakeloos, zouteloos.

**smal;** smal.

**smeer;** smeer.

**smo'ki;** smoking.

**sne'chi;** snede, sneetje.

**sne'pi;** snip, watersnip.

**sneif;** snuif, snuiven, snuifje.

**snei'ru;** kleermaker.

**snijboon'chi;** snijboonen.

**snik;** snikken.

**snóa;** synagoge

**snoei;** snoeien.

**snoek;** snoek.

**snoep;** snoep

**so;** maar, alleen, slechts.

**sobèr'bè;** brutaal.

**sobra;** overblijven, overhouden, overschieten, resten.

**sobra (di);** te over, in overvloed

**sobrá;** overschot, overblijfsel, rest.

**sobrá di Dios;** visch die op de schol lijkt

**sobreca'ma;** sprei, beddesprei.

**sobri'na;** weta: **subrina.**

**sobri'no;** weta: **subrino.**

**socedé;** gebeuren, geschieden, toedragen, gebeurd, geschied.

**social';** sociaal.

**socialis'mo;** socialisme.

**socialis'ta;** socialist.

**sociedad';** samenleving, gemeenschap, maatschappij, societeit.

**so'cio;** vennoot.

**soda;** transpireeren, zweeten, uitslaan, beslaan.

**so'da;** soda.

**sodá;** bezweet

**sodó;** zweet, zweetbad

**so'fa;** sofa.

**sofocá;** benauwen, smoren, verstikken, gesmoord, verstikt, benauwd.

**sofocan'te;** benauwend, verstikkend.

**soja;** afstroopen, stroopen, villen, verbranden.

**sojá;** afgestroopt, gestroopt, gevild, verbrand.

**soketa'da;** domheid, onbenulligheid.

**soke'te;** suffert, suf.
**soke'temente;** domweg, stomweg.
**so'kle;** patrijs.
**solamente;** alleen, slechts, uitsluitend.
**sola'pa;** lapel, revers.
**soldá;** soldaat.
**solda'chi;** hermietkrab.
**soldeer';** soldeeren.
**soldeerbout';** soldeerbout.
**soledad';** eenzaamheid.
**solèm;** plechtig.
**solicitá;** solliciteeren.
**solicitación;** sollicitatie.
**solidad;** weta **soledad.**
**solita'rio;** alleen, patiencespel, eenzaam.
**so'lo;** zon.
**solte'ro;** vrijgezel.
**solución;** ontknooping, oplossing, solutie, einde.
**som;** som.
**som'bra;** schaduw, schim, silhouet, schaduwbeeld.
**sombré;** hoed.
**sombre di aros;** stroohoed (heerenhoed).
**sombre di caba'na;** panamahoed.
**somentá;** verdwijnen, verdwenen.
**sonja;** droomen.
**sonjá;** gedroomd.
**son'jo;** nachtrust, slaap, droom.
**soportá;** verdragen, doorstaan (fig).
**sop'pi;** soep.
**soppítu;** soort soep bestaande o.m. uit geroosterde visch en cocosnoot.
**sorpre'sa;** verrassing.
**sorpresa (duna);** verrassen
**sorsa'ca;** zuurzak.
**sor'to;** soort.
**sosegá;** rusten, uitrusten, kalm, kalmpjes, uitgerust.
**sosiégu;** gemak, rust.
**sosiégu (sin);** rusteloos.
**sosoró;** kruizebloem.
**sospechá;** verdacht, verdenken, vermoeden.
**sospe'cho;** argwaan, verdenking, vermoeden.
**sospecho'so;** verdacht.
**sostené;** onderhouden, on-

dersteunen.

**so'ta;** aframmeling, rammeling, pak slaag.

**so'to;** weta **sota.**

**spaar;** sparen, besparen.

**spaarbank;** lommerd, pandjeshuis, spaarbank, Oome Jan.

**spaardo(r)';** spaarder, spaarzaam.

**spa'cio;** ruimte, spatie, tijdruimte.

**spa'da;** degen, zwaard.

**spalk;** spalken.

**spal'ki;** spalk.

**Span'ja;** Spanje.

**Spanjó;** Spaansch, Spanjaard.

**spanjolisá;** verspaanschen

**spanta;** schrikken, verschrikken, bang maken, schrik aanjagen.

**span'ta pa'ra;** vogelverschrikker.

**spantá;** geschrokken ,verschrokken, bang.

**span'tu;** angst, schrik.

**sparkplug;** bougie.

**spat;** spatten.

**special';** bijzonder, speciaal.

**specialisá;** specialiseeren.

**specialis'ta;** specialist.

**specialmente;** in 't bijzonder, speciaal.

**specificá;** specificeeren, gespecificeerd.

**spekki;'** spek.

**spekta'kel;** spektakel, herrie

**spera;** afwachten, hopen, verwachten.

**speran'za;** verwachting, hoop.

**spiculá;** speculeeren.

**spiel;** spiegel.

**spièrta;** wakker worden, wakker maken, op de hoogte brengen (v. iets).

**spièrtá;** wakker, wakker gemaakt.

**spièrtu;** bijdehand, schrander, vlug van begrip.

**spin'ja;** doorn, stekel.

**spinja (porco di);** stekelvarken.

**spinnikok';** spinnekop.

**spion';** spion.

**spioná;** bespionneeren, spi-

onneeren, begluren, bespieden.

**spiral';** spiraal.

**spiritis'ta;** spiritist.

**spiritis'mo;** spiritisme.

**spiri'tu;** geest.

**spiritu di cabri'tu;** libel(Ar.)

**spiritual';** geestelijk.

**splendor';** glans, luister, praal, pracht.

**splica;** uiteenzetten, uitleggen, verklaren, ophelderen.

**splicá;** uitgeleed verklaard

**splicación;** uitleg, uiteenzetting, opheldering.

**splinter;** splinter.

**spoela;** spoelen, omspoelen

**spons;** spons, sponzig, sponsachtig.

**spoor;** sporen.

**spreit;** spuiten, gespoten.

**sprenge;** sprenkelen, besprenkelen.

**spruit;** spruiten.

**sta'ca;** staak, paal.

**stación;** station.

**stacioná;** stationneeren, gestationneerd.

**stal;** staal, stal.

**stampi'a;** postzegel.

**stan'ja;** tin, vertinnen.

**start;** start, starten.

**sta'tua;** standbeeld.

**statu'ra;** statuur, gestalte, lichaamslengte.

**stedloop;** spijbelen.

**stedskool;** spijbelen.

**steef;** steven, voorsteven.

**stek'ki;** stek.

**stenografi'a;** stenofrafie, kortschrift.

**stenografis'ta;** stenografiste stenografist.

**steril';** onvruchtbaar, steriel

**sterilisá;** steriliseeren, gesteriliseerd.

**sterilisación;** sterilisatie, steriliseering.

**stèrki;** krachtig, sterk.

**sti'chi;** katapult (Ar.)

**stil'chi;** stilletje.

**sti'lo;** manier, trant, wijze, stijl.

**stima;** liefhebben, beminnen, minnen.

**stimá;** bemind, geliefd.

**stimación;** liefde.

**stimulá:** stimuleeren, prikkelen.
**stimulan'te:** prikkel, stimulant.
**stíu:** opstapelen, stuwen.
**stipulá:** bedingen, stipuleeren.
**stipulación:** bedinging, voorwaarde, beding, stipulatie.
**stoba:** stoven.
**stobá:** gestoofd.
**stoei:** stoeien.
**stoeimen'tu:** gestoei.
**stoel:** stoel.
**stoel di ra'bu:** schommelstoel, wipstoel (Ar.)
**stoel di zoja:** schommelstoel, wipstoel.
**stoepi:** stoep.
**stof:** stof.
**sto'ma:** maag.
**stom'pi:** stomp, bot.
**stoom:** stoom, stoomen, gestoomd.
**stop:** ophouden, stoppen, staken, uitscheiden, stop.
**stop (sin):** aanhoudend.
**stopverf:** stopverf.
**strangulá:** worgen, geworgd.
**stranhe'ro:** vreemdeling, buitenlandsch.
**stranja:** bevreemden, verbazen, verwonderen.
**stran'jo:** ongewoon, onwennig, vreemd, zonderling.
**strategia:** krijgskunde, strategie.
**stre'na:** donder, onweer (Ar.)
**stre'pi:** streep.
**stre'ja:** ster.
**strèp:** schouderband.
**stri'bu:** stijgbeugel.
**strica:** strijken.
**stricá:** gestreken.
**stric'to:** gestreng, stipt, strikt, nauwgezet.
**strijkstok:** strijkstok.
**strik'ki:** strik.
**stroba:** belemmeren, beletten, hinderen, verhinderen.
**strobá:** belet, belemmerd, verhinderd.
**strobación:** beletsel, hinder.

belemmering.

**strobación (sin);** ongehinderd, ongestoord, onbelemmerd.

**strobamen'tu;** belemmering, stoornis.

**stroef;** stroef.

**strooi;** strooien.

**strooister;** strooister.

**stro'pi;** stroop, siroop.

**stropiá;** moe.

**structu'ra;** bouwtrant, structuur.

**struif;** struif.

**studia;** studeeren, bestudeeren.

**studiá;** gestudeerd geleerd

**stuipi;** stuip.

**stut;** stut, stutten, schragen, schoor, schoren.

**stuurboord;** stuurboord.

**su;** haar, heur, zijn.

**su mes;** zichzelf, zichzelve.

**suá;** schoonbroeder, zwager.

**suadéra;** zadelkussen.

**subi;** bestijgen, opstijgen, stijgen, beklimmen, **klim**men, opgaan.

**subi fli;** vliegeren.

**submarin';** duikboot, onderzeeër.

**subri'na;** nicht.

**subri'no;** neef.

**substitui;** substitueeren, vervangen.

**suciedad';** gemeenheid, onreinheid, smerigheid, vuilheid

**su'cu;** suiker.

**sucu klin'ker;** harde bruine suiker in klinkervorm.

**sucu largá;** bruine suiker, basterd suiker.

**sucu papilon';** suikerbrood

**sucú;** donker.

**sucumbí;** bezweken, bezwijken.

**sue'go;** schoonvader, schoonzoon,

**sue'gra;** schoondochter, schoonmoeder.

**sue'la;** vloer.

**suel'do;** tractement, salaris, verdienste.

**suer'te;** geluk, noodlot.

**suerte (bon);** bof, meevaller.

**suerte (mal):** pech, tegenvaller.
**suficien'te:** genoeg, voldoende.
**suficientemente:** genoegzaam.
**sufri:** boeten voor, lijden doorstaan, verduren.
**sufrimen'tu:** leed, smart.
**Suiza:** Zwitserland.
**Suizo:** Zwitser, Zwitsersch.
**sulfurá:** vertoornen, boos maken.
**su'ma:** som, bedrag, geldsom.
**sumpin'ja:** doorn, prikkel.
**sun'chi:** kus, zoen, zoenen kussen, schuimtaartje.
**sunu':** bloot, naakt.
**superior':** superieur, beter.
**supla:** blazen, opblazen.
**supla nami'shi:** snuiten.
**suplicá:** beleefd verzoeken
**suponé:** gissen, onderstellen, veronderstellen, vermeenen, vermoeden, verondersteld.
**supre'mo:** hoogste, opperste, verhevendste.
**sur'du:** doof, slechthoorend.
**surti:** sorteeren, uitzoeken.
**surtí:** gesorteerd.
**suscripción:** abonnement.
**susha:** bekladden, bevuilen, vuil maken.
**sushá:** bevuild, beklad.
**su'shi:** obsceen, onzindelijk, schunnig, smerig, unfair, vies, vuilnis.
**suspirá:** zuchten, verzuchten, gezucht.
**suspi'ro:** zucht, verzuchting.
**sus'tu:** weta: **hiba un sustu.**
**suta:** aframmelen, rammelen
**suta (cabes ta):** met molentjes loopen.
**switch:** schakelaar.

## T

**ta:** ben, bent, is, zijt, (ook als hulpwerkwoord gebruikt bij werkwoorden als: ik ga, mi **ta** bai, ik sta, mi **ta** para, enz.)
**ta duele:** 't is jammer.
**ta kico?:** wat is het?, wat is

er?

**taai;** taai.

**taba'cu;** tabak, doorkneed.

**tabata;** was, waren, waart.

**tabatin;** had, hadden.

**taberna'kel;** tabernakel.

**ta'bla;** plank, gelijk spelen, gelijk spel, (voetbal, etc.)

**table'ta;** tablet.

**tachue'la;** kopspijkertje, tapijtspijkertje, taats.

**tac'to;** tact.

**tacto (sin);** tactloos.

**tafetan';** taf (zijde)

**tafla;** tafellaken.

**taha;** verbieden.

**tahá;** verboden.

**tahá (ta);** het is verboden.

**taha pa'lu;** lijntrekken, luiwammesen.

**ta'ja;** taille, buitenband.

**tajo';** bord.

**ta'kel;** takel.

**tak'ki;** tak.

**tal i tal;** die en die, dinges.

**tal i tal mane'ra;** zus en zoo.

**tal mane'ra;** zoodanig, op zoodanige wijze.

**tal'co;** talk.

**talent';** talent.

**tal'mo;** verhevenheid waarop een bruidspaar zit om felicitaties in ontvangst te nemen.

**tam;** tanen, taam.

**taman'jo;** omvang, grootte.

**tamarein';** tamarinde.

**tambe(n)'** ook, eveneens, evenook, evenzeer.

**tamboer';** tamboer, trom, trommel.

**tamboer di orea;** trommelvlies.

**tango;** tango, tangodans.

**tanki;** bak, tank, vergaarbak.

**tampanjá;** catussoort (eetbaar).

**tampo'co;** evenmin, ook niet.

**tanta;** tante.

**tantan';** tante.

**tantem';** tot kijk, zoo lang.

**tantu;** zooveel.

**tao;** sleepen.

**tao di hende;** menigte, schare.

**taoboot;** sleepboot.

**tap:** aftappen, tappen.
**tapa:** dekken, afdekken, bedekken, toedekken, deksel.
**tapa (sin):** onbedekt.
**tapá:** afgedekt, bedekt, toegedekt, stom, oerdom.
**tapa con'cha:** zeepokken.
**tapade'ra:** deksel.
**tapa-tapa:** vischsoort die op de schol lijkt.
**tapijt':** tapijt, vloerkleed.
**tapu'shi:** aar.
**tarai':** werpnet, danspartij tegen betaling toegankelijk.
**tarda:** dralen, talmen.
**tardá:** laat, verlaat.
**ta'ta:** vader.
**ta'ti:** stamper.
**tawe'la:** overgrootvader,
**té:** tot, thee.
**té ora:** totdat.
**teater:** weta **teatro.**
**teatro:** theater, schouwburg
**te'cla:** toets.
**teima:** aanhouden.
**te'la:** stof, goed.
**telefon':** telefoon.
**telefoná:** telefoneeren, getelefoneerd.
**telefone're:** telefoneeren.
**telefonis'ta:** telefoniste, telefoonjuffrouw.
**telegrafia:** telegrafie.
**telegrafiá:** telegrafeeren.
**telegrafis'ta:** telegrafist.
**telegram':** telegram.
**tem:** weta **tempu.**
**tembla:** beven, rillen, sidderen, huiveren, trillen.
**temblor':** aardbeving, aardschok.
**temperá:** kruiden (v. spijzen).
**temperatu'ra:** temperatuur.
**tempestad':** onweer, storm.
**tempo:** tempo.
**temporal':** tijdelijk.
**tempran':** vroeg, vroegtijdig.
**tem'pu:** tijd, weer, weder.
**tempu di berano:** hongersnood.
**tempu di jobi'da:** regentijd
**tempu (na):** op tijd, bij tijds, tijdig.
**tempu (na mes):** gelijktij-

dig, tegelijk, te gelijker tijd.

**tende;** hooren, luisteren.

**tene;** houden vasthouden, ophouden, vastpakken.

**tené;** vastgehouden, vastgepakt.

**tene atras';** achterhouden. verzwijgen.

**tene boe'ki;** boekhouden.

**teng'chi;** tenger.

**tengla;** schaar (krab, kreeft).

**tennis;** tennis.

**tennis (hunga);** tennissen, tennis spelen.

**tenta;** plagen, bekoren, verzoeken.

**tentación;** bekoring, beproeving, verleiding, verzoeking.

**tentado(r)';** plaaggeest.

**tentala'ria;** pindakoekje.

**teología;** godgeleerdheid, theologie.

**teoría;** theorie.

**te'ra;** aarde, land, grond, vaderland.

**tera boná;** vruchtbare grond.

**tera ricu;** vruchtbare grond.

**tercer';** derde.

**ter'cio;** kerel, knul, vent.

**tere'no;** terrein, stuk land.

**terg;** tergen.

**terminá;** eindigen, afloopen, voltooien.

**terminación;** einde, afloop, uitgang (spraakk.)

**ter'mino;** termijn, duur, tijdvak.

**ter'mo;** thermosflesch.

**termome'ter;** thermometer.

**terpentijn;** terpentijn.

**terpenti'na;** terpentijn.

**terrein';** soupterrine.

**terri'bel;** vreeselijk, verschrikkelijk.

**teso'ro;** schat.

**test;** testen, toetsen.

**testament';** testament, uiterste wil, laatste wilsbeschikking.

**testi'gu;** getuige, ooggetuige.

**testiguá;** getuigen.

**testimo'nio;** getuigenis.

**te'tano;** stijfkramp, klem,

tetanus.
**te'te;** uier.
**tete'ro;** zuigflesch.
**texto;** tekst.
**tia'ra;** tiara.
**tiberos';** tuberoos.
**ti'bio;** lauw.
**tien'da;** winkel.
**ti'fus;** typhus.
**ti'ger;** tijger.
**ti'ki;** beetje, tikje, weinigje.
**ti'mido;** bedeesd, schuchter, verlegen, beschroomd, schroomvallig.
**timon';** roer.
**tin;** heb, hebt, heeft, hebben.
**tin be;** soms, somtijds, somwijlen.
**tini;** weta **tin.**
**tin(i) bon suer'te;** boffen, geluk hebben.
**tin(i) mie'du;** duchten, vreezen, schrik hebben.
**tina'shi;** weta **trinashi.**
**ti'no;** aandacht, besef, begrip, verstand.
**tino (buta);** opletten, opgelet!
**tino (na);** bij bewustzijn.
**tino (pone);** opletten, opgelet!
**tintu'ra;** tinctuur.
**ti'pico;** typisch.
**ti'pu;** type, model.
**tira;** gooien, werpen, schieten.
**tirá;** gegooid, geworpen, geschoten.
**tira afó;** wegwerpen, weggooien.
**tira discur'so;** speechen.
**tira mata;** doodschieten.
**tira na cara;** verwijten.
**tira contraban'da;** smokkelen.
**tira un discur'so;** een rede houden, een rede uitspreken.
**tira co'chi;** achteruitslaan, achteruittrappen (paarden, ezels)
**tira raís;** inwortelen, wortelschieten.
**tiraco'chi;** sprinkhaan.
**tirado(r)';** schutter.
**tirani'a;** tyrannie.
**ti'ru;** schot, knal.

**titulá:** tituleeren, betitelen, getiteld.
**ti'tulo:** opschrift, titel.
**to'bo:** tobbe, kuip.
**toca:** spelen (muziek), aanraken, raken, betreffen.
**tocá:** gespeeld (muziek)
**tocado(r)':** muzikant, speler (muziek)
**tocai':** naamgenoot.
**tocan'te:** betreffende, nopens, aangaande.
**toch:** toch.
**tocht:** tochten.
**todopodero'so:** almachtig.
**Todopodero'so:** Almachtige.
**Todos los Defuntos:** Allerzielen.
**Todos los Santos:** Allerheiligen.
**toho:** met veel moeite (iets verkrijgen, koopen, etc.)
**tolerá:** verdragen, dulden, tolereeren, getolereerd.
**tolera'bel:** duldbaar, verdraagbaar, verdragelijk.
**toleran'cia:** verdraagzaamheid.
**tolondrá:** versult, in de war.
**tomasi'na:** pop (v. e. vlinder)
**toma'ti:** tomaat.
**to'mo:** boekdeel.
**ton:** ton (eenheid)
**ton'chi:** hiel (v. d. voet)
**toni'no:** dolfijn, tonijn.
**to'no:** toon, klank.
**toor'chi:** toren.
**topa:** aantreffen, ontmoeten, tegenkomen.
**tormentá:** kwellen, folteren martelen, gekweld, gemarteld, gefolterd.
**tormentamen'tu:** gemartel
**tormen'tu:** foltering, marteling, geesel, kwelling.
**torn:** tornen, getornd.
**to'ro:** stier.
**torpedá:** torpedeeren, getorpedeerd.
**torpe'do:** torpedo.
**tortin':** eenoogige, eenoogig.
**tor'to:** eenoogig, eenoogige.
**tortu'ga:** weta **turtuga.**
**tos:** hoest.
**tosa:** hoesten, kuchen
**tosamen'tu:** hoestbui.

**tota:** branden (pinda, koffie), pruttelen.
**total':** totaal
**totoli'ca:** steenduif
**to'ver:** prutsen, knutselen.
**trabaho'so:** lastig, moeilijk, netelig
**trabao:** arbeid, werk, moeite
**traca:** meren.
**tradición:** traditie, overlevering.
**traduci:** vertalen, overzetten, vertaald.
**tradución:** vertaling, overzetting.
**tra'fico:** verkeer.
**traga:** inslikken, slikken, doorslikken.
**tra'gico:** tragisch, noodlottig.
**traha:** arbeiden, bouwen, fabriceeren, maken, vervaardigen, werken.
**trahá:** gefabriceerd, gemaakt, vervaardigd
**traha carpinté:** timmeren.
**traha du'ru:** zwoegen.
**traha smid:** smeden.
**trahado(r)':** werkman, peon.
**trahado(r) di sombré:** hoedenvlechtster.
**traición:** verraad.
**traicioná:** verraden.
**traicione'ro:** verraderlijk.
**traidor':** verrader.
**trajec'to:** traject.
**tra'lie:** tralie.
**tram'pa:** val, valstrik.
**tran'ca:** sluitboom (op deur of raam).
**tranke'ra:** afrastering, palissade, schutting.
**trankil':** bedaard, kalm, gerust, rustig.
**trankilidad':** bedaardheid, kalmte.
**tran'shi:** (Ar.) weta **trankera.**
**transport':** transport, vervoer.
**tran'sito:** transito.
**transportá:** vervoeren, transporteeren, vervoerd, getransporteerd.
**transportación:** vervoer, transport.

**trapa:** trappen, overrijden, stappen op.

**trapa mata:** doodtrappen, doodrijden.

**tra'pi:** trap, ladder, leer.

**trashèr':** étagère, uitstalkast.

**tras:** weta **atras.**

**tras di:** achter.

**trasteri'a:** geveins, huichelarij.

**trastorná:** onrust veroorzaken, in beroering brengen (fig).

**tras'tu (haci):** huichelen, veinzen.

**trata:** handelen over, bejegenen, behandelen.

**tratá:** behandeld, bejegend.

**trata cu:** omgaan met.

**tratamen'tu:** behandeling, bejegening.

**tra'tu:** behandeling, bejegening.

**trece:** brengen.

**trei:** weta **tras di.**

**trei merdi'a:** namiddag.

**trek:** tocht.

**trekpo'chi:** trekpot.

**trempan':** vroeg, vroetijdig.

**trènter:** drentelen.

**treriá:** ƒ0.45.

**tres:** drie.

**Tres Rei:** Drie Koningen.

**tria'no:** triangel.

**tribi:** durven, aanmatigen.

**tribí:** aanmatigend, brutaal, vrijpostig, vermetel, driest.

**tribilidad':** vrijpostigheid, aanmatiging, brutaliteit.

**tri'bu:** stam.

**tribu'na:** tribune.

**tricolor:** driekleur.

**trina'shi:** urn.

**trinche'ra:** loopgraaf.

**Trinidad:** Drievuldigheid, Drieëenheid.

**trinita'ria:** bougainville, (plant).

**trin'ta:** dertig.

**tri'o:** drietal, trio.

**tri'pa:** darmen, ingewanden.

**tri'pel:** drievoudig.

**pripulá:** bemannen, bemand.

**tripulación;** bemanning.
**triste'sa;** droefheid, droefenis, treurigheid, bedroefdheid.
**tris'tu;** bedroefd, droevig, triestig, treurig, triest, jammerlijk, (fig.) ellendig (fig).
**triumfá;** triomfeeren, zegepralen, zegevieren, getriomfeerd, gezegevierd.
**trium'fo;** triomf, zege.
**troca;** ruilen, wisselen, aflossen, (wacht), veranderen, verwisselen, verruilen, omruilen.
**trocá;** geruild, veranderd, verwisseld.
**troca cas;** verhuizen.
**troca colo(r)';** verbleeken, verkleuren, verschieten.
**troca pan'ja;** verkleeden, omkleeden.
**troca plu'ma;** ruien.
**troce;** ineendraaien, wringen, verdraaien.
**trocé;** verdraaid, verwrongen.
**troebel;** troebel.
**troepa;** bende, troep.
**trom;** tol, priktol.
**trom (toca);** trommelen, de trom roeren, de trommel slaan.
**trom'chi;** trommel.
**tromchi di pan;** broodtrommel.
**tromenta;** weta **tormentá.**
**trommelstok;** kassie.
**trompecá;** struikelen, gestruikeld.
**trompèt';** bazuin, trompet, knorhaan (visch).
**troncon';** stronk, stam, boomstam, boomstomp, boomstronk.
**tro'no;** troon.
**trò'shi;** tros.
**trouw'chi;** trouwring.
**trupial';** troepiaal.
**Tu i yo;** Christusdoorn.
**tualèt;** toilette, kaptafel.
**tube;** binnenband.
**tuberculos';** tuberculose.
**tu'bo;** buis, pijp, tube.
**tuma;** aannemen, innemen, nemen
**tumá;** genomen, aange-

nomen.
**tuma medi'da:** maatregelen nemen.
**tuma midí:** de maat nemen, opmeten.
**tuma na curazon':** zich aantrekken.
**tuma na ma'lu:** kwalijk nemen.
**tuma over:** overnemen.
**tuma pa:** houden voor.
**tuma par'ti:** deelnemen, partijtrekken.
**tuma tribí:** (zich) verstouten.
**tumba:** omverhalen, omverwerpen, omvergooien, omvallen, neervallen.
**tum'ba:** soort dans.
**tumbá:** omvergeworpen, omvergehaald, slap.
**tumba abao:** neerhalen.
**tu'na:** cactus (zonder doornen), paardmakreel, (Sur. visch.)
**tuna Spanjó:** juffrouw (soort cactus).
**tur:** alle, alles, geheel, gansch, heelemaal, geheel en al.
**tur cos:** alles.
**tur dos:** beide, alle twee.
**tur hen'de:** allemaal, ieder een.
**Turco:** Turk, Turksch.
**turdí:** verdwaasd, versuft.
**turis'ta:** toerist.
**Turki'a:** Turkije.
**turtu'ga:** zeeschildpad.
**tuti fruti:** tutti frutti.
**tutu:** tutti met boonen, van alles door elkaar.
**tuturu'tu:** pauwestaart (O. I.), Sabinabloem (Sur.) Pride of Barbados (Eng.)

## U.

**ul'timo:** laatst, laatste, uiterst, uiterste.
**umbé:** direct, aanstonds, meteen, onmiddellijk, oogenblikkelijk, terstond, onverwijld.
**un:** een.
**un bé:** eens, eenmaal.
**un cos:** iets, wat.

**un dia;** eens, op zekeren dag.

**un hende;** iemand.

**un poco;** een beetje.

**un ra'tu;** eventjes.

**un'da;** waar, alwaar.

**uni;** verbinden, vereenigen, samenvoegen.

**uní;** eendrachtig, samengevoegd, verbonden, vereenigd.

**u'nico;** eenig, eenigst, eenigste.

**unifor'me;** eenvormig, gelijkmatig.

**union';** eendracht, unie, vereeniging.

**universal';** universeel, algemeen.

**universidad';** universiteit, hooge school.

**univer'so;** heelal.

**uno'tro;** elkander.

**uri'na;** urine.

**uriná;** wateren, urineeren.

**usa;** gebruiken, aanwenden, bezigen.

**usá;** gebruikt, gebezigd, aangewend.

**u'so;** gebruik.

**uso (na);** in gebruik, gebruikelijk.

**u'til;** nuttig.

**utilisá;** aanwenden, gebruiken.

## V

**vaas;** vaas.

**val'chi;** valletje, strook.

**va'le;** promesse, schuldbekentenis.

**valerian';** valeriaan.

**valies';** valies.

**varia;** afwisselen, verschillen.

**variá;** gevariëerd, afwisselend.

**varia'bel;** ongestadig, veranderlijk.

**variación;** variatie, verandering.

**variedad';** verscheidenheid, afwisseling.

**va'rios;** verscheidene, verschillende.

**veer;** veer, veeren.

**vehi'culo;** vehikel, voer-

tuig.
**velocidad':** snelheid.
**vendi'shi:** vendu, veiling.
**venená:** vergiftigen, vergiftigd.
**vene'no:** gif, vergift, venijn.
**veneno'so:** venijnig, giftig. vergiftig.
**Venezola'no:** Venezolaan, Venezolaansch.
**Venezue'la:** Venezuela.
**venga:** wreken.
**vengá:** gewroken.
**vengan'sa:** wraak.
**vengati'vo** wraakzuchtig
**ven'se:** mortier, vijzel.
**venta'ha:** voordeel.
**ver'bo:** werkwoord.
**verdiep:** verdieping.
**verdriet':** verdriet, verdrietig.
**verf:** verf, verven.
**verfdo(r):** schilder, verver.
**verificá:** verifieeren, geverifieerd.
**verificación:** verificatie.
**verkoud:** verkoudheid, verkouden.
**verlei':** verleiden.
**verloof':** verloven, verloofd.
**verloofmen'tu:** verloving.
**vers:** couplet.
**ver'so:** vers.
**vert:** gang, vaart.
**vi'a:** via, toedoen.
**vibra:** vibreeren, trillen.
**vibración:** vibratie, trilling.
**vica'rio:** vicaris.
**vicaria'to:** vicariaat.
**vier uur:** wonderbloem (Sur.)
**vies:** vies.
**vigilá:** bewaken, vigileeren.
**vij'la:** vijlen, schrijnen.
**vij'lu:** vijl.
**vijn'ster:** mortier, vijzel.
**vió:** viool.
**violá:** schenden, geschonden, overtreden.
**violación:** overtreding.
**violen'te:** hevig, gewelddadig.
**visi'bel:** zichtbaar.
**visibilidad':** zichtbaarheid.
**vitami'na:** vitamine.
**vitó:** plantageopzichter.

**vlech'te:** vlecht, vlechten
**vlot:** vlot.
**vocabula'rio:** woordenschat, woordenvoorraad, vocabulaire.
**volcan':** vulkaan, vuurspuwende berg.
**voogd:** voogd.
**voorlezer:** aanspreker.
**voorskot:** voorschot, schort.
**vrij:** vrijen.
**vrija'shi:** vrijage.
**vrumon':** vroedvrouw, verloskundige.
**vulcanisá:** vulcaniseeren, gevulcaniseerd.
**vulgar':** vulgair, plat.
**vulnera'bel:** kwetsbaar.
**vunsu'cu:** voetzoeker.

## W

**waaf:** werf.
**waai'ru:** waaier.
**waak:** waken, bewaken, uitkijken.
**waal:** sluier, voile.
**wa'bi:** soort boom, rammelkast (voertuig).
**wagen di mor'to:** lijkkoets
**wa'ja:** gaas, metaaldraad.
**waja:** koelte toewuiven.
**waja di lus:** electrische draad.
**waja ra'bu:** kwispelen, kwispelstaarten.
**wajacá:** pokhout.
**wals:** wals, walsen.
**walta'ca:** soort hagedis.
**wan'gi:** made, priemstaartje.
**wanta:** doorstaan, dulden, uitstaan, tegenhouden, uithouden, stutten, verdragen, verduren, klap, mep.
**wanta contra:** bestand tegen.
**wanta lo'do:** spatbord.
**wantom'ba:** vogelverschrikker.
**wa'pu:** dapper, moedig, heldhaftig.
**wara wa'ra:** wouw (roofvogel).
**wara'pa:** drank van tamarinde met bruine suiker.
**waroa:** bewaken, beiden,

wachten, bewaren, behoeden.
**war'da:** (politie)wacht.
**wardá:** bewaakt, behoed, bewaard.
**warda cos'ta:** kustwachter. kustwachtvaartuig.
**wardado(r)':** bewaker, wachter.
**warda lo'do:** weta **wanta lodo.**
**warmoes:** warmoes
**was:** was
**wa'shi:** waschbord.
**watapa'na:** dividivi.
**wawaru':** wervelwind.
**we'bu:** ei.
**webu di bientu:** windei.
**we'ga:** spel.
**wega di ladron':** oneerlijk spel, valsch spel.
**wega di man:** gestoei.
**wega di suer'te:** hazardspel, kansspel.
**wei:** spie, wig.
**we'ja:** pot, pan, kamerpot, pôt du chambre.
**weja di respet':** kamerpot, pôt du chambre.
**weerlicht:** bliksem, weerlicht.
**weita:** zien, aanzien, kijken.
**we'la:** grootje, grootmoeder
**wenkbrauw:** wenkbrauw
**wèr'fano:** wees, weeskind.
**wer'ki:** werk, poetskatoen.
**werp:** jongen, werpen, gejongd, geworpen.
**West:** West.
**we'su:** graat, been.
**wesunan:** beenderen.
**wesu di lom'ba:** ruggegraat
**weta:** zien, aanzien, kijken.
**wieg:** wieg, wiegen.
**wiel:** wiel.
**willisa'lie:** wilde salie.
**win'chi:** kaapstander, aand spil.
**winkel:** werkplaats.
**winkel di smid:** smederij.
**wi'ri:** soort muziekinstrument om de maat te houden (vooral met een orgeltje in gebruik).
**wiri-wi'ri:** kruimels.
**wiri-wiri pan:** broodkruimels.
**woele:** woelen.

**worde;** wordt, worden.
**wors;** worst.
**wo'wo;** oog, maas, schakel, schalm.
**wowo clá;** nuchter (niet dronken).
**wowo di ba'ca;** spiegelei.
**wowo di carin'jo;** knipoog(je.)

## Y

**ys;** ijs.
**yscream;** yscream, consumptieijs.

## Z

**zaag;** zaag, zagen, houtzaag.
**zaag di he'ru;** ijzerzaag.
**zaai;** zaaien.
**zalfi;** zalf.
**zeea'pel;** zeeëgel, zeeappel.
**zeedrei'fi;** zeedruif.
**zeekat';** inktvisch, zeekat.
**zeppelin';** stuiver (Ar.), zeppelin.
**ze'ta;** olie.
**zeta;** oliën, smeren.
**zeta bakijao;** levertraan.
**zeta du'shi;** slaolie, zoete olie.
**zetá;** geolied, gesmeerd.
**zetá (bon);** in de olie, boven z'n theewater.
**zier;** zuur, (b. n. w.)
**zim;** zink.
**zink;** zinken, bezinken, gezonken.
**zip;** ritssluiting.
**zoja;** wiegen, schommelen.
**zol'der;** zolder.
**zom;** zoomen, omzoomen.
**zona;** klinken, luiden.
**zoni'do;** klank, geluid, toon.
**zonnebloem;** zonnebloem.
**zo'no;** klank, geluid, toon
**zons;** suizen.
**zon'zo;** tureluursch.
**zool;** zool.
**zoolleer;** zoolleer.
**zoölogía;** dierkunde, zoölogie.
**Zuid;** Zuiden, Zuid.
**zumbi;** spook.
**zumbi (parasol di);** paddestoel.

**zundra;** schelden, uitschelden.
**zundrá;** uitgescholden.
**zundramen'tu;** gescheld.
**zuri;** gonzen.
**zurí di sonjo:** vergaan van den slaap; omvallen van den slaap.
**zuta:** weta **suta.**
**zwak;** zwak.
**zwiep;** zweep, zweepen, zwiepen.

56

manca n° 97